

Korištenje EU fondova za unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske i Vukovarskosrijemske županije

---

Babić, Đurđica

Professional thesis / Završni specijalistički

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:689866>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-23**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište u Zadru

Centar Stjepan Matičević

Specijalistički stručni studij „Upravljanje i vođenje odgojnom-obrazovnom ustanovom“

Durđica Babić

**Korištenje EU fondova za unaprjeđenje odgojno-
obrazovnih ustanova Varaždinske i Vukovarsko-
srijemske županije**

Završni specijalistički rad

Zadar, 2019.

Sveučilište u Zadru

Centar Stjepan Matičević

Specijalistički stručni studij „Upravljanje i vođenje odgojnom-obrazovnom ustanovom“

Korištenje EU fondova za unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije

Završni specijalistički rad

Student/ica:

Đurđica Babić

Mentor/ica:

dr.sc. Božena Krec Miočić

Zadar, 2019.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Đurđica Babić**, ovime izjavljujem da je moj **završni specijalistički** rad pod naslovom **Korištenje EU fondova za unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 12. srpnja 2019.

SADRŽAJ

<u>1. UVOD I METODOLOGIJA</u>	1
<u>1.1. Predmet istraživanja</u>	1
<u>1.2 Istraživačko pitanje</u>	3
<u>1.3. Ciljevi istraživanja</u>	3
<u>1.4. Opis uzorka istraživanja</u>	4
<u>1.5. Metode istraživanja</u>	4
<u>2. EUROPSKA UNIJA</u>	6
<u>2.1. Ključne institucije Europske unije</u>	8
<u>2.2. Republika Hrvatska zemlja članica EU</u>	11
<u>2.3. Programi financiranja Europske unije</u>	14
<u>3. EUROPSKI FONDOVI</u>	16
<u>3.1. Strukturni fondovi</u>	18
<u>3.2. Korištenje EU fondova u Republici Hrvatskoj</u>	20
<u>3.3. Iskorištenosti EU fondova za razdoblje 2014. – 2020. po županijama</u>	24
<u>4. EUROPSKI PROJEKTI U HRVATSKOM OBRAZOVNOM SUSTAVU</u>	26
<u>4.1. Varaždinska županija</u>	34
<u>4.2. Realizirani projekti u odgojno-obrazovnim ustanovama Varaždinske županije</u>	35
<u>4.3. Vukovarsko-srijemska županija</u>	37
<u>4.4. Realizirani projekti odgojno-obrazovnim ustanovama Vukovarsko-srijemske županije</u>	39
<u>4.5. projekt regionalnih centara kompetentnosti- financirano sredstvima iz fondova</u> <u>„Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ i „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“</u>	40
<u>5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA</u>	42
<u>5.1. Karakteristike ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova</u>	43

<u>6. RASPRAVA</u>	80
<u>7. ZAKLJUČAK</u>	84
<u>8. POPIS LITERATURE</u>	86
<u>8.1. Popis slika</u>	91
<u>8.2. Popis tablica</u>	91
<u>8.3. Popis grafikona</u>	92
<u>9. ŽIVOTOPIŠ</u>	94
<u>10. SAŽETAK</u>	96

1. UVOD I METODOLOGIJA

1.1. Predmet istraživanja

Pod utjecajem primjera dobre prakse o korištenju EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama razmijenjenih sa studentima prve generacije specijalističkog studija „Upravljanje i vođenje odgojno-obrazovne ustanove“, izronila je ideja i potreba izrade rada na temu utjecaja EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama. Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije.

Predmet istraživanja ovog rada je analizirati i usporediti iskustva korištenje EU fondova za unaprjeđenje osnovnih i srednjih škola u Varaždinskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Bivši šef delegacije Europske komisije Paul Vandoren izjavio je: „U mnogim prigodama pokušao sam hrvatskim građanima pojasniti da članstvo u EU-u donosi mnoge obveze, ali i prednosti. Jedna od najočitijih i najvidljivijih prednosti jest financijska pomoć kojom Europska unija želi poboljšati standard života u manje razvijenim područjima. Tijekom pretpristupnog procesa, financijska pomoć Europske unije najprije je bila namijenjena državi i njezinim institucijama kako bi ojačale svoje uloge i postale spremne za punopravno članstvo u Europskoj uniji. Pristupanjem Uniji Hrvatskoj su se otvorile veće mogućnosti financiranja što nije korisno samo Hrvatskoj kao državi nego i građanima koji kroz korištenje fondova obogaćuju svoj osobni, profesionalni i socijalni život.“¹

„EU fondovi su novac građana EU kojima se ostvaruju određene politike Europske unije, a svrha fondova je jačanje kohezijske politike Europske unije što vodi prema jačanju globalne konkurentnosti europskog gospodarstva. Da bi zemlja gospodarski rasla nužno je imati kvalitetan sustav obrazovanja.“²

Europsko vijeće navodi: „Svaka zemlja odgovorna je za svoj sustav obrazovanja i osposobljavanja, a Europska unija ima ključnu ulogu u pružanju podrške: potiče suradnju i razmjenu dobre prakse među državama članicama i nadopunjuje nacionalna nastojanja i reforme.“³

---

¹ Hrvatska udruga poslodavaca <https://www.hup.hr/EasyEdit/UserFiles/Me%C4%91unarodna/Sandra/Practicni%20vodic%20za%20korisnike%20EU%20fondova.pdf> (pristupljeno 16.11.2018.).

² Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/> (pristupljeno 16.11.2018.).

³ Vijeće Europske unije <https://www.consilium.europa.eu/hr/policies/education-economic-growth/> (pristupljeno 16.11.2018.).

Za osiguranje učinkovite financijske decentralizacije u sektoru obrazovanja Nikša Nikolić (2007: 226) navodi da je potrebno: „jačati odgovornost lokalnih jedinica samouprave u izvršavanju preuzetih decentraliziranih obveza financiranja obrazovanja.“ Tako su županije postale osnivači odgojno-obrazovnih ustanova. Uzoran primjer ulaganja u obrazovanje među županijama je Varaždinska županija koja je u 2016. godini bila rekorder i koja za obrazovanje ulaže više od polovice proračuna.⁴ Isti izvor navodi da je među prvih pet županija i Vukovarsko-srijemska županija stoga su kao uzorak istraživanja uzete odgojno-obrazovne ustanove navedenih županija.

U prvom dijelu rada predstavlja se cilj istraživanja i metodologija kojom se koristi za izradu ovog rada. U nastavku se objašnjava nastanak i funkcioniranje Europske unije, nabrajaju ključne institucije Europske unije s naglaskom na tijela koja su ključna u procesu dodjele sredstava iz europskih fondova, kronologija ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju te programi i mogućnosti financiranja Europske unije. Treći dio rada opisuje europske fondove s naglaskom na Strukturne fondove i iskorištenost navedenih u Republici Hrvatskoj u prepristupnoj fazi i u razdoblju članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji te koliko su županije bile uspješne u povlačenju sredstava iz EU fondova.

Četvrti dio rada predstavlja rezultate provedenog istraživanja u kojem su anonimno sudjelovali ravnatelji odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije.

Na temelju dobivenih rezultata upitnika usporedit će se iskustva dviju županija, izdvojiti što im je zajedničko, u čemu se razlikuju te utvrditi koje elemente bi jedna mogla preuzeti od druge kako bi unaprijedila svoje odgojno-obrazovne ustanove.

---

⁴<http://www.nacelnik.hr/vijesti/rekorderi-po-ulaganju-u-obrazovanje-varazdinska-i-osjecko-baranjska-zupanija> (pristupljeno 18.11.2018.).

1.2 Istraživačko pitanje

Prije pristupanja istraživanju, potrebno je precizno definirati istraživačko pitanje pomoću kojih će se uočiti stavovi ravnatelja osnovnih i srednjih škola Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije o unaprjeđenju ustanova korištenjem EU fondova.

Pomoću istraživačkog pitanja „Utječe li korištenje sredstava iz fondova EU na unaprjeđenje OOU?“ ispitat će se povezanost korištenja sredstava iz EU fondova i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove. Pretpostavka je da sredstva iz EU fondova doprinose unaprjeđenju OOU.

Pomoćna istraživačka pitanja su:

1. Uspješnost korištenja EU fondova povezana je s karakteristikama ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova.

Ispitat će se povezanost uspješnosti korištenja EU fondova sa sljedećim karakteristikama ravnatelja škole: spol, dob, razina obrazovanja, radno iskustvo u sustavu, radno iskustvo na rukovodećoj poziciji, razina edukacije o Europskoj uniji, iskustva korištenja EU fondova, seoska ili gradska sredina.

Rezultati dobiveni istraživanjem pomoći će uočiti postoji li povezanost između karakteristika ravnatelja i broja korištenih sredstava iz EU fondova.

2. Ravnatelji Varaždinske županije značajno više koriste EU fondove u odgojno-obrazovnim ustanovama kojima rukovode od ravnatelja Vukovarsko-srijemske županije.

Odgovaranjem na ovo pitanje utvrdit će se postoje li razlika između ravnatelja Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije u korištenju EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama kojima rukovode, odnosno da ravnatelji Varaždinske županije koriste više sredstva EU fondova i provode više projekata.

1.3. Ciljevi istraživanja

Cilj istraživanja u ovom radu je prikazati i objasniti EU fondove i njihovo korištenje u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije te utjecaj na unaprjeđenje navedenih ustanova.

Istražit će se kako utječu ravnateljeve demografske karakteristike (spol, dob, razina obrazovanja, radno iskustvo u sustavu, radno iskustvo na rukovodećoj poziciji, razina edukacije o Europskoj uniji, iskustva korištenja EU fondova, gradska i seoska sredina) na uspješnost

korištenja sredstava EU fondova za škole te će se istražiti kako je unaprjeđen rad odgojno-obrazovnih ustanova korištenjem EU fondova.

1.4. Opis uzorka istraživanja

Istraživana populacija su ravnatelji odgojno-obrazovnih ustanova (osnovne i srednje škole i učenički domovi) Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije. Na stranicama Varaždinske županije navode se podatci da na području županije postoji 42 osnovne škole⁵ i 18 srednjih škola⁶. Na popisima su navedene službene e-mail adrese škola na koje je poslana poveznica za ispunjavanje upitnika.

Na stranicama Vukovarsko-srijemske županije navodi se samo podatak za osnovne škole koji kaže da postoji 55 osnovnih škola i 16 srednjih škola.⁷ Na stranicama županije nema objavljen popis e-mail adresa škola stoga se za potrebe istraživanja pristupilo izradi adresara škola i učeničkih domova. Preuzete su e-mail adrese objavljene na službenim stranicama škola i učeničkog doma te je na njihove službene e-mail adrese poslana poveznica za ispunjavanje upitnika.

Poveznica za ispunjavanje anketnog upitnika poslana je na 60 adresa u Varaždinsku županiju i 71 adresu u Vukovarsko-srijemsku županiju odnosno na ukupno 131 adresu škola koje čine populaciju ovog istraživanja. Upitnik je namijenjen ravnateljima odgojno-obrazovnih ustanova kao upravljačkom tijelu škole koji odlučuje o njezinom uključivanju u projekte financirane od strane EU.

1.5. Metode istraživanja

Za kreiranje rada koristit će se različite znanstveno istraživačke metode. U teorijskom dijelu rada koristit će sljedeće metode istraživanja:

- „Induktivna metoda (primjena zaključivanja kojim se na temelju analize pojedinačnih činjenica dolazi do zaključka o općem sudu),
- deduktivna metoda (iz općih stavova se izvode posebni pojedinačni, iz općih postavki se dolazi do konkretnih pojedinačnih zaključaka),

---

⁵Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/kontakti/os/Popis-Osnovne-skole.pdf> (pristupljeno 14.11.2018.).

⁶Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/kontakti/ss/ss.pdf> (pristupljeno 14.11.2018.).

⁷Hrvatski zavod za zapošljavanje <https://e-usmjeravanje.hzz.hr/srednje-skole-vsz> (pristupljeno 14.11.2018.).

- metoda analize (postupak znanstvenog istraživanja i objašnjenja stvarnosti putem raščlanjivanja složenih misaonih tvorevina na njihove jednostavne sastavne dijelove),
- metoda sinteze (postupak znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem spajanja i sastavljanja jednostavnih misaonih tvorevina u složenije),
- komparativna metoda (postupak uspoređivanja istih ili srodnih činjenica i odnosa, utvrđivanje njihove sličnosti i razlika),
- metoda deskripcije (postupak jednostavnog opisivanja ili ocrtavanja činjenica, odnosa i veza ali bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja) i
- metoda generalizacije (postupak uopćavanja kojim se od jednog posebnog pojma dolazi do općenitijeg koji je po stupnju viši)“ (Zelenika 2000: 323 str.).

U empirijskom dijelu rada koristila se metoda anketiranja⁸ravnatelja osnovnih i srednjih škola Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije. Anketni upitnik je poslan na službene e-mail adrese 131 ustanove.

Upitnik se ispunjavao na mreži od 21.siječnja 2019. do 15. veljače 2019. godine u *Office 365 forms* obrascu. Sastojao se od 29 pitanja. U istraživanju je sudjelovalo 54 ispitanika.

Nakon provedenog istraživanja, obrađeni su podaci, a rezultati su prikazani grafički, slikovno i tablično.

---

⁸Zelenika, Ratko. 2000. Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog rada. Rijeka: Ekonomski fakultet u Rijeci i Ekonomski fakultet Univerze u Ljubljani, str. 323

2. EUROPSKA UNIJA

U Malom leksikonu europskih integracija (2005: 25) skupina autora navodi: „Europska unija je nadnacionalna zajednica nastala kao rezultat procesa suradnje i integracije koji je započeo 1951. godine između šest država (Belgije, Francuske, Njemačke, Italije, Luksemburga i Nizozemske). Nakon više od pedeset godina i pet valova proširenja (1973. Danska, Irska i Velika Britanija, 1981. Grčka, 1986. Portugal i Španjolska, 1995. Austrija, Finska i Švedska, 2004. Cipar, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Slovačka i Slovenija, 2007. Bugarska i Rumunjska). Ime Europska unija uvedeno je Ugovorom iz Maastrichta koji je stupio na snagu 1993. godine. Stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009. godine nestalo je razlikovanje između Europske zajednice i Europske unije ukidanjem pojma Zajednica, a Europska unija dobila je pravnu osobnost.“

U članku „Europska unija i Hrvatska“ navodi se da je: „Europska unija, u usporedbi s drugim regionalnim organizacijama u Europi, do sada je najveći pomak prema nadnacionalnom. U temeljnim političkim funkcijama integracija nije otišla tako daleko kao u gospodarstvu. Ipak, EU dokazuje kako gospodarska integracija može u konačnici dovesti do političke“ (Rudolf ml. – Vrdoljak 2005: 176).

Na stranicama Europske komisije navodi se sljedeće: „Europska unija zasniva se na vladavini prava: njezino djelovanje propisano je ugovorima te je rezultat dobrovoljnog i demokratskog dogovora između svih država članica.“⁹

Prema Lisabonskom ugovoru (čl. 49.) navodi se da članstvo u EU može zatražiti: „Bilo koja europska država pod uvjetom da poštuje načela slobode, demokracije, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda i vladavine prava. (Fontaine 2011:8)“

Pascal Fontaine(2011:9) nadalje opisuje postupak pristupanja zemalja Europskoj uniji na sljedeći način: „Razgovori o članstvu („pregovori o pristupanju“) odvijaju se između države kandidatkinje i Europske komisije, koja predstavlja EU. Nakon dovršetka pregovora, odluku o pristupanju te države EU-u moraju jednoglasno donijeti postojeće države članice koje su se sastale u Vijeću. Svoj pristanak mora dati i Europski parlament većinskim brojem glasova svojih članova. Ugovor o pristupanju moraju zatim potvrditi sve države članice i država kandidatkinja u skladu sa svojim ustavnim postupkom. Za vrijeme trajanja pregovora, države kandidatkinje obično primaju „pretpristupnu“ financijsku pomoć EU-au svrhu gospodarskih priprema.“

---

⁹Predstavništvo Europske komisije u Hrvatskoj https://ec.europa.eu/croatia/about-us/the-eu_hr (pristupljeno 15.11.2018.).

Pascal (2011: 9) navodi i kriterije iz Kopenhagena koji su postavljeni 1993. nakon što su bivše komunističke zemlje podnijele zahtjev za članstvom: „Do trenutka ulaska nove članice moraju osigurati:

- stabilne institucije koje jamče demokraciju, vladavinu prava, ljudska prava te poštivanje i zaštitu manjina,
- funkcionalno tržišno gospodarstvo i sposobnost da se nose s pritiscima konkurencije i tržišnim silama unutar Unije i
- sposobnost preuzimanja obveza članstva uključujući podršku ciljevima Unije. Moraju imati javnu upravu koja je sposobna primijeniti i upravljati zakonodavstvom EU-a u praksi.“

Procedura o pristupanju Europskoj uniji je objašnjena u Poslovnim novinama kako slijedi: „Ako je mišljenje Komisije pozitivno, a Vijeće to ujedno jednoglasno podrži donošenjem pregovaračkog okvira, pregovori o pristupanju nove članice smatraju se službeno otvorenima. Nužan preduvjet u procesu pristupanja je donošenje pretpristupne strategije čiji je cilj pripremanje zemlje za buduće članstvo. Pretpristupna strategija uključuje mnogobrojne dokumente i mehanizme kao što su ugovori o udruživanju, sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, europski ugovori i konvencije, europska partnerstva, pretpristupna pomoć, sufinanciranje od strane međunarodnih financijskih ustanova, sudjelovanje u programima EU, u radu agencija i odbora EU, donošenje nacionalnog programa za usvajanje europskog zakonodavstva, izvješća o napretku te politički dijalog.“¹⁰

Europska unija navodi: „*Screening* ili analitički pregled pravne stečevine EU-a jest pripremna faza pregovora o pristupanju. Vrlo je važan jer predstavlja osnovu za bilateralne pregovore između Europske unije i pojedinih država kandidatkinja. Postupak *screeninga* provode zajedno Europska komisija i svaka država kandidatkinja, što potonjoj omogućava da se upozna sa zakonodavstvom EU-a i demonstrira svoju sposobnost provedbe istog.“¹¹

„*Screening* se provodi zasebno za svako poglavlje pregovora, a njegovo trajanje po pojedinom poglavlju ovisi o opsegu i količini pravne stečevine.“¹²

---

¹⁰Poslovne novine <http://www.poslovnenovine.com/propisirhizbor/iqzhbshcz.htm> (pristupljeno 17.11.2018.).

¹¹Europska unija <https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/screening.html?locale=hr> (pristupljeno 18.11.2018.).

¹²Novine Hrvatske komore medicinskih biokemičara, siječanj, 2007., br.

15 <http://www.hkmb.hr/dokumenti/novine-hkmb/novine15/novine15.pdf> (pristupljeno 18.11.2018.).

„Tijekom cjelokupnog procesa pristupanja Europska komisija prati napredak države kandidatkinje i o tome redovito izvješćuje Vijeće te priprema godišnja izvješća o napretku države kandidatkinje, a o tijeku pregovora redovito se izvješćuje i Europski parlament.“¹³

„Nakon zaključenja pregovora o svim poglavljima rezultati pregovora ugrađuju se u odredbe Ugovora o pristupanju, u čijoj izradi i odobravanju konačnoga teksta sudjeluju predstavnici država članica i institucija Europske unije te predstavnici države kandidatkinje. Zaključenjem pregovora i potpisivanjem Ugovora o pristupanju država kandidatkinja postaje država pristupnica te stječe pravo sudjelovanja u radu tijela Vijeća i Europskoga parlamenta kao aktivni promatrač.“¹⁴

Republika Hrvatska je postala članicom Europske unije 1.srpnja 2013. godine i time je Unija dosegla trenutačni broj od 28 država članica.¹⁵

U članku „Politički aspekti proširenja Europske Unije“ navodi se: „Uključivanjem novih zemalja Europska Unija je dokazala da nije zatvoreni ekskluzivni klub i da je čak spremna riskirati uzimajući u svoje redove zemlje koje su po demokratskim tradicijama, karakternedavnih političkih sustava i stupnju razvijenosti daleko od većine starih članica EU.“ (Perica 2006: 163).

2.1. Ključne institucije Europske unije

Pascal Fontaine (2011: 15) objašnjava: “Europska unija je više od tek konfederacije zemalja, no nije federalna država. Njezina se struktura ne uklapa ni u jednu tradicionalnu pravnu kategoriju. Povijesno je jedinstvena, a njezin se sustav odlučivanja tijekom proteklih šezdesetak godina stalno razvijao.“

Nadalje Fontaine (2011: 15) navodi: „Ugovori, poznati kao „primarno“ zakonodavstvo, predstavljaju temelj za veliki korpus „sekundarnog“ zakonodavstva koje ima neposredan učinak na svakodnevni život građana Unije. Sekundarno zakonodavstvo sastoji se uglavnom od uredaba, direktiva i preporuka koje su usvojile institucije EU-a. Ti zakoni, zajedno s politikama EU-a općenito, rezultat su odluka koje su donijeli Vijeće, Europski parlament i Europska komisija.“

---

¹³Ministarstvo uprave <https://uprava.gov.hr/kako-se-i-o-cemu-pregovara-u-pregovorima-s-europskom-unijom/12414> (pristupljeno 15.11.2018.).

¹⁴Ministarstvo uprave, <https://uprava.gov.hr/osnove-sustava-europske-unije-12944/12944> (pristupljeno 15.11.2018.).

¹⁵Predstavništvo Europske komisije u Hrvatskoj https://ec.europa.eu/croatia/about-us/the-eu_hr (pristupljeno 15.11.2018.).

Na stranicama Europske unije navodi se: “Svakom od triju glavnih institucija EU-a predsjedava predsjednik.”¹⁶

Uloga Europskog vijeća je odrediti opće političko usmjerenje i prioritete Europske unije.¹⁷

„Europsko vijeće glavna je politička institucija EU-a. Sastoji se od čelnika država ili vlada – predsjednika i/ili premijera – svih država članica EU-a i predsjednika Europske komisije. U načelu se sastaje četiri puta godišnje u Bruxellesu. Ima stalnog predsjednika čija je zadaća koordinirati rad Europskog vijeća i osigurati njegov kontinuitet. Stalni se predsjednik bira (kvalificiranom većinom članova) na razdoblje od dvije i pol godine i mandat mu se može obnoviti jedanput. Bivši poljski premijer, Donald Tusk, na tome je položaju od 1. prosinca 2014. godine.“ (Fontaine 2011: 16).

„Europsko vijeće je 2017. godine ponovno izabralo Donalda Tuska za predsjednika na drugi mandat od dvije i pol godine, od 1. lipnja 2017. do 30. studenoga 2019.“¹⁸

U članku „Europska unija i Hrvatska“ navodi se : „Europski parlament je tijelo koje predstavlja građane zemalja članica Europske unije i izražava njihovu demokratsku volju. Parlamentarce biraju građani neposrednim, općim pravom glasa, svakih pet godina“ (Rudolf ml. – Vrdoljak 2005: 178). Na stranicama Europskog parlamenta se navodi: „Europski parlament ima ključnu ulogu pri izboru predsjednika Europske komisije. S Vijećem Europske unije dijeli ovlasti nad proračunom EU-a i zakonodavstvom.“¹⁹Isti izvor navodi: „Parlament nadzire rad Komisije i drugih tijela EU-a te surađuje s nacionalnim parlamentima država EU-a, od kojih dobiva njihova mišljenja.“²⁰

Iako je osnovna podjela zastupnika u parlamentu na političke skupine, zbog velikog broja zastupnika najvažniji dio posla se odvija u parlamentarnim odborima. Odbori obavljaju pripreme kako bi se održala rasprava u Parlamentu u području teme za koju su zaduženi i vrlo su stručni jer se zastupnici imenuju u odbore na početku mandata i u njima su pet godina (Puhovski 2010: 74).Službene stranice Europske unije navode: „Predsjednik Europskog parlamenta je Antonio Tajani čiji mandat traje od siječnja 2017. do srpnja 2019. godine, a birali su ga zastupnici Europskog parlamenta.“²¹

---

¹⁶Europska unija https://europa.eu/european-union/about-eu/presidents_hr, (pristupljeno, 16.11.2018.)

¹⁷Europska unija https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_hr (pristupljeno 16.11.2018.).

¹⁸Europsko vijeće, <https://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2017/03/09/european-council-president-election/>, pristupljeno 16.11.2018.).

¹⁹Europski parlament: Glas građana u europskoj uniji: Kratak vodič kroz europski parlament <http://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/home-page/hr-ep-brochure.pdf> (pristupljeno 17.11.2018.).

²⁰Europski parlament <http://www.europarl.europa.eu/about-parliament/hr> (pristupljeno 17.11.2018.).

²¹Europska unija https://europa.eu/european-union/about-eu/presidents_hr#predsjednik-europskog-parlament-a-%E2%80%93-antonio-tajani (pristupljeno 17.11.2018.).

Na stranici Ministarstva vanjskih i europskih poslova definirana je uloga Europske komisije: „Europska komisija jedina kao institucija ima pravo predlaganja novih zakona EU-a. Prijedloge šalje Vijeću i Parlamentu na raspravu i usvajanje. Članovi Komisije imenovani su na mandat od pet godina dogovorom između država članica, što mora potvrditi Europski parlament. Komisija odgovara Parlamentu, a cijela Komisija mora dati ostavku ako joj Parlament izglasa nepovjerenje. Iz svake se države Unije imenuje po jedan član Komisije (“povjerenik“), uključujući predsjednika i visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, koji je jedan od potpredsjednika Komisije.“²²

„Europska komisija posjeduje i urede u svim zemljama članicama Unije koji su poznatiji pod nazivom "predstavništva.“²³

Na stranici Europskih fondova,, Glavne zadaće Europske komisije su:

- postavljanje ciljeva i prioriteta za pojedine aktivnosti,
- predlaganje zakona Parlamentu i Vijeću,
- upravljanje i provedba politikama i proračunom Europske unije,
- provođenje europskog zakonodavstva (zajedno sa Sudom pravde) i
- predstavljanje Europske unije izvan Europe (pregovarački trgovinski sporazumi između EU i drugih zemalja).“²⁴

„Političko vodstvo čini tim od 28 povjerenika (po jedan iz svake države članice EU-a), a na njegovu je čelu predsjednik Komisije, koji odlučuje tko je nadležan za određeno područje politike. Kandidata predlažu nacionalni čelnici u Europskom vijeću uzimajući u obzir rezultate izbora za Europski parlament. Da bi bio izabran, potrebna mu je podrška većine zastupnika u Europskom parlamentu. Predsjednik Europske komisije je Jean- ClaudeJuncker čiji mandat traje do srpnja 2019. godine.“²⁵

Nadalje se navodi: “Komisija izvršava proračun pod budnim okom Europskoga revizorskog suda. Cilj je obiju institucija osigurati dobro financijsko upravljanje. Europski parlament Komisiji daje razrješnicu za provedbu proračuna samo ako je zadovoljan godišnjim izvješćem Revizorskog suda.“²⁶

---

²²Ministarstvo vanjskih i europskih poslova <http://www.mvep.hr/hr/hrvatska-i-europska-unija/institucije-europske-unije/> (pristupljeno 17.11.2018.).

²³Europski fondovi, <http://europski-fondovi.eu/vijesti/uloga-i-aktivnosti-europske-komisije> (pristupljeno 17.11.2018.).

²⁴Europski fondovi <http://europski-fondovi.eu/vijesti/uloga-i-aktivnosti-europske-komisije> (pristupljeno 17.11.2018.).

²⁵Europska unija https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_hr (pristupljeno 18.11.2018.)

²⁶Kako funkcionira Europska unija http://publications.europa.eu/resource/cellar/9a6a89dc-4ed7-4bb9-a9f7-53d7f1fb1dae.0011.03/DOC_1 (pristupljeno 17.11.2018.).

Glavne financijske institucije EU-a prema Fontainu su:

„Europski revizorski sud neovisna je vanjska revizorska institucija Europske unije koji provjerava je li Unija ispravno primila svoje prihode, jesu li njezini rashodi zakoniti i regularni i postupa li se odgovorno proračunom EU. Svoje zadatke obavlja neovisno o drugim institucijama EU-a i vladama.“²⁷

„Europska središnja banka neovisna je institucija ekonomske i monetarne unije kojoj pripadaju sve države članice Unije. Odluke donosi ne tražeći i ne primajući upute vlada ili drugih institucija Europske unije. Njezina je glavna svrha održavati monetarnu stabilnost europodručja osiguravanjem niske i stabilne inflacije potrošačkih cijena.“²⁸

U publikaciji Europske unije „Što je i što čini“ navodi se: „Europska investicijska banka je banka Europske unije. U vlasništvu je država članica i njezin je zadatak pozajmljivati novac za ulaganja kojima se podupiru ciljevi Europske unije. Usmjeren je na povećanje potencijala zapošljavanja i rasta EU-a te na potporu mjerama u području klime i politici EU-a izvan njegovih granica. Euroskupina se sastoji od ministara gospodarstva i financija država članica europodručja. Njezin je zadatak poticati gospodarski rast i financijsku stabilnost u europodručju usklađivanjem gospodarskih politika.“²⁹

2.2. Republika Hrvatska zemlja članica EU

„U ponoć 1. srpnja 2013.godine Hrvatska je postala dvadeset i osma članica Europske unije. Ovaj povijesni događaj obilježio je završetak hrvatskoga puta ka punopravnom članstvu u Uniji, koje Hrvatska ostvaruje predstavljajući šesti val proširenja.“³⁰

Put Republike Hrvatske prema punopravnom članstvu u Europskoj uniji opisan je na stranicama Ministarstva vanjskih i europskih poslova gdje se navodi: „Put je započeo u svibnju 2001. godine parafiranjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Hrvatska je zahtjev za članstvo u Europskoj uniji podnijela 21. veljače 2003. godine, a u travnju iste godine Vijeće Europske unije dalo je mandat Europskoj komisiji da izradi mišljenje o zahtjevu Republike Hrvatske za članstvo u Europskoj uniji. Europska komisija predala je Hrvatskoj, 10. srpnja 2003. godine,

---

²⁷Fontaine, Pascal.2011. Europa u 12 lekcija. Zagreb: Europska unija, str. 26.

²⁸Fontaine, Pascal.2011. Europa u 12 lekcija. Zagreb: Europska unija, str. 26.

²⁹Europska unija <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/715cfcc8-fa70-11e7-b8f5-01aa75ed71a1/language-en> (pristupljeno 18.11.2018.).

³⁰Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija zemalja jugoistočne Europe <http://www.seecel.hr/hrvatska-nova-clanica-europske-unije> (pristupljeno 18.11.2018.).

upitnik s 4560 pitanja, a odgovore je Hrvatska uručila Europskoj komisiji tri mjeseca kasnije, 9. listopada 2003.“³¹

„Europska komisija donijela je pozitivno mišljenje (avis) o zahtjevu Republike Hrvatske za punopravnim članstvom u Europskoj uniji 20. travnja 2004. godine, a dva mjeseca kasnije, 18. lipnja, Republika Hrvatska dobila status države kandidatkinje za članstvo u Europskoj uniji.“³² Europsko vijeće 2004. godine odlučuje da je Hrvatska država kandidatkinja za članstvo te da se pokreće pristupni proces.³³

Republici Hrvatskoj je status zemlje kandidatkinje osigurana: „Jasna perspektiva članstva u Europskoj uniji kao i kontinuirana pomoć sa svrhom potpore u procesima koji su bili preduvjet postizanja ispunjenja uvjeta za članstvo.“³⁴

„Hrvatskoj je otvorena mogućnost sudjelovanja uraznim pretpripravnim programima i drugim oblicima financijsko-tehničke podrške. Europska komisija objavila je pretpripravnju strategiju za Hrvatsku 6. listopada 2004. godine.“³⁵

Na stranicama Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija navedeni su: „Glavni elementi Pretpripravne strategije za Hrvatsku:

- Izrađivanje Komisijinih redovitih godišnjih izvješća o napretku Hrvatske u procesu pristupanja EU (engl. Progress Report), počevši s 2005. godinom.
- Otvaranje Hrvatskoj pretpripravnih financijskih programa Phare, ISPA i SAPARD.
- Uspostava Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje te Odbora za stabilizaciju i pridruživanje i njegovih pododborna kao tijela za praćenje primjene i provedbe SSP-a, ali i kao foruma za pitanja vezana uz proces usklađivanja zakonodavstva.
- Donošenje Okvirnog sporazuma kojim se Hrvatskoj omogućuje sudjelovanje u programima Zajednice.“³⁶

Na stranicama Ministarstva uprave navedeno je: „U skladu s navedenim elementima pretpripravne strategije započela je i njihova provedba. Europska komisija je 9. studenoga 2005. godine objavila prvo Izvješće o napretku Hrvatske u kojem ocjenjuje napredak u područjima

---

³¹Ministarstvo vanjskih i europskih poslova <http://www.mvep.hr/hr/hrvatska-i-europska-unija/pregovori/> (pristupljeno 18.11.2018.).

³²Ministarstvo vanjskih i europskih poslova <http://www.mvep.hr/hr/hrvatska-i-europska-unija/pregovori/> (pristupljeno 18.11.2018.).

³³Europska unija https://europa.eu/european-union/about-eu/history/2000-2009/2004_hr (pristupljeno 18.11.2018.).

³⁴Ministarstvo uprave, <https://uprava.gov.hr/sto-je-donio-status-zemlje-kandidatkinje-republici-hrvatskoj-14013/14013> (pristupljeno 18.11.2018.).

³⁵Ministarstvo uprave <https://uprava.gov.hr/sto-je-donio-status-zemlje-kandidatkinje-republici-hrvatskoj/13826> (pristupljeno 18.11.2018.).

³⁶Europa u Hrvatskoj <http://mei.multilink.hr/pregovori.html> (pristupljeno 18.11.2018.).

ispunjavanja političkih i gospodarskih kriterija za članstvo u Europskoj uniji te sposobnost preuzimanja obveza koje proizlaze iz članstva, osobito u pogledu usklađivanja zakonodavstva. Hrvatska je pristupne pregovore započela 3. listopada 2005. godine.“³⁷

Proces pridruživanja Europskoj uniji nastavio se pretpristupnim pregovorima: „Pretpristupni pregovori vođeni su o 35 poglavlja europske pravne stečevine, a zatvoreni su 30. lipnja 2011. Ugovor o pristupanju potpisan je 9. prosinca 2011. Do datuma određenog za pristupanje ratificirale su ga sve države članice EU, a Hrvatska ga je prihvatila na referendumu održanom 22. siječnja 2012.“ (Kopić 2014: 9)

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova navodi: „Referendum o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji održan je 22. siječnja 2012. godine i na njemu je 67% glasača glasalo ZA članstvo u Uniji. Nadalje se navodi da članak 3. Ugovora o pristupanju predviđa da zemlje članice isprave o ratifikaciji polažu kod Vlade Talijanske Republike (notifikacija), stoga se tek po ispunjenju tog uvjeta Ugovor o pristupanju može smatrati i službeno ratificiranim u pojedinoj zemlji članici.

Republika Hrvatska postala je punopravna članica Europske unije 1. srpnja 2013. godine.“³⁸

U članku „Europska politika proširenja i Republika Hrvatska: specifične okolnosti“ navodi se: „Republika Hrvatska ulazi u Europsku uniju u nezahvalno vrijeme globalne gospodarske i financijske krize. Kriza europske valute, visoka stopa nezaposlenosti, pad gospodarstva i manjak likvidnosti utjecali su i na hrvatsko gospodarstvo i društvo pa je u to vrijeme nakratko palo i povjerenje u Europske institucije“ (Musladin 2012:19).

U publikaciji Ministarstva vanjskih i europskih poslova izdanoj povodom pete godišnjice članstva u Europskoj uniji navode se dobrobiti članstva u Uniji za Hrvatsku: „Ulaskom u EU Hrvatska je postala partner ostalim državama članicama u daljnjem razvoju europskog projekta, ali i osigurala svoju prepoznatljivost u svijetu. Članstvo u EU izravno utječe na svakodnevni život građana u raznim područjima, kao što su gospodarstvo, poljoprivreda, promet, zaštita okoliša, zaštita potrošača, obrazovanje, mogućnost putovanja i rada, te omogućuje Hrvatskoj da u tim okvirima štiti i promiče vlastite ciljeve i interese. Hrvatska istovremeno aktivno pridonosi razvitku Europske unije, razvoju i usvajanju najviših standarda u svim članicama,

---

³⁷Ministarstvo uprave <https://uprava.gov.hr/sto-je-donio-status-zemlje-kandidatkinje-republici-hrvatskoj/13826> (pristupljeno 18.11.2018.).

³⁸Ministarstvo vanjskih i europskih poslova <http://www.mvep.hr/hr/hrvatska-i-europska-unija/pregovori/> (pristupljeno 18.11.2018.).

očuvanju i promicanju njezinih vrijednosti te daljnjem procesu njezina jačanja, daljnjeg približavanja i povezivanja.“³⁹

2.3. Programi financiranja Europske unije

„Programi Unije predstavljaju integrirani niz aktivnosti koje usvaja Europska unija u svrhu promicanja suradnje između država članica u različitim područjima povezanim sa zajedničkim politikama EU.“⁴⁰

„Unija podupire ideje iz svih sfera gospodarskog, društvenog i političkog života na temelju javnih politika i prioriteta koji se utvrđuju za određeno razdoblje, a najčešće za razdoblje od sedam godina odnosno za jednu financijsku perspektivu. Javne politike Europske unije, država članica i država kandidatkinja temelj su za osmišljavanje prioriteta i ciljeva koji će se financijski poticati kroz različite programe.“⁴¹

Na stranici Strukturnih fondova navodi se sljedeće: „Programi EU međusobno se uvelike razlikuju s obzirom na ciljeve, područja intervencije, vrijednost potpora i način provedbe.“⁴²

Sredstvima Europske unije tako se može financirati: „izgradnja cesta, škola, elektrana, ali istovremeno i zapošljavanje osoba s invaliditetom, nacionalnih manjina i dugotrajno nezaposlenih žena, edukacija mladih i cjeloživotno obrazovanje, ulaganje u izvoz i konkurentnost, razvoj novih proizvoda i patenata, prekogranična suradnja, javne tribine, okrugli stolovi, priručnici, leci i brojni drugi projekti.“⁴³

Postoje dvije vrste financiranja iz sredstava EU: „bespovratna sredstva i ugovori. Bespovratna se sredstva dodjeljuju za određene projekte povezane s politikama Unije, obično na temelju tzv. poziva na podnošenje prijedloga. Pravo na bespovratna sredstva imaju poduzeća ili povezane organizacije (poslovna udruženja, pružatelj usluga poslovne podrške, konzultantska tvrtka itd.)

---

³⁹Pet godina članstva u EU.2011. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova <http://www.mvep.hr/files/file/publikacije/pet-godina-clanstva-hrvatske-u-europskoj-uniji.pdf> (pristupljeno 18.11.2018.).

⁴⁰Informacijski centar Europe Direct Šibenik <http://www.edic-sibenik.eu/stranice/eu-izvori-financiranja/25.html> (pristupljeno 18.11.2018.).

⁴¹Hrvatska udruga poslodavaca <https://www.hup.hr/EasyEdit/UserFiles/Me%C4%91unarodna/Sandra/Practicni%20vodic%20za%20korisnike%20EU%20fondova.pdf> (pristupljeno 18.11.2018.).

⁴²Strukturni fondovi https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2017/06/EU_fondovi_1.pdf (pristupljeno 19.11.2018.).

⁴³Hrvatska udruga poslodavaca <https://www.hup.hr/EasyEdit/UserFiles/Me%C4%91unarodna/Sandra/Practicni%20vodic%20za%20korisnike%20EU%20fondova.pdf> (pristupljeno 18.11.2018.).

koja vodi projekte koji promiču interese Unije, ili ako prijavitelj pridonosi provedbi programa ili politike Unije.⁴⁴

Nadalje se navodi: „Ugovore dodjeljuju institucije EU-a za nabavu usluga, robe ili radova koji su im potrebni za rad, npr. izrada studija, osposobljavanje, organiziranje konferencija, informatička oprema. Neizravnim financiranjem upravljaju nacionalna i regionalna tijela i to financiranje predstavlja gotovo 80 % proračuna EU-a, uglavnom iz pet velikih fondova u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova.“⁴⁵

---

⁴⁴Europska unija https://europa.eu/youreurope/business/finance-funding/getting-funding/eu-funding-programmes/index_hr.htm (pristupljeno 18.11.2018.).

⁴⁵Europska unija https://europa.eu/youreurope/business/finance-funding/getting-funding/eu-funding-programmes/index_hr.htm (pristupljeno 18.11.2018.).

3. EUROPSKI FONDOVI

Na stranici Strukturnih fondova objašnjeni su europski fondovi: „Europski fondovi su financijski instrumenti za provedbu pojedine javne politike Europske unije u zemljama članicama. Navedene javne politike Europske unije, država članica i država kandidatkinja temelj su za određivanje ciljeva čije ostvarenje će se poticati financiranjem kroz EU fondove. EU fondovi su novac europskih građana koji se, sukladno određenim pravilima i procedurama, dodjeljuju raznim korisnicima za provedbu projekata koji trebaju pridonijeti postizanju spomenutih ključnih javnih politika EU.“⁴⁶ Europska unija na stranici *Your Europe* navodi: „pet velikih fondova:

- Europski fond za regionalni razvoj (regionalni i urbani razvoj),
- Europski socijalni fond (socijalna uključenost i dobro upravljanje),
- Kohezijski fond (gospodarska konvergencija manje razvijenih regija),
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i
- Europski fond za pomorstvo i ribarstvo.“⁴⁷

Slika br. 1: Shematski prikaz EU fondova

Izvor: <https://www.centar-za-poduzetnistvo.hr/eu-fondovi> (pristupljeno 29.12.2018.)

⁴⁶Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/> (pristupljeno 18.11.2018.).

⁴⁷Europska unija https://europa.eu/youreurope/business/finance-funding/getting-funding/eu-funding-programmes/index_hr.htm (pristupljeno 19.11.2018.).

Mario Šimunković (2016: 65) navodi da su „europski fondovi zamišljeni kao financijski instrumenti koji podupiru provedbu pojedine politike Europske unije u zemljama članicama. Zbog toga je, po nekima, najznačajnija politika koje provodi Europska unija upravo Kohezijska politika koja je usmjerena na poticanje otvaranja radnih mjesta, poslovne konkurentnosti, gospodarskog rasta, održivog razvoja te poboljšanja kvalitete života građana svih regija i gradova Europske unije. Kohezijska politika Europske unije financira se iz 3 glavna fonda:

- Kohezijski fond (KF),
- Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) i
- Europski socijalni fond (ESF).“

„Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond poznatiji su pod nazivom strukturni fondovi.“⁴⁸ Na stranici Europske komisije objašnjena je funkcija kohezijskog fonda kako slijedi: „Kohezijski fond je namijenjen državama članicama čija je vrijednost bruto nacionalnog proizvoda (BNP) po stanovniku manja od 90% prosjeka EU-a. On služi smanjivanju gospodarskih i socijalnih razlika, kao i promicanju održivog razvoja.“⁴⁹

Strukturni fondovi navode da se: „iz fonda mogu financirati aktivnosti vezane uz:

- transeuropske transportne mreže i paneuropski koridori;
- transportnu infrastrukturu koja pridonosi okolišno održivom urbanom i javnom prometu, interoperabilnost transportnih mreža diljem EU;
- okolišnu infrastrukturu radi preuzimanja EU standarda zaštite okoliša i
- učinkovito korištenje energije i obnovljivih izvora energije.“⁵⁰

Također se navodi: „Korisnici uglavnom tijela javne vlasti, ali i poslovni sektor (kroz sudjelovanje u postupcima javne nabave za isporuku dobara usluga i obavljanje radova kao što su različite studije, građevinski radovi i slično).“⁵¹

„Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) za cilj ima ojačati ekonomsku i socijalnu koheziju u Europskoj uniji te smanjiti razvojne razlike između njenih regija. Posebnu pažnju posvećuje konkretnim teritorijalnim karakteristikama, a djelovanje je oblikovano tako da smanji gospodarske, ekološke i socijalne probleme u urbanim područjima, posebno s fokusom na održivi urbani razvoj. Također, uglavnom je usmjeren na infrastrukturne investicije, investicije u proizvodnji s ciljem otvaranja radnih mjesta te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg

---

⁴⁸Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁴⁹Europska komisija http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/funding/cohesion-fund/ (pristupljeno 19.11.2018.).

⁵⁰Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁵¹Strukturni fondovi <http://europski-fondovi.eu/program/kohezijski-fond> (pristupljeno 19.11.2018.).

poduzetništva.“⁵²Korisnici su: „istraživački centri, lokalne i regionalne vlasti, škole, korporacije, trening centri, državna uprava, mala i srednja poduzeća, sveučilišta, udruge.“⁵³

Europski socijalni fond financira projekte čiji su ciljevi: “poticanje poduzetništva i pomoć posloprimcima u pronalaženju boljih radnih mjesta.“⁵⁴

Na stranici Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva navedeno je koje se mogu financirati aktivnosti vezane uz:

- „ulaganja u ljudske resurse (cjeloživotno učenje, inovacije i poduzetništvo, usavršavanje vještina za upravljanje, profesionalno usmjeravanje, obuka predavača u različitim stručnim područjima),
- podršku povratku nezaposlenih među aktivnu radnu snagu (financiranje seminara, treninga),
- prilagodbu gospodarskim promjenama (produktivnija organizacija rada, ciljanje znanja i vještina, zapošljavanje i obuka),
- pristup tržištu rada (modernizacija i jačanje institucija, aktivne mjere zapošljavanja),
- socijalnu uključenost (borba protiv diskriminacije, zapošljavanje, pomoć i usluge) te
- podršku radu službi za zapošljavanje (umrežavanje s istraživačkim centrima, izrada i provedba studija o potrebama za određenim profilom radne snage).“⁵⁵

Korisnici fonda su: „javna uprava, udruženja radnika i poslodavaca, nevladine organizacije, dobrotvorne ustanove i tvrtke.“⁵⁶

3.1. Strukturni fondovi

„Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond poznati su pod nazivom strukturni fondovi. Svih pet fondova imaju zajednički naziv Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI fondovi).“⁵⁷

„Europski strukturni i investicijski fondovi navode podjelu fondova na nekoliko programskih razdoblja.“⁵⁸

---

⁵²Suvremena trgovina, vol 41, broj 2 str. 64-66. <https://issuu.com/st-1-2015-online/docs/suvremena-trgovina-2-2016> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁵³Strukturni fondovi <http://europski-fondovi.eu/program/europski-fond-za-regionalni-razvoj> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁵⁴Europski socijalni fond <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=hr> (pristupljeno 19.11.2018.)

⁵⁵Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva <https://zaklada.civilnodrustvo.hr/programi-eu> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁵⁶Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁵⁷Suvremena trgovina, vol 41, broj 2 str 64-66 <https://issuu.com/st-1-2015-online/docs/suvremena-trgovina-2-2016> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁵⁸Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/> (pristupljeno 19.11.2018.).

1. „Instrument pretpristupne pomoći IPA (eng. *Instrument for Pre-Accession assistance*). Kroz IPA program financirali su se projekti usklađivanja nacionalnih zakona s pravnom stečevinom Europske unije, primjene usklađenog zakonodavstva, kao i pripreme za provođenje kohezijske i poljoprivredne politike EU. Instrument pretpristupne pomoći je imao ključnu zadaću u izgradnji sustava upravljanja i kontrole sredstvima fondova Europske unije.“⁵⁹
2. „EU fondovi 2007.-2013. U razdoblju od 2007. do 2013. godine, zemljama članicama Europske unije bilo je na raspolaganju oko 75 milijardi € iz ovog fonda, odnosno gotovo 10 milijardi € godišnje.“⁶⁰
3. „ESI fondovi 2014.-2020. (Europski strukturni i investicijski fond). Za korištenje ovih fondova ključan je strateški okvir jer se novac usmjerava na postizanje ciljeva identificiranih unutar određenog strateškog okvira. Strateški okvir je niz javnih politika (strategija, uredbi, zakona, podzakona itd.) koji sadržavaju ciljeve i smjernice za razvoj Europske unije i određene države članice, ali i prioritete koji će se financirati.“⁶¹
 „Operativni programi Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. i Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. predstavljaju okvir za korištenje dodijeljenih sredstava iz ESI fondova. Ovi dokumenti predstavljaju značajan okvir za korištenje fondova.“⁶²
4. „Programi unije koji predstavljaju integrirani niz aktivnosti koje usvaja Europska unija u svrhu promicanja suradnje između država članica u različitim područjima povezanim sa zajedničkim politikama EU.“⁶³

Na stranicama Europskih strukturnih i investicijskih fondova navedeni su: „Programi u financijskom razdoblju 2014.-2020. u kojima punopravno sudjeluje Hrvatska:

- Zdravlje za rast – Treći višegodišnji program djelovanja EU na području zdravstva za razdoblje 2014. – 2020.,
- Program za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME 2014.-2020.),
- LIFE program za zaštitu okoliša i klimatske akcije,
- Herkul III,
- Potrošač 2014.-2020.,

⁵⁹Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/pretpristupni-fondovi-2/> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁶⁰Europski socijalni fond <http://www.esf.hr/europski-socijalni-fond/razdoblje-2007-2013/> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁶¹Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/esi-fondovi-2014-2020/> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁶²Suvremena trgovina, vol 41, broj 2 str. 64-66. <https://issuu.com/st-1-2015-online/docs/suvremena-trgovina-2-2016> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁶³Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/programi-unije/> (pristupljeno 19.11.2018.).

- Program o pravima, jednakosti i građanstvu za razdoblje 2014.–2020.,
- Carina 2020.,
- Fiscalis 2020.,
- Mehanizam Unije za civilnu zaštitu,
- Kreativna Europa,
- Europa za građane,
- Obzor 2020. – program Europske unije za istraživanje i inovacije za razdoblje od 2014. do 2020.,
- Erasmus+ – program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport za razdoblje 2014. – 2020.,
- Program EU za zapošljavanje i socijalne inovacije,
- Program za pravosuđe 2014.-2020. te
- Interoperabilna rješenja za europsku javnu upravu (ISA2) 2016.-2020.“⁶⁴

Punopravnim sudjelovanjem Hrvatske u navedenim financijskim programima, omogućeno je hrvatskim institucijama da financiraju svoje projekte kako bi se ostvarili ciljevi EU politika.

3.2. Korištenje EU fondova u Republici Hrvatskoj

Na stranici Strukturnih fondova navodi se: „Europska unija je tijekom devedesetih godina nastojala pronaći prikladnu dugoročnu vanjskopolitičku strategiju za razvijanje političkih, gospodarskih i institucionalnih odnosa s državama jugoistočne Europe.“⁶⁵

U dokumentu koji je objavila Vlada Republike Hrvatske 2012. godine odgovarajući na zastupničko pitanje o iznosu sredstava koje je Republika Hrvatska iskoristila iz pretpripravnih fondova Europske unije, navodi se da je: „Iz programa OBNOVA, koji je uspostavljen 1996. godine Uredbom Vijeća Europske unije Republika Hrvatska u razdoblju od 1996. do 2000. godine primila više od 60 milijuna €, a najveći dio sredstava iskorišten je za financiranje projekata obnove u ratom zahvaćenim područjima.“⁶⁶

Na stranici Ministarstva vanjskih i europskih poslova navodi se: „Od 2001. do 2004. godine Hrvatska je koristila instrument financijsko-tehničke pomoći – CARDS (*Community Assistance*

⁶⁴Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/programi-unije/> (pristupljeno 19.11.2018.).

⁶⁵Ministarstvo vanjskih i europskih poslova [http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi-starog-ijvhj/europska-unija-\(eu\)/proces-stabilizacije-i-privredizivanja/](http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi-starog-ijvhj/europska-unija-(eu)/proces-stabilizacije-i-privredizivanja/) (pristupljeno 20.11.2018.).

⁶⁶Vlada Republike Hrvatske <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/Arhiva//44.-28.3.pdf> (pristupljeno 20.11.2018.).

for Reconstruction, Development and Stabilisation) putem kojeg su se programirali i financirali projekti čija je prvenstvena svrha bila otklanjanje problema i smetnji u postizanju europskih standarda.⁶⁷ Raspoloživa sredstva u CARDS-u iznosila su 260 milijuna €.

Nadalje, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova navodi: „Nakon što je Hrvatska 2004. godine stekla status zemlje kandidatkinje, postali su joj dostupni pretpriprustupni fondovi Europske unije: ISPA, PHARE, CARDS i SAPARD u ukupnom iznosu od 252 milijuna € za razdoblje od 2005. do 2007. godine (Burić Pejčinović 2010: 651 str.)“

Publikacija Ministarstva financija „Hrvatska u Europi, Europa za Hrvatsku“ navodi podatak: „Program PHARE je bio usmjeren na projekte jačanja kapaciteta zemlje za članstvo u Europskoj Uniji, iz programa ISPA financirani su infrastrukturni projekti u području prometa i zaštite okoliša, a SAPARD program se koristio za unaprjeđenje poljoprivrednih gospodarstava i prerade poljoprivrednih proizvoda.“⁶⁸

Vlada Republike Hrvatske 2012. godine u spomenutom dokumentu navodi sljedeće podatke o korištenju programa: „Iskorištenost programa CARDS iznosi 95%, PHARE 87%, ISPA 97%, SAPARD 61%, što pokazuje da su sredstva uspješno iskorištena, a u svim programima ugovoreni su svi predviđeni projekti. Prema podacima Ministarstva regionalnog razvitka i fondova Europske unije, zaključno s 29. lipnjem 2012. godine Republika Hrvatska je iskoristila ukupno 401.382.520,30 €.“⁶⁹

Izdanje „Pregled provedbe i mogućnosti u korištenju pretpriprustupnih programa Europske Unije u Republici Hrvatskoj“ koje je objavilo Ministarstvo financija 2011. godina navodi: „Financirano je preko 560 projekata u vrijednosti većoj od 360,00 milijuna €. U pretpriprustupnoj fazi angažirano je više od 700 zaposlenih u državnim i javnim institucijama te 79 hrvatskih tvrtki koje su pružale usluge i izvodile radove u okviru provedbe projekata financiranih iz pretpriprustupnih sredstava. U provedbu projekata bile su uključene jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te mali i srednji poduzetnici, koji su provodeći projekte imali priliku zaposliti nove djelatnike i na taj način utjecati na ukupnu razinu zaposlenosti.“⁷⁰

Strukturni fondovi navode : „U financijskom razdoblju 2007.-2013. godine Republici Hrvatskoj bilo je raspoloživo 749 milijuna € iz pretpriprustupnog programa IPA (*Instrument for*

---

⁶⁷Ministarstvo vanjskih i europskih poslova [http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi-staro-ijvhj/europska-unija-\(eu\)/proces-stabilizacije-i-privredne-poduzetnosti/](http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi-staro-ijvhj/europska-unija-(eu)/proces-stabilizacije-i-privredne-poduzetnosti/) (pristupljeno 20.11.2018.).

⁶⁸Ministarstvo financija <http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Hrvatska%20u%20Europi,%20Europa%20za%20Hrvatsku.pdf> (pristupljeno 20.11.2018.).

⁶⁹Vlada Republike Hrvatske <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//2016/Sjednice/Arhiva//44.-28.3.pdf> (pristupljeno 5.3.2019.).

⁷⁰Ministarstvo financija (2011) Pregled provedbe i mogućnosti u korištenju pretpriprustupnih programa Europske Unije u Republici Hrvatskoj (pristupljeno 5.3.2019.).

PreAccessionassistance). Ciljevi programa IPA su kroz pet komponenti nastaviti financirati projekte u područjima koja su obuhvaćali i pretpristupni programi prve generacije, ali istovremeno pružiti potporu državama kandidatkinjama u usklađivanju zakonodavstva s pravnom stečevinom EU i pripremama za korištenje fondova koji će Hrvatskoj biti na raspolaganju kao državi članici Unije (strukturni i poljoprivredni fondovi, Kohezijski fond).⁷¹ Vlada Republike Hrvatske 2012. godine navodi: „Prema podacima Ministarstva regionalnog razvitka i fondova Europske unije, zaključno s 29. lipnjem 2012. godine Republika Hrvatska je iskoristila ukupno 401.382.520,30 € nepovratnih sredstava kroz pretpristupne programe CARDS, SAPARD, ISPA, PHARE i IPA dok je ugovoreno kroz sve projekte 592.405.677,92 € što čini 61,34% svih trenutno raspoloživih alokacija. Pri tome, važno je napomenuti da Republika Hrvatska ostatak raspoloživih sredstava imala mogućnost iskoristiti do kraja 2018. godine.“⁷²

„Ulaskom u punopravno članstvo Europske unije, Republika Hrvatska postala je korisnica sredstava iz europskih fondova. U financijskom razdoblju 2014.-2020. Hrvatskoj je iz Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova na raspolaganju ukupno 10,676 milijardi €. Od tog iznosa 8,397 milijardi € predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, 2,026 milijarde € za poljoprivredu i ruralni razvoj te 253 milijuna € za razvoj ribarstva.“⁷³

Strukturni fondovi navode: “Ključni strateški okvir Europske unije za razdoblje 2014.-2020. čine Kohezijska politika, Strategija Europa 2020 i pojedine sektorske javne politike. Na razini Republike Hrvatske, strateški okvir za korištenje ESI fondova određen je Sporazumom o partnerstvu, operativnim programima, Zajedničkim nacionalnim pravilima i Zakonom o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje ESI fondovima u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2020. te uredbama koje propisuju nadležnost pojedinih tijela za svaki ESI instrument.“⁷⁴

---

⁷¹Strukturni fondovi

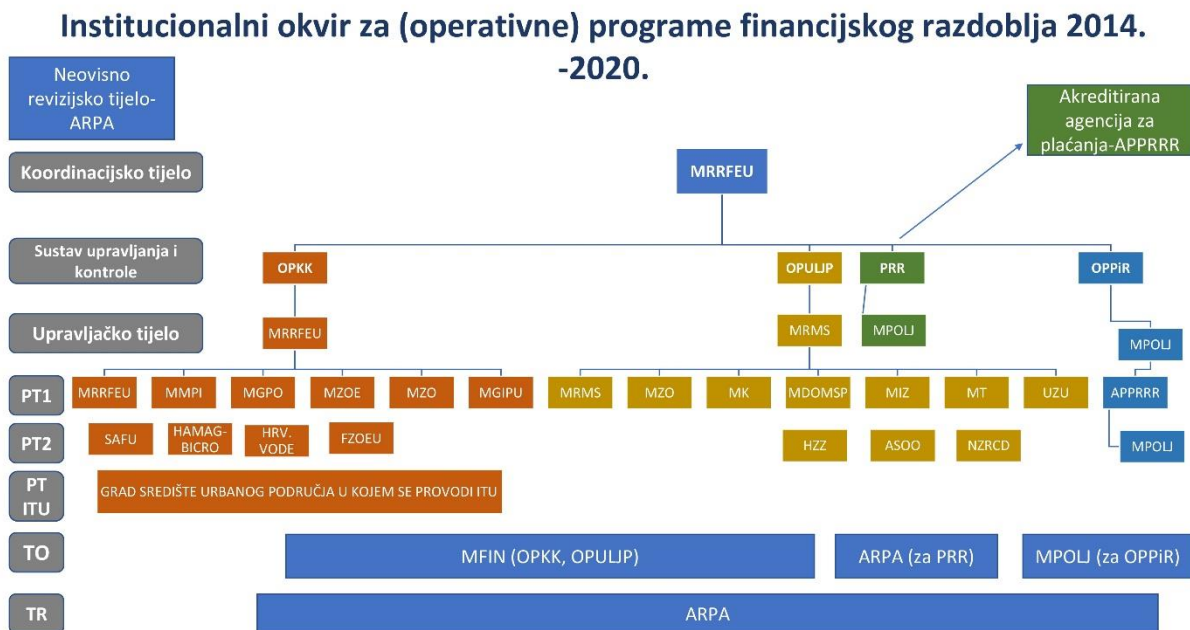
http://arhiva.strukturnifondovi.hr/UserDocsImages/Publikacije/Instrument_pretpristupne_pomoci_IPA.pdf (pristupljeno 20.11.2018.).

⁷²Vlada Republike Hrvatske <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/Arhiva//44.-28.3.pdf> (pristupljeno 20.11.2018.).

⁷³Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/esi-fondovi-2014-2020/> (pristupljeno 20.11.2018.).

⁷⁴Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/esi-fondovi-2014-2020/> (pristupljeno 20.11.2018.).

Slika 2. Raspodjela alokacije iz ESI fondova za RH 2014.-2020. godine

Izvor: <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/esi-fondovi-2014-2020/> (pristupljeno 19.2.2019.)

Vlada RH je 2015. godine kroz kampanju „Zajedno do EU fondova“ navodila kao „glavne ciljeve Republike Hrvatske u razdoblju 2014.-2020.:

- zapošljavanje,
- konkurentno gospodarstvo,
- ravnomjerni razvoj svih hrvatskih krajeva te
- jednake mogućnosti za sve.“⁷⁵

Za ostvarenje ovih ciljeva „potrebno je više od 96 milijardi kuna od kojih je 81 milijarda kuna iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova i 15 milijardi kuna nacionalnog sufinanciranja.“⁷⁶

⁷⁵Strukturni fondovi <http://arhiva.strukturnifondovi.hr/zajedno-do-eu-fondova-za-rast-i-nova-radna-mjesta> (pristupljeno 19.2.2019.).

⁷⁶Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije https://mzoip.hr/doc/prof_dr_sc_branko_grcic_potpredsjednik_vlade_i_ministar_regionalnoga_razvoja_i_fondova_europske_unije_velike_mogucnosti_za_razvoj_hrvatske.pdf (pristupljeno 19.2.2019.).

3.3. Iskorištenosti EU fondova za razdoblje 2014. – 2020. po županijama

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije objavilo je sljedeće podatke: „O iskorištenosti EU fondova po županijama na dan 31. kolovoza 2018. godine.“⁷⁷ Prikazani su podatci za:

- „Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije (za korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda u vrijednosti 6,881 milijarde €),
- Operativni program iz područja učinkovitih ljudskih potencijala (ukupna indikativna alokacija 1,582 milijarde €, od čega je 1,516 iz Europskog socijalnog fonda, a ostalo tehnička pomoć) te
- Program ruralnog razvoja (za korištenje Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj u vrijednosti 2,026 milijarda € što je 2,11% ukupne vrijednosti).“⁷⁸

Iz Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije prema broju projekata uvjerljivo prednjači Grad Zagreb sa 744 projekta, što je 30,39% udjela u ukupnoj vrijednosti projekata na razini Republike Hrvatske s ugovorenih 1.295.327.899 € bespovratnih sredstava. Slijede Primorsko-goranska županija sa 347 ugovorenih projekata i Osječko-baranjska sa 268. „Osječko-baranjska županija je pripremila najviše projekata iz Programa ruralnog razvoja, čak 13.490, pri čemu ugovorena bespovratna sredstva iznose 163.845.648,45 €. Sa 68 projekata i 27.740.305 € ugovorenih bespovratnih sredstava najuspješnija je županija i u Operativnom programu iz područja učinkovitih ljudskih potencijala.“⁷⁹

Najmanje ugovorenih projekata u Operativnom programu Konkurentnost i kohezija imale su Ličko–senjska županija (35 projekata), Dubrovačko-neretvanska (44 projekta) i Šibensko-kninska županija (63 projekta), ali vrijednost ugovorenih projekata omogućila im je da na dno poretku županija smjeste županije koje su imale više projekata, ali manja ugovorena bespovratna sredstva. Tako su Brodsko-posavska, Karlovačka i Bjelovarsko-bilogorska županija posljednje prema iznosu ugovorenih bespovratnih sredstava.

Vukovarsko-srijemska županija prema iznosu ugovorenih bespovratnih sredstava zauzima 10. mjesto s ugovorenih 137.729.590 €, a Varaždinska županija 12. mjesto s 123.076.091 €.

---

⁷⁷Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages/Istaknute%20teme/Iskori%C5%A1tenost%20EU%20fondova%20po%20%C5%BEupanijama_2018.pdf (pristupljeno 25.11.2018.).

⁷⁸Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije <https://razvoj.gov.hr/hrvatskoj-na-raspolaganju-10-7-milijardi-eura-iz-eu-fondova/1917> (pristupljeno 20.11.2018.).

⁷⁹Osječko-baranjska županija <http://www.obz.hr/index.php/component/k2/item/518-osjecko-baranjska-najuspjesnija-zupanija-po-koristenju-fondova-eu> (pristupljeno 25.11.2018.).

Iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali Vukovarsko-srijemska županija je 4. prema iznosu ugovorenih bespovratnih sredstava, za 54 projekta ugovoreno je 20.117.967 €. Gotovo dvostruko niže, za 34 projekta Varaždinska županija ugovorila je 9.169.494 €. Najviše ugovorenih sredstava 36.471.316€ je osiguralo više županija, a pojedinačno najviše je ugovorila Osječko-baranjska županija 27.740.305€ za 64 projekta. Za ugovorenih 14 projekata Dubrovačko-neretvanska županija osigurala je 3.699.865 € što ju svrstava na posljednje mjesto. Iz Programa ruralnog razvoja najviše je osigurala Osječko-baranjska županija za 13.490 projekata u vrijednosti 163.845.648,45€. Vukovarsko srijemska županija je za 9.544 projekta ugovorila 80.776,060, 59 €, a Varaždinska županija za 10.214 projekata 42.692809,76 €. Najmanje ugovorenih sredstava osigurale su Šibensko-kninska, Dubrovačko-neretvanska županija i Grad Zagreb.

4. EUROPSKI PROJEKTI U HRVATSKOM OBRAZOVNOM SUSTAVU

Na službenim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta navodi se: “U okviru Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ 2007. – 2013. provodile su se mjere koje potiču zapošljavanje, obrazovanje i usavršavanje, socijalnu uključenost te jačanje uloge civilnog društva za bolje upravljanje. Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“ provodio se u okviru korištenja sredstava iz Programa pretprijetne pomoći IPA IV. komponenta kao i u prijelaznom razdoblju korištenja sredstava iz Europskog socijalnog fonda 2007. - 2013.“⁸⁰

Projekti iz područja socijalnog uključivanja koji su se provodili su:

- „Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje – ugovor o uslugama,
- Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje – shema dodjele bespovratnih sredstava te
- Integracija skupina u nepovoljnom položaju u redoviti sustav obrazovanja - shema dodjele bespovratnih sredstava.“⁸¹

Nadalje se navodi: „Projekt Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje provodio se tijekom 2010. i 2011. godine sa ciljem unaprjeđenja obrazovnih postignuća učenika s teškoćama u skladu s njihovim potrebama, njihovim mogućnostima za uspješno uključivanje na tržište rada te njihovu cjelokupnu društvenu integraciju.“⁸²

„Kroz projekt Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje uspješni dobitnici bespovratnih sredstava provodili su projekte tijekom 2010. i 2011. godine sa ciljem izjednačavanja mogućnosti uključivanja djece s teškoćama u obrazovanje te poboljšanja socijalnog uključivanja mladih u nepovoljnijem položaju i mladih s posebnim obrazovnim potrebama na tržište rada. Popis projekata provedenih u okviru ovog natječaja:

Uši širom otvorene – Jačanje kompetencija učenika s oštećenjem sluha i drugim poteškoćama, Želim ti biti prijatelj, Brzina puža, Obrazovanje i osnaživanja učenika s tjelesnim oštećenjem i oštećenjem vida za integraciju na tržište rada, Poboljšano strukovno obrazovanje i socijalno-ekonomska uključenost osoba s intelektualnim teškoćama u Šibensko-kninskoj županiji, Cjeloživotnim obrazovanjem do škole za sve i Inovativna metodika.“⁸³

---

⁸⁰Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/projekti> (pristupljeno 25.11.2018.).

⁸¹Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/projekti> (pristupljeno 25.11.2018.).

⁸²Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/projekti> (pristupljeno 25.11.2018.).

⁸³Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/projekti> (pristupljeno 25.11.2018.).

„U okviru natječaja dodjele bespovratnih sredstava „Integracija skupina u nepovoljnome položaju u redoviti obrazovni sustav“ 21. kolovoza 2013. godine potpisana su 43 ugovora čija ukupna vrijednost iznosi 6.976.225,28 €. Cilj ovog natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava jest promicanje jednakih prilika u pristupu obrazovanju za skupine u nepovoljnom položaju pružanjem mjerodavnih usluga te će se kroz potpore provoditi projekti koji će doprinijeti sveobuhvatnijem uključivanju djece/mladih iz različitih skupina u nepovoljnom položaju u obrazovni sustav.“⁸⁴

„Projekti iz područja obrazovanja u sklopu Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013. su:

- Daljnji razvoj Hrvatskog kvalifikacijskog okvira – ugovor o uslugama,
- Jačanje institucionalnog okvira za razvoj strukovnih standarda/kvalifikacija i kurikulumu – ugovor o uslugama,
- Implementacija novih kurikulumu - ugovor o uslugama,
- Implementacija novih kurikulumu – shema dodjele bespovratnih sredstava,
- Razvoj osiguranja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju – ugovor o uslugama,
- Daljnji razvoj i implementacija Hrvatskog kvalifikacijskog okvira - shema dodjele bespovratnih sredstava,
- Modernizacija školskih kurikulumu u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva – shema dodjele bespovratnih sredstava,
- Istraživanje tržišta rada – okvirni ugovor,
- Regionalna mreža lokalnih obrazovnih institucija - ugovor o uslugama,
- Jačanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih - shema dodjele bespovratnih sredstava,
- Sveobuhvatno jačanje kapaciteta Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih – ugovor o uslugama te
- Poboljšanje kvalitete sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika – ugovor o uslugama.“⁸⁵

---

⁸⁴Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/projekti> (pristupljeno 25.11.2018.).

⁸⁵Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/rubrike/operativni-program-razvoj-ljudskih-potencijala-2007-2013> (pristupljeno 25.11.2018.).

**Tablica 1. Popis projekata iz projekta Implementacija novih kurikuluma – shema dodjele
bespovratnih sredstava**

Naziv projekta	Korisnik	Partneri	Ukupan iznos projekta (EUR)
Modifikacija postojećih kurikuluma uvođenjem novih tehnologija	Pomorska škola Split	Pomorska škola Zadar	169.760,00
Učenje na daljinu u automehatronici	Tehnička škola Karlovac	City of Bristol College	371.256,74
TEHNOTRONIK-primjena novih tehnologija u kurikulumu programa strukovnog obrazovanja u Tehničkoj školi Daruvar	Tehnička škola Daruvar	Tehnička škola Slavonski Brod	254.163,07
Stvaranje novih prilika u području računalstva i računalnog inženjerstva za gospodarstvo temeljeno na znanju	Tehnička škola Ruđera Boškovića	Elektrotehnička škola Split; Srednja škola Krapina; Hrvatska udruga poslodavaca - HUP	343.754,47
Usklađivanje obrazovanja i karijere (ECHO)	Gospodarska škola Varaždin	Ekonomska škola Mije Mirkovića Rijeka; Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik; Srednja škola Ivanec	188.512,06
Pedološki kurikulum	Srednja škola Bedekovčina	Srednja škola Dragutina Stražimira - Sveti Ivan Zelina; Ekonomska škola Čakovec; Zagorska razvojna agencija (ZARA)	137.304,17
Razvoj novih kurikuluma i izgradnja kapaciteta	Veterinarska škola Zagreb	Srednja gospodarska škola Križevci (GSI);	266.021,87

nastavnika veterine u Veterinarskoj školi Zagreb		Obiteljsko gospodarstvo Džakula (OGD)	
Zajedno prema novom kurikulumu	Tehnička škola Nikole Tesle Vukovar	Ekonomska škola Vukovar	261.439,57
Uvođenje učenja na daljinu u svrhu poboljšanja nastavnih procesa u strukovnim programima u Srednjoj školi Marka Marulića Slatina i Srednjoj školi "Izidor Kršnjavi" Našice	Srednja škola Marka Marulića Slatina	Srednja škola Izidor Kršnjavi Našice; Virovitičko-podravska županija	161.163,67
Slavonskobrodski ogledni solarni centar	Tehnička škola Slavonski Brod	Tehnička škola Daruvar; Hrvatski zavod za zapošljavanje - podružnica Slavonski Brod; Udruga hrvatskih obrnika; Brodsko- posavska županija	263.939,43
Vježbenička tvrtka kao uvid u iskustva iz stvarnog poslovnog svijeta	Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar	Ugostiteljska škola Bjelovar; Grad Bjelovar- Odjel za ekonomiju; Bjelovarsko-bilogorska županija - Odjle za ekonomiju	195.678,99
Fromcomputer to computingtechnician - adapting to thechangesinthelabourmarket	Tehnička, industrijska i obrnika škola Čakovec	Srednja škola Ban Josip Jelačić, Školski centar Ptuj - Škola elektronike i računalstva	135.921,66
S fleksibilnim Pristupom učenju i inovacijama	Elektrotehnička škola Zagreb	Elektrostrojarska škola Varaždin	334.460,00

kurikuluma prema tržištu
rada

Podizanje svijesti i učenje o obnovljivim izvorima energije AGROFUTURA	Srednja škola Orosavlje Gospodarska škola Čakovec	Tehnička škola Ruđera Boškovića; Grad Orosavlje Srednja škola Bedekovčina; Udruga zaposlenika poljoprivrednih škola; Regionalna razvojna agencija Međimurje (REDEA)	274.978,95 310.231,13
Agroturistički centar izvrsnosti (ACI) - Hrvatsko iskustvo kao ideja za EU-model	Poljoprivredna škola Zagreb	Poljoprivredno-prehrambena škola Požega; Srednja škola Braće Radić - Kaštel Štafilić-Nehaj; Ugostiteljsko-turističko učilište Zagreb	284.920,33
Modularni kurikulum za vježbeničke tvrtke	Privatna srednja ekonomska škola s pravom javnosti Katarina Zrinski	Srednja ekonomska škola Celje	311.829,70
Budući naraštaj	Poljoprivredno-šumarska škola Vinkovci	DA VSC Hrast d.o.o.; Privatna srednja ekonomska škola s pravom javnosti Katarina Zrinski Zagreb; Industrijska i obrtnička škola Silvije Strahimir Kranjčević	218.388,70
UKUPNO			4.171.894,81

Izvor: Tablica preuzeta sa stranice Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih http://www.asoo.hr/UserDocsImages/DEFECO%20tekstovi_provedba/Implementacija%20novih%20kurikuluma.pdf

Provedeni projekti pridonijeli su modernizaciji strukovnog obrazovanja te pružanjem kvalitetnijeg obrazovanja učenika koji pohađaju strukovne programe. Ulaganjem u znanje i vještine učenika i nastavnika strukovnih škola stvara se pozitivna klima sukladno potrebama tržišta rada. Projekti su omogućili i nastavnicima razvijanje znanja i dodatnih kompetencijama koje će unaprijediti rad ustanova u kojima rade i privući veći broj učenika. Osim što su projekti podigli kvalitetu rada odgojno-obrazovnih ustanova, pozitivno su utjecale i na lokalnu zajednicu u kojoj djeluje ustanova.

Jedan od dobrih primjera je i „projekt Tehničke škole „Nikola Tesla“ iz Vukovara „Zajedno k novom kurikulumu“ s partnerom Ekonomskom školom iz Vukovara, čiji jedan od ciljeva bio uspostaviti suradnju između različitih institucija lokalne zajednice koje su važne za razvoj programa i kurikuluma škole te je tako projekt dobio na važnosti cijele lokalne zajednice.“⁸⁶ „Projekt je trajao 14 mjeseci tijekom kojih je vršena intenzivna edukacija nastavnika putem stručnih usavršavanja. Organizirane su studijske posjeta u zemlji i inozemstvu, manifestacije „Dani otvorenih vrata“, izvršeno je povezivanje institucija lokalne zajednice i škola međusobno i sl. Osim navedenog, škole su u sklopu projekta opremljene modernom didaktičkom opremom u cilju unapređenja nastavnog procesa.“⁸⁷

„Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020. je plansko-programski dokument kojim su definirane prioritetne osi, investicijski prioriteti i specifični ciljevi koji propisuju prihvatljive aktivnosti za financiranje iz Europskog socijalnog fond. Osnovni cilj Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali jest pridonijeti rastu zapošljavanja i jačanju socijalne kohezije u EU i Hrvatskoj. Njegova ukupna vrijednost iznosi 1,85 milijardi €, od čega se 1,58 milijardi financira iz proračuna Europske unije, uključujući 66 milijuna € iz Inicijative za zapošljavanje mladih.“⁸⁸

---

⁸⁶SŠ Tehnička škola Nikole Tesle Vukovar http://ss-tehnicka-ntesla-vu.skole.hr/skola/projekti/zajedno_k_novom_kurikulumu (pristupljeno 22.2.2019.).

⁸⁷Srednja Ekonomska škola Vukovar http://ss-ekonomska-vu.skole.hr/eu_projekti/zajedno_k_novom_kurikulumu?news_hk=6061&news_id=1662&mshow=1864 (pristupljeno 22.2.2019.).

⁸⁸Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/rubrike/operativni-program-ucinkoviti-ljudski-potencijali-2014-2020> (pristupljeno 25.11.2018.).

„Prioritetne osi vezane uz investicijske prioritete koji će se financirati u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. - 2020. su:

- Prioritetna os 1: Zapošljavanje i mobilnost radne snage
- Prioritetna os 2: Socijalno uključivanje
- Prioritetna os 3: Obrazovanje i cjeloživotno učenje
- Prioritetna os 4: Dobro upravljanje
- Prioritetna os 5: Tehnička pomoć⁸⁹

Neki od projekta koji su financirani iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020. su:

- „Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama (2015., faza II. 2016., faza III. 2017.),
- Promocija cjeloživotnog učenja,
- Unapređenje sustava osiguravanja i unapređenje kvalitete visokog obrazovanja,
- e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola (pilot projekt),
- Poticanje rada s darovitom djecom i učenicima na predtercijarnoj razini,
- Unaprjeđenje pismenosti - temelj cjeloživotnog učenja te
- Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine.⁹⁰

„Ministarstvo znanosti i obrazovanja u suradnji s Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u sklopu Poziva na dostavu projektnih prijedloga UP.03.2.2.03 „Unaprjeđenje pismenosti - temelj cjeloživotnog učenja“ donijelo je Odluku o financiranju 21 projekta u ukupnome iznosu od 26.775.000,00 HRK.“⁹¹ Odobrena su tri projekta iz Vukovarsko-srijemske županije i dva iz Varaždinske županije.

„Iz Vukovarsko-srijemske županije su projekti:

1. PIN: Pismenost inicijativa napretka, Obrtničko-industrijska škola Županja, a partneri su Osnovna škola „Ivan Goran Kovačić Štitar“, Osnovna škola „Mijat Stojanović“ Babina Greda i Lokalna agencija za razvoj Vjeverica d.o.o.,

---

⁸⁹Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/rubrike/operativni-program-ucinkoviti-ljudski-potencijali-2014-2020> (pristupljeno 22.2.2019.).

⁹⁰Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/rubrike/operativni-program-ucinkoviti-ljudski-potencijali-2014-2020> (pristupljeno 22.2.2019.).

⁹¹Ministarstvo znanosti i obrazovanja https://mzo.hr/sites/default/files/dokumenti/2017/OBRAZOVANJE/OPULJP-2014_2020/up.03.2.2.03_odluka_o_financiranju.pdf (pristupljeno 22.2.2019.).

2. Sva LicaKnjigA– SLIKA, OŠ Zrinskih Nuštar, a partneri su Gimnazija Matije Antuna Reljkovića Vinkovci, Predškolska ustanova Vrtuljak i Agencija za razvoj Vukovarsko-srijemske županije Hrast d.o.o. te
3. Škole različitih jednakosti, Ekonomska škola Vukovar, a partneri su Učilište Studium, Ekonomska i trgovačka škola Ivana Domca Vinkovci Osnovna škola Nikole Tesle Mirkovci.⁹²

Odobreni projekti iz Varaždinske županije su:

1. „Pametno (za)radi za svoju održivu budućnost – integrativno poučavanje financijske i druge pismenosti“ Elektrostrojarska škola Varaždin, a partneri su Osnovna škola Tužno, Mari d.o.o. i udruga SVIMA te
2. „Od 3 do 300“, Osnovna škola Veliki Bukovec, a partneri su Osnovna škola Dr. Ivana Novaka Macinec i Osnovna škola Andrije Palmovića Rasinja.

„Srednja škola Ivanec partner je na projektu pod nazivom „Višejezičnost u digitalnom i multikulturalnom okruženju. Nositelj ovog projekta je Upravna škola Zagreb, a uz Srednju školu Ivanec projektni partneri su Srednja škola Krapina i Srednja škola Zlatar.“⁹³

Više informacija o projektima može se pronaći na stranici Ministarstva znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/rubrike/operativni-program-ucinkoviti-ljudski-potencijali-2014-2020>.⁹⁴

„Iznimno značajno za daljnji razvoj strukovnog obrazovanja je donošenje Zakona o strukovnom obrazovanju i imenovanjem 25 centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju osigurani čime su stvoreni preduvjeti za povlačenje milijardu kuna iz dvaju EU fondova za reformu strukovnog obrazovanja. U studenom 2018. godine je objavljen prvi Poziv na dostavu projektnih prijedloga.“⁹⁵ „Uspostava infrastrukture regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju kao potpora procesu reforme strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u iznosu većem od 563 milijuna kuna.“⁹⁶

⁹²Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/unaprijedenje-pismenosti-temelj-cjelozivotnog-ucenja> (pristupljeno 22.2.2019.).

⁹³Školski portal <https://www.skolskiportal.hr/clanak/9703-u-projektu-eu-a-visejezicnost-u-digitalnom-i-multikulturalnom-okruzenju/> (pristupljeno 22.2.2019.).

⁹⁴Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/rubrike/projekti-0> (pristupljeno 29.11.2018.).

⁹⁵Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/divjak-raspisan-natjecaj-vrijedan-563-milijuna-kuna-za-strukovne-skole-buducnosti> (pristupljeno 30.11.2018.).

⁹⁶Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/divjak-raspisan-natjecaj-vrijedan-563-milijuna-kuna-za-strukovne-skole-buducnosti> (pristupljeno 30.11.2018.).

Pozitivnoj klimi povećanja korištenja EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama svakako će pridonijeti i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 68/2018) koji člankom 99.a definira da: “Ravnatelj škole može, uz suglasnost školskog odbora, omogućiti radniku obavljanje poslova na projektu EU ili fondovima EU ako su sredstva za plaću osigurana iz sredstava projekta ili fonda, uz pripadajuće doprinose poslodavca, ako je za vrijeme obavljanja poslova radnika na projektu moguće osigurati nesmetani nastavak radnog procesa u školskoj ustanovi.”⁹⁷

4.1. Varaždinska županija

„Varaždinska županija prostire se na 1261,29 km² u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske te je površinom 3. najmanja županija u Hrvatskoj. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine 175.951 stanovnika živi u županiji u 302 naselja, 6 gradova i 22 općine.”⁹⁸

Županijska razvojna strategija Varaždinske županije navodi: „Na području Varaždinske županije djeluje 40 matičnih osnovnih škola i 30 područnih škola, 11 srednjih škola, osnivač kojih je Županija te 4 privatne srednje škole.”⁹⁹

Kao razvojni problemi osnovnih škola navode se:

- „nedovoljan broj stručnjaka koji ne rade izravno u nastavi (pedagozi, psiholozi i defektolozi),
- centralizirano financiranje osnovnoškolskog obrazovanja,
- pojedine škole su bez sportskih dvorana te
- 4 osnovne škole nemaju još jednosmjensku nastavu.

Kao razvojne potrebe osnovnih škola detektirano je:

- zapošljavanje potrebnih stručnih kadrova,
- decentralizacija financiranja u osnovnoškolskom sustavu,
- izgradnja sportske dvorane u 4 osnovne škole te

---

⁹⁷Narodne novine https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_68_1398.html (pristupljeno 22.2.2019.).

⁹⁸Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/%C5%BEupanija/opce-informacije/> (pristupljeno 29.11.2018.)

⁹⁹Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/upravna-tijela/gospodarstvo-eu/zrs/2211-zupanijska-razvojna-strategija-final.pdf> (29.11.2018.)

- dogradnja škola za odvijanje jednosmjenske nastave.¹⁰⁰

„Kod srednjih škola kao razvojni problemi navedeni su:

- nedovoljan broj srednjoškolskih programa usklađenih s potrebama gospodarstva,
- škole nisu adekvatno opremljene novim tehnologijama koje služe kao pomoć u obrazovanju te
- nedovoljna angažiranost u stvaranju uvjeta za lakše uključivanje osoba s posebnim potrebama u nastavak obrazovanja.

Razvojne potrebe srednjih škola u Varaždinskoj županiji su:

- razvoj novih srednjoškolskih programa u skladu s potrebama gospodarstva,
- opremanje škole novim tehnologijama koje služe kao pomoć u obrazovanju te
- utvrditi i provesti potrebne izmjene u obrazovnom sustavu (od prostornih, organizacijskih do stručnih) koje omogućuju nastavak školovanja osobama s posebnim potrebama.¹⁰¹

4.2. Realizirani projekti u odgojno-obrazovnim ustanovama Varaždinske županije

Razvojna agencija AZRA Varaždinske županije na svojim stranicama objavljuje izvještaje o radu. U izvještaju za 2013. godinu navodi se: „Agencija je bila uključena u sudjelovanje u pripremi i provedbi ukupno 79 projekata iz nacionalnih, EU i međunarodnih fondova. Ukupna vrijednost projekata koji su bili završeni 2013. godine iznosi 1.153.171,22 € (2 projekta), u provedbi 3.605.989,72 € čija će se implementacija odvijati i tijekom 2014. godine (13 projekata), ukupna vrijednost projekata u fazi evaluacije iznosi 28.324.589,21 € (20 projekata), dok je ukupna vrijednost projekata koji nisu bili odobreni za financiranje 4.520.345,35 € (10 projekata).

Od navedenih projekata 10 se odnosilo na osnovne i srednje škole (adaptacije, dogradnja škole, izgradnja sportske dvorane, školske zgrade i sl.) ukupne vrijednosti 21.347.951,46 €.¹⁰²

¹⁰⁰Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/upravna-tijela/gospodarstvo-eu/zrs/2211-zupanijska-razvojna-strategija-final.pdf> (pristupljeno 29.11.2018.)

¹⁰¹Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/upravna-tijela/gospodarstvo-eu/zrs/2211-zupanijska-razvojna-strategija-final.pdf> (pristupljeno 29.11.2018.).

¹⁰²Agencija za razvoj Varaždinske županije https://www.azra.hr/attachments/article/135/AZRA_Izvjestaj_o_radu_2013.pdf (pristupljeno 14.11.2018.).

U izvješću za 2014. godinu navode: „Agencija je sudjelovala u pripremi i provedbi ukupno 76 projekata iz nacionalnih, EU i međunarodnih fondova. Iz EU fondova financirani su projekti u školama:

- Osiguravanje pomoćnika učenicima u školama Varaždinske županije (vrijednost 400.514,24 €),
- Interdisciplinarni kurikulum srednjih strukovnih škola (Gospodarska škola Varaždin, vrijednost projekta 210.000,00 €),
- Suvremene metode u nastavi ekonomske skupine predmeta (Srednja škola Ivanec, vrijednost projekta 193.370,00 €),
Inovativni kurikulum "Cvjećara" u skladu s europskim standardima kvalitete FLORA+ (Srednja škola „Arboretum Opeka“, vrijednost projekta 224.260,00 €) te
- Promocija obrtničkih i strukovnih zanimanja u duhu razvoja poduzetništva (Srednja škola Ludbreg, vrijednost projekta 22.261,64 €).¹⁰³

U 2015. godini sredstvima EU fondova financirani su sljedeći projekti u osnovnim i srednjim školama:

- „Osiguravanje pomoćnika učenicima u školama Varaždinske županije (vrijednost projekta 400.514,24 €),
- Veliki za male (projekt osiguravanja pomoćnika u šk. godini 2015./2016.) 337.967,31 €,
- Osnaživanje gimnazijskog obrazovanja provedbom kurikularne reforme STEM i ICT područja (Prva gimnazija Varaždin), vrijednost projekta 148.609,31 €,
- Adaptacija plinske kotlovnice ugradnjom dizalice topline (Srednja škola „Arboretum Opeka“), vrijednost projekta 88.812,81,
- Energetska obnova nestambene zgrade Medicinske škole Varaždin, vrijednost projekta 89.149,17 €,
- Interdisciplinarni kurikulum srednjih strukovnih škola (Gospodarska škola Varaždin), vrijednost projekta 210.000,00 € te
- Suvremene metode u nastavi (SMUN) (Srednja škola Ivanec), vrijednost projekta 193.370,00 €.¹⁰⁴

---

¹⁰³Agencija za razvoj Varaždinske županije
https://www.azra.hr/attachments/article/135/AZRA_Izvjestaj_o_radu_2014.pdf (pristupljeno 14.11.2018.).

¹⁰⁴Agencija za razvoj Varaždinske županije
https://www.azra.hr/attachments/article/135/Plan_rada_2015_finalna%20verzija.pdf (pristupljeno 14.11.2018.).

Navedeni projekti pokazatelj su da se na području Varaždinske županije unaprjeđuju odgojno-obrazovne ustanove u skladu sa županijskom razvojnom strategiju te da veliku ulogu u prijavi i provedbi projekata ima županijska razvojna agencija Azra.

4.3. Vukovarsko-srijemska županija

„Vukovarsko-srijemska županija je najistočnija županija u Republici Hrvatskoj ukupne površine 2.448 km². Sastoji se od 31 jedinice lokalne samouprave, od čega je 5 gradova te 26 općina s 84 pripadajuća naselja.“¹⁰⁵

„Prema službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine na području županije živi 179.521 stanovnika.“¹⁰⁶

U županijskoj razvojnoj strategiji navodi se: „Na području županije osnovnoškolsko obrazovanje provodi u 55 osnovnoškolskih ustanova; 48 ustanova čiji je osnivač županija, a preostalih sedam Grad Vinkovci te 36 područnih škola. Od 1.1.2019. godine osnivač 7 vukovarskih osnovnih škola je postao grad Vukovar.“¹⁰⁷ Županija broji 16 srednjih škola.¹⁰⁸

„Jedna od osnovnih škola, Osnovna škola Josip Matoš iz Vukovara, jedina je osnovnoškolska ustanova koja je registrirana kao ustanova čija je djelatnost odgoj i osnovno školovanje djece i mladih s poteškoćama u razvoju, naobrazba i skrb o djeci predškolske dobi, kao i osnovno obrazovanje odraslih s teškoćama u razvoju.“¹⁰⁹ „Osim škole u Vukovaru, još tri osnovne škole na području Vukovarsko-srijemske županije imaju formirana razredna odjeljenja gdje se provodi nastava za učenike s posebnim potrebama.“¹¹⁰

---

¹⁰⁵Hrvatska gospodarska komora <https://www.hgk.hr/documents/pregled-gospodarstva-vs-z-20165996c2005277b.pdf> (pristupljeno 14.11.2018.).

¹⁰⁶Vukovarsko-srijemska županija http://www.vusz.hr/Cms_Data/Contents/VSZ/Folders/dokumenti/upravni2/~contents/VTU276UCVPCTXS2C/analiza-stanja--nacrt.pdf (pristupljeno 14.11.2018.).

¹⁰⁷Grad Vukovar <http://www.vukovar.hr/vijesti/sve-vijesti/upravni-odjeli/287-upravni-odjel-za-drustvene-djelatnosti/13142-grad-vukovar-je-od-1-siječnja-2019-godine-osnivač-osnovnih-skola-s-područja-nasega-grada> (pristupljeno 24.2.2019.).

¹⁰⁸Hrvatski zavod za zapošljavanje <https://e-usmjeravanje.hzz.hr/srednje-skole-vs-z> (pristupljeno 22.2.2019.).

¹⁰⁹OŠ Josip Matoš Vukovar http://www.os-jmatosa-vu.skole.hr/nastava?cal_ts=1512082800 (pristupljeno 22.2.2019.).

¹¹⁰Vukovarsko-srijemska županija <http://www.ra-vs-z.hr/UserDocsImages/dokumenti/Razvojna%20strategija%20VS%C5%BD%202020.%20-%20s%20Analiza%20stanja%20sa%C5%BEetak.pdf> (pristupljeno 14.11.2018.).

Županijska strategija navodi: „U 17 osnovnih škola nastava se odvija na jednom od modela odgoja i obrazovanja nacionalnih manjina (Model A, Model B ili Model C) gdje su zastupljena djeca različitih nacionalnosti (srpske, mađarske, rusinske, slovačke, albanske, itd).“¹¹¹

U županijskoj strategiji se kao zaključak o osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju na području županije navodi sljedeće:

- „s obzirom na višegodišnji negativan trend pada broja djece svih dobnih skupina u Vukovarsko-srijemskoj županiji postoji potreba za rješavanjem glavnih problema u obrazovnom sustavu, osiguravanjem boljih mogućnosti i pristupa usluga u obrazovanju na svim razinama kako bi se taj trend zaustavio te je potrebno uložiti napor na razinama lokalnih jedinica samo uprave, županije, ali i države.
- Omogućavanjem više sredstava za sufinanciranje JLS, povećala bi se dostupnost obrazovnih usluga u ruralnim krajevima i time omogućilo bolje uvjete obrazovanja.
- Potrebna su ulaganja u nove objekte, a postojeće je potrebno proširiti i prostorno i stručnim osobljem kako bi se uskladili s nacionalnim obrazovnim standardima koji teže unaprjeđenju nastave izvođenjem u jednoj smjeni, modernizaciji strukovnog obrazovanja i njegovim usklađivanjem s potrebama tržišta rada.
- U županiji postoji mreža ustanova koje zadovoljavaju trenutne potrebe u županiji, ali je potrebno kontinuirano razvijati postojeću mrežu srednjoškolskih ustanova i sustav prilagođavati potrebama tržišta rada i gospodarstva te uvjetima života i rada lokalnog stanovništva, kojemu je nužno osigurati bolje uvjete pristupa srednjoškolskom obrazovanju.
- Dio postojećih ustanova raspolaže zastarjelom opremom i neadekvatnim prostornim uvjetima. U srednjim školama je potrebno uskladiti i nastavne programe s potrebama gospodarstva kako bi se izbjeglo nagomilavanje nepotrebne radne snage koja ostaje nezaposlena ili napušta županiju u potrazi za poslom.“¹¹²

Na svim razinama školovanja postoji potreba za usklađivanjem s pedagoškim standardima i osiguravanjem istih mogućnosti koje su važne za kvalitetno obrazovanje i razvoj Županije.

---

¹¹¹Vukovarsko-srijemska županija <http://www.ra-vs.hr/UserDocsImages/dokumenti/Razvojna%20strategija%20VS%C5%BD%202020.%20-%20s%20Analiza%20stanja%20sa%C5%BEetak.pdf> (pristupljeno 14.11.2018.).

¹¹²Vukovarsko-srijemska županija http://www.vusz.hr/Cms_Data/Contents/VSZ/Folders/dokumenti/upravni2/~contents/QCQJH6TBML6QBTHN/razvojna-strategija-vs--2020---s-analiza-stanja-sa-etak.pdf (pristupljeno 1.3.2019.).

4.4. Realizirani projekti u odgojno-obrazovnim ustanovama Vukovarsko-srijemske županije

Za potrebe izrade ovog rada autorica je uputila Vukovarsko-srijemskoj županiji upit o broju provedenih EU projekata u odgojno-obrazovnim ustanovama u županiji, vrijednostima projekata i na koje se ustanove odnose projekti. Županijski Upravni odjel za obrazovanje dostavio je sljedeće podatke o provedenim projektima financiranim iz EU fondova:

1. projekt je Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (Užina za sve I, II, III) financiran je putem Europskog socijalnog fonda:

- školska godina 2016./2017. u vrijednosti 1.000.000,00 kuna,
- školska godina 2017./2018. u vrijednosti 1.509.732,04 kuna i
- školska godina 2018./2019. u vrijednosti 1.478.000,00 kuna.

2. projekt je Obrazovanje bez teškoća – implementacija usluge pomoćnika u nastavi u svrhu osiguravanja jednakih obrazovnih mogućnosti za svu djecu i financiran je putem Europskog socijalnog fonda.

Projektom su osigurana sredstva za četverogodišnje razdoblje, školske godine 2017./2018., 2018./2019., 2019./2020. i 2020./2021. Ukupna sredstva osigurana iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 9.442.744,40 kuna.

3. projekt je Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora godine 2018./2019.:

- energetska obnova OŠ Zrinskih u Nuštru, vrijednost projekta je 5.267.589,61 kuna od čega je 3.089.589,16 kuna dobiveno putem Europskog fonda za regionalni razvoj,
- energetska obnova OŠ Mitnica Vukovar, vrijednost projekta je 3.493.098,11 kuna od čega je 2.014.714,91 kuna dobiveno putem Europskog fonda za regionalni razvoj,
- energetska obnova područne škole Antin, vrijednost projekta je 570.903,38 kuna od čega je 355.779,11 kuna dobiveno putem Europskog fonda za regionalni razvoj,
- energetska obnova područne škole Tompojevci, vrijednost projekta 451.153,98 kuna od čega je 288.378,29 kuna dobiveno putem Europskog fonda za regionalni razvoj,
- energetska obnova OŠ Dragutina Tadijanovića Vukovar, vrijednost projekta je 4.079.107,37 kuna od čega je 2.460.753,97 kuna dobiveno putem Europskog fonda za regionalni razvoj,

- energetska obnova područne škole Srijemske Laze, vrijednost projekta je 459.496.83 kuna od čega je 293.367,51 kuna dobiveno putem Europskog fonda za regionalni razvoj te
- energetska obnova sportske dvorane u ulici H.D Genschera u Vinkovcima, vrijednost projekta je 9.486.029,52 kuna od čega je 5.013,986,12 kuna dobiveno putem Europskog fonda za regionalni razvoj

4. projekt je Program – održivi razvoj lokalne zajednice (PURLZ)

- 2017. godine – sanacija krovništva Drvodjelsko tehničke škole Vinkovci, vrijednost projekta je 523.937, 50 kuna od čega je 386.203, 13 kuna dobiveno putem Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.
- 2017. godine– dogradnja pomoćnih zgrada Srednje škole Ilok, vrijednost projekta je 376.602,25 kuna od čega je 260.000, 00 kuna dobiveno putem Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.
- 2018. godine – opremanje kabineta kemije i biologije Zdravstvene i veterinarske škole dr. Andrije Štampara Vinkovci, vrijednost projekta je 515.864,08 kuna od čega je 100.000,00 kuna dobiveno putem Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

4.5. projekt regionalnih centara kompetentnosti- financirano sredstvima iz fondova „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ i „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“

Strukovne škole kojima je Vukovarsko-srijemska županija osnivač, a koje su se prijavile kao škole partneri u razvojnim planovima u tri sektora i koje su prošle na natječaju:

- od srednjih strukovnih škola Vukovarsko-srijemske županije, Regionalnim centrom kompetentnosti u sektoru poljoprivrede imenovana je Poljoprivredno-šumarska škola Vinkovci (partner joj je Srednja škola Ilok),
- Tehnička škola Ruđera Boškovića Vinkovci i Tehnička škola Županja (kao partner Elektrotehničkoj i prometnoj školi Osijek) u sektoru elektrotehnika i računalstvo,
- Srednja strukovna škola Vinkovci (kao partner Ugostiteljsko-turističkoj školi Osijek) u sektoru turizma i ugostiteljstva te
- Tehnička škola Ruđera Boškovića Vinkovci, Tehnička škola Nikole Tesle Vukovar i Tehnička škola Županja (kao partner Tehničkoj školi Slavonski Brod) u sektoru strojarstva.

Iz dostavljenih podataka zaključuje se da je najviše sredstava uloženo u projekt (za četverogodišnje razdoblje) osiguravanja pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama. Od 48 ustanova čiji je osnivač županija, u 6 ustanova su provedeni projekti energetske obnove (3 matične škole, 3 područne škole). U posljednje dvije godine su kroz program održivi razvoj lokalne zajednice provedena 4 projekta u 4 srednje škole (adaptacija, sanacija, opremanje kabineta), a ukupno je na području županije 16 srednjih škola.

5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Istraživanje je provedeno u razdoblju od 21.siječnja do 15.veljače 2019. godine u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima Vukovarsko-srijemske i Varaždinske županije. Istraživački alat je bio elektronički upitnik u *Office 365 forms* upitniku „Upitnik o utjecaju korištenja EU fondova na unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova¹¹³“ koji je poslan na 60 službenih e-mail adresa odgojno-obrazovnih ustanova Vukovarsko-srijemske i 71 službenih adresa odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske županije.

Sudjelovanje u upitniku je bilo anonimno i namijenjeno isključivo ravnateljima odgojno-obrazovnih ustanova (osnovne škole, srednje škole i učenički domovi). Ispitanici su odgovarali na 29 pitanja podijeljenih u dvije skupine. Prva skupina pitanja odnosi se na demografske karakteristike ravnatelja i odgojno obrazovne ustanove kojom upravlja, kao što su spol, dob, razina obrazovanja, radno iskustvo u sustavu, radno iskustvo na rukovodećoj poziciji, rukovode li ustanovom u gradskoj ili seoskoj sredini. Druga se skupina pitanja odnosi na iskustvo o edukaciji o Europskim fondovima, stavovima o važnosti EU fondova za odgojno-obrazovnu ustanovu, iskustva korištenja fondova, provedbi projekata, dobrobitima provedenih projekata, stavovima o budućem korištenju fondova i područje unaprjeđenja ustanove. Upitnik se sastojao od 19 pitanja zatvorenog tipa s ponuđenim odgovorima, i 4 pitanja otvorenog tipa.

Upitnik su ispunila 54 ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova Vukovarsko-srijemske i Varaždinske županije.

Pomoćna istraživačka pitanja u istraživanju su:

1. Uspješnost korištenja EU fondova povezana je s karakteristikama ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova.

Ispitala se povezanost uspješnosti korištenja EU fondova sa sljedećim karakteristikama ravnatelja škole: spol, dob, razina obrazovanja, radno iskustvo u sustavu, radno iskustvo na rukovodećoj poziciji, razina edukacije o Europskoj uniji, iskustva korištenja EU fondova i nalazi li se ustanova kojom ispitanici rukovode u gradskoj ili seoskoj sredini.

Rezultati dobiveni istraživanjem pokazuju postoji li povezanost između karakteristika ravnatelja i broja korištenih sredstava iz EU fondova.

2: Ravnatelji Varaždinske županije značajno više koriste EU fondove u odgojno-obrazovnim ustanovama kojima rukovode od ravnatelja Vukovarsko-srijemske županije.

---

¹¹³Upitnik o utjecaju korištenja EU fondova na unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova <https://bit.ly/2Kx2HrJ>

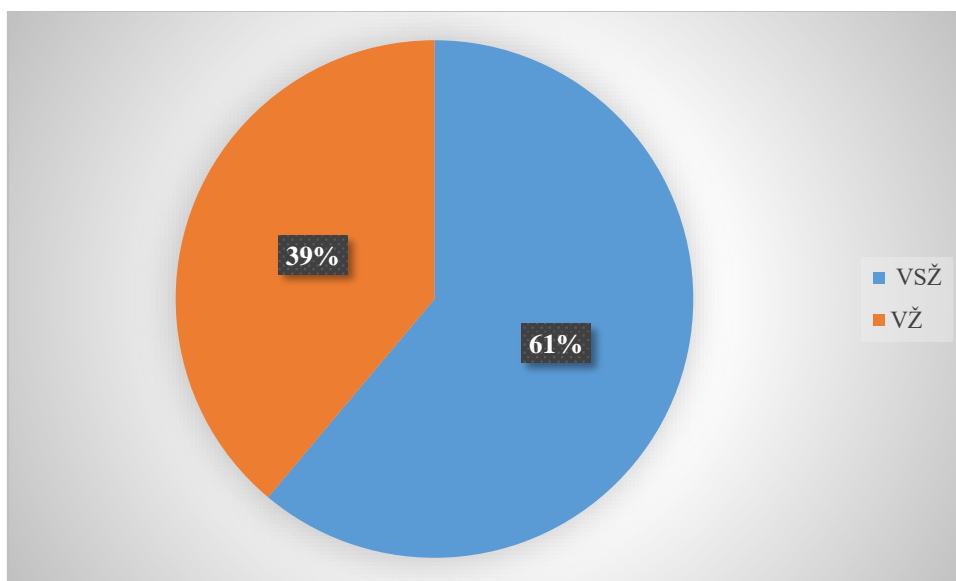

Odgovaranjem na ovo pitanje utvrđeno je postojanje razlike između ravnatelja Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije u korištenju EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama kojima rukovode, odnosno da ravnatelji Varaždinske županije koriste više sredstva EU fondova i provode više projekata.

5.1. Karakteristike ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova

Od ukupno 54 ispitanika koja su ispunila upitnik, 33 ispitanika su iz Vukovarsko-srijemske županije, a 21 ispitanik je iz Varaždinske županije odnosno 61 % ispitanika je iz Vukovarsko-srijemske županije, a 39% ispitanika iz Varaždinske županije kako je grafički prikazano u grafikonu 1.

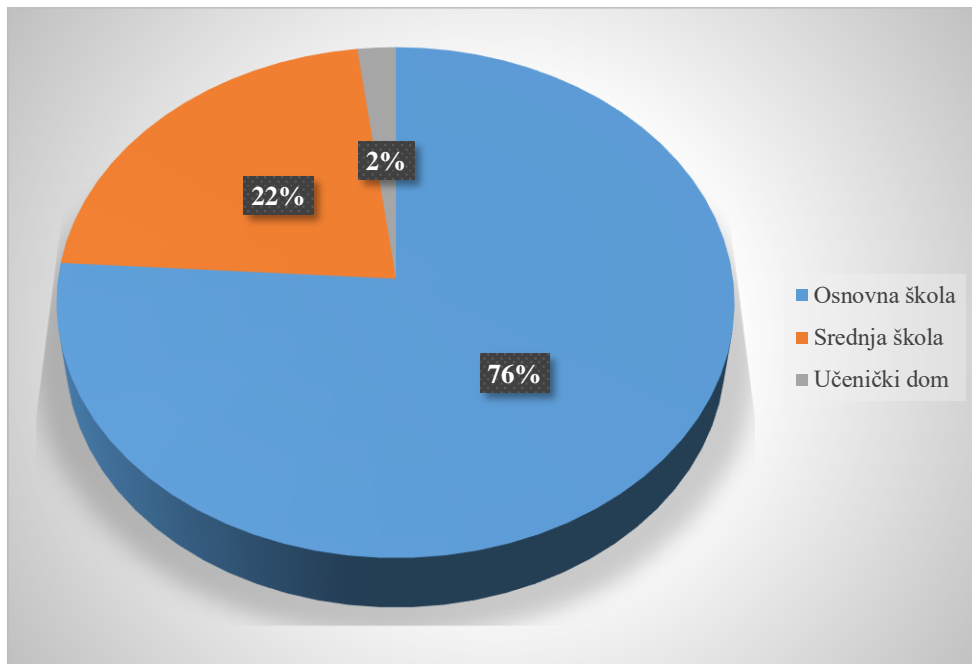
Grafikon 1. Broj ispitanika prema županijama

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Struktura ustanova kojima rukovode ispitanici prikazana je u grafikonu 2. te pokazuje da osnovnom školom rukovodi 76% ispitanika, srednjom školom 22 % ispitanika, a učeničkim domovima 2% ispitanika. U Varaždinskoj županiji 62% ispitanika rukovodi osnovnom školom, a 38% ispitanika rukovodi srednjom školom. U Vukovarsko-srijemskoj županiji 85% ispitanika rukovodi osnovnom školom, 12 % ispitanika srednjom i 3% ispitanika učeničkim domovima.

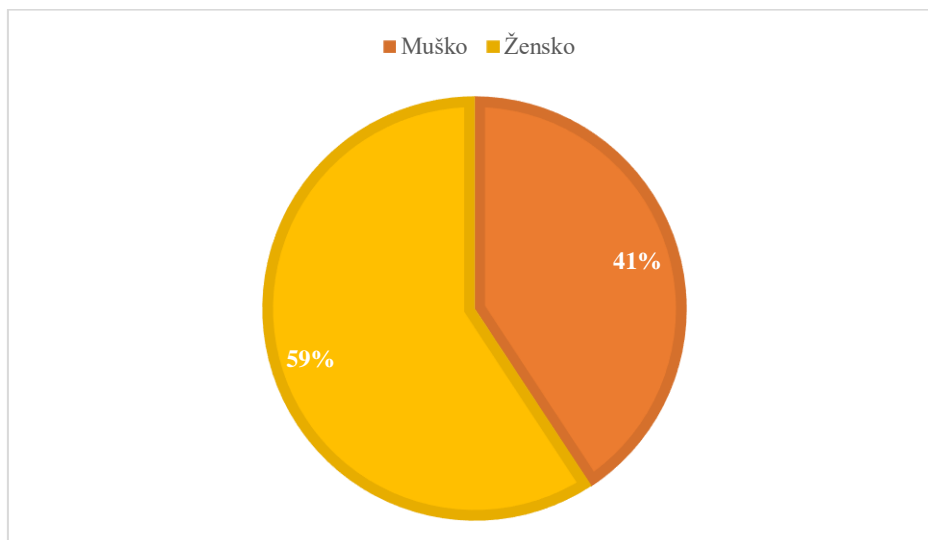
Grafikon 2. Struktura ustanova kojima rukovode ispitanici

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Grafikon 3. prikazuje strukturu ispitanika prema spolu prema kojemu je prikazano da od ukupno 54 ispitanika, 32 ispitanika su ženskog spola, a 22 ženskog spola odnosno 59% ispitanika je ženskog spola, a 41% muškog spola.

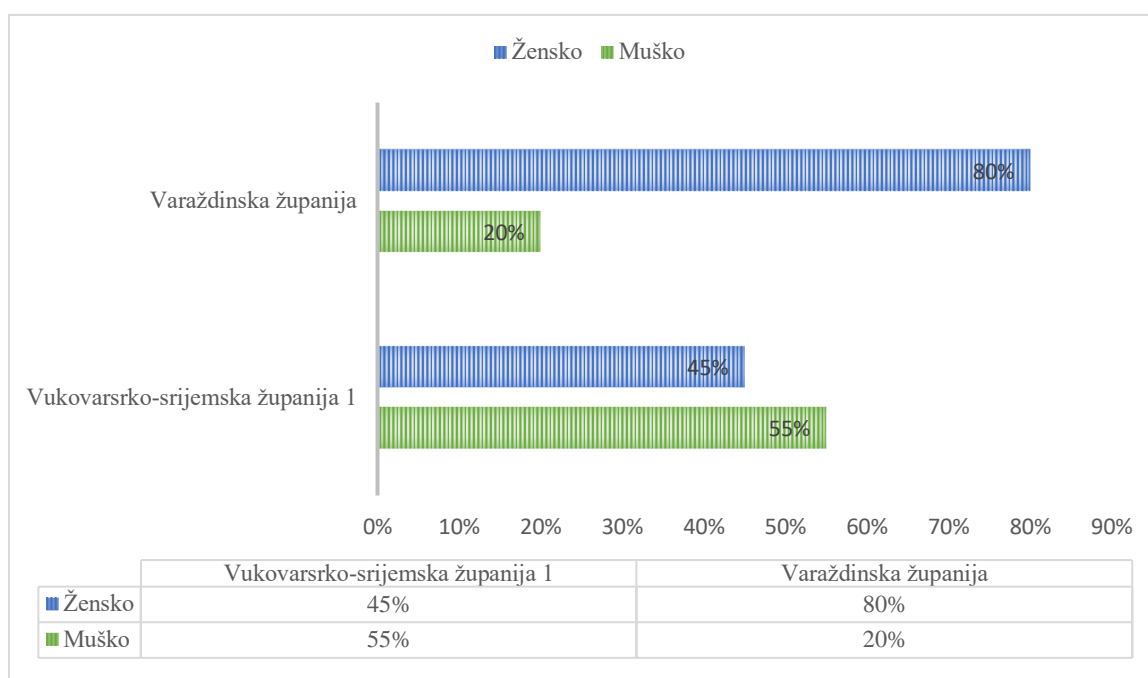
Grafikon 3. Struktura ispitanika prema spolu

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Gledajući na razini županija (grafikon 4.) 81% ispitanika iz Varaždinske županije je ženskog spola, a 19 % ispitanika je muškog spola. Iz Vukovarsko-srijemske 5% ispitanika je muškog spola, a 45 % ispitanika je ženskog spola.

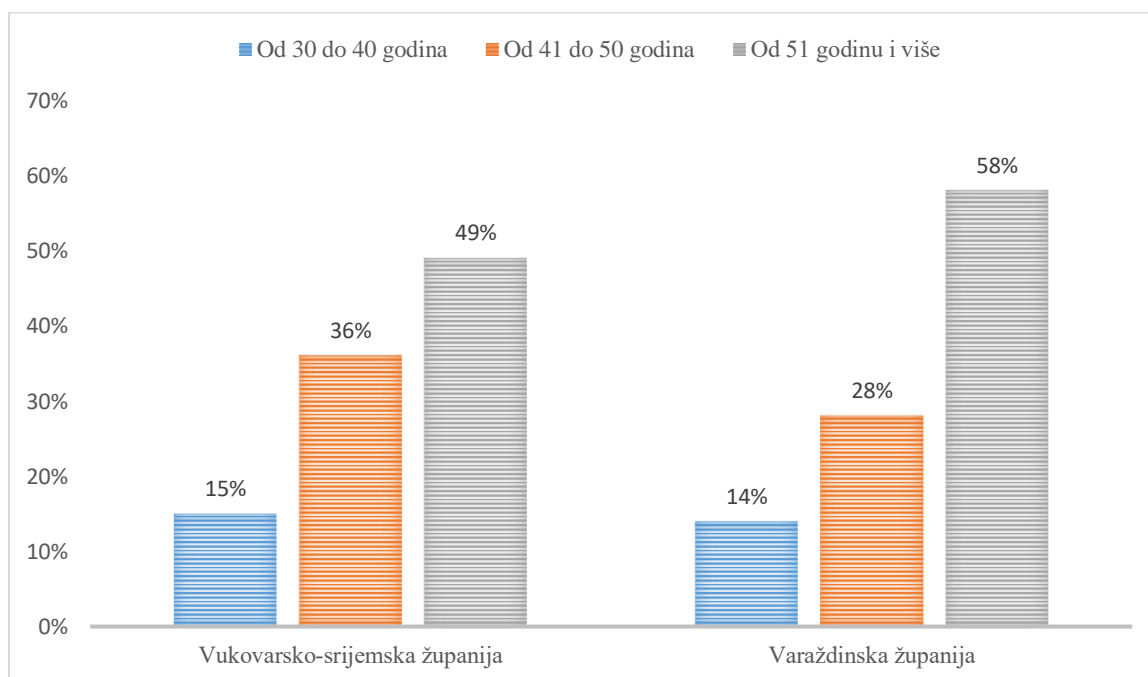
Grafikon 4. Zastupljenost ispitanika prema spolu po županijama

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Struktura ispitanika prema dobi prikazana je u grafikonu 5. Najviše ispitanika, odnosno njih 52% nalazi se u trećoj dobnoj skupini (od 51 godinu i više). U drugoj dobnoj skupini (od 41 do 50 godina) je 34 % ispitanika, a najmanje ispitanika, odnosno njih 14 %, je u prvoj dobnoj skupini (od 30 do 40 godina) iz čega je vidljivo da su ravnatelji češće u starijoj životnoj dobi.

Grafikon 5. Struktura ispitanika prema dobi

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Na pitanje o završenom stupnju obrazovanja 85% ispitanika je završilo diplomski sveučilišni studij, 5% poslijediplomski stručni studij, 4 % ispitanika je završilo poslijediplomski znanstveni studij, 4 % doktorski studij i 2 % ispitanika preddiplomski studij (tablica 2.).

Podatci po županijama pokazuju da je 97% ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije završilo diplomski sveučilišni studij i 3% ispitanika poslijediplomski sveučilišni studij, dok je u Varaždinskoj županiji 66 % ispitanika završilo diplomski studij, 10 % poslijediplomski stručni studij, 10 % poslijediplomski znanstveni studij, 10 % doktorski studij i 4 % ispitanika preddiplomski stručni studij.

Iz navedenih podataka se zaključuje da su ispitanici iz Varaždinske županije bili motiviraniji nastaviti svoje obrazovanje nakon sveučilišnih studija u odnosu na ispitanike iz Vukovarsko-srijemske županije.

Čak 30% ravnatelja iz Varaždinske županije završilo je neki od studijskih program na razini 7.2. i 8 HKO čime je iskazana njihova želja za cjeloživotnim obrazovanjem.

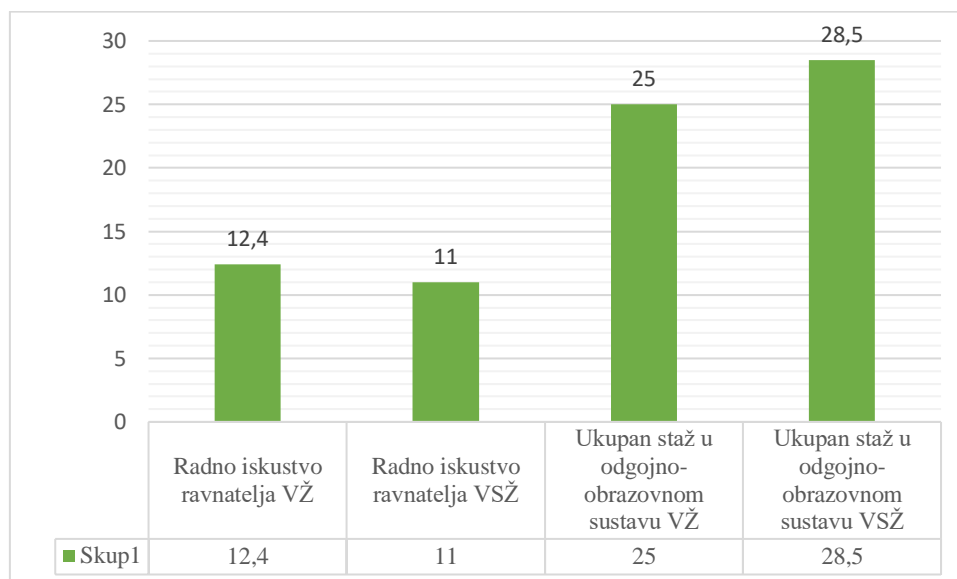
Tablica 2. Stupanj obrazovanja ispitanika

	Ukupno	VŽ	VSŽ
dipl. sveučilišni studij	85%	66%	97%
poslijediplomski stručni studij	5%	10%	3%
poslijediplomski znanstveni studij	4%	10%	0%
doktorski studij	4%	10%	0%
preddiplomski studij	2%	4%	0%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Na pitanje o broju godina iskustva na radnom mjestu ravnatelja ustanove, ispitanici su unosili brojčane podatke te su dobivene aritmetičke sredine kao prosjek godina iskustva. Prosjek godina iskustva ispitanika na radnom mjestu ravnatelja je 9,3 godine, a prosjek godina staža u odgojno-obrazovnom sustavu je 23,5. Grafikon 6. prikazuje radno iskustvo ispitanika prema županijama. Radno iskustvo ispitanika u Varaždinskoj županiji je 12,4 godine, a u Vukovarsko-srijemskoj županiji je prosjek 11 godina. Prosjek godina radnog staža u Varaždinskoj županiji je 25 godina, a u Vukovarsko-srijemskoj županiji 28,5 godina.

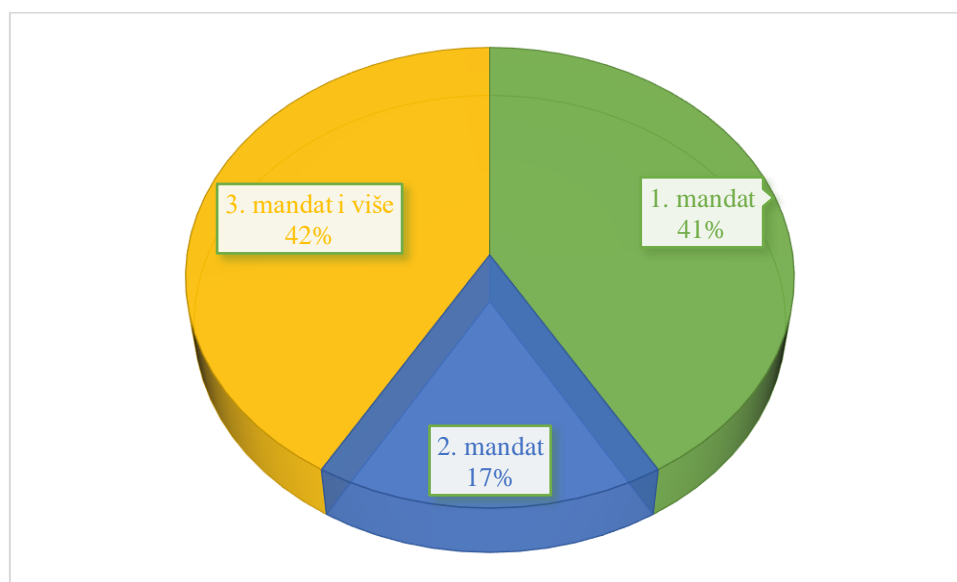
Grafikon 6. Prosjek radnog iskustva ispitanika

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Ravnatelji odgojno-obrazovnih ustanova imenuju se na mandatno razdoblje u trajanju od 5 godina. Od 54 ispitanika, 42 % ispitanika je odgovorilo da se nalazi u 3. mandatu i više, 41 % ispitanika je u 1. mandatu, a 17% ispitanika je u 2. mandatu.

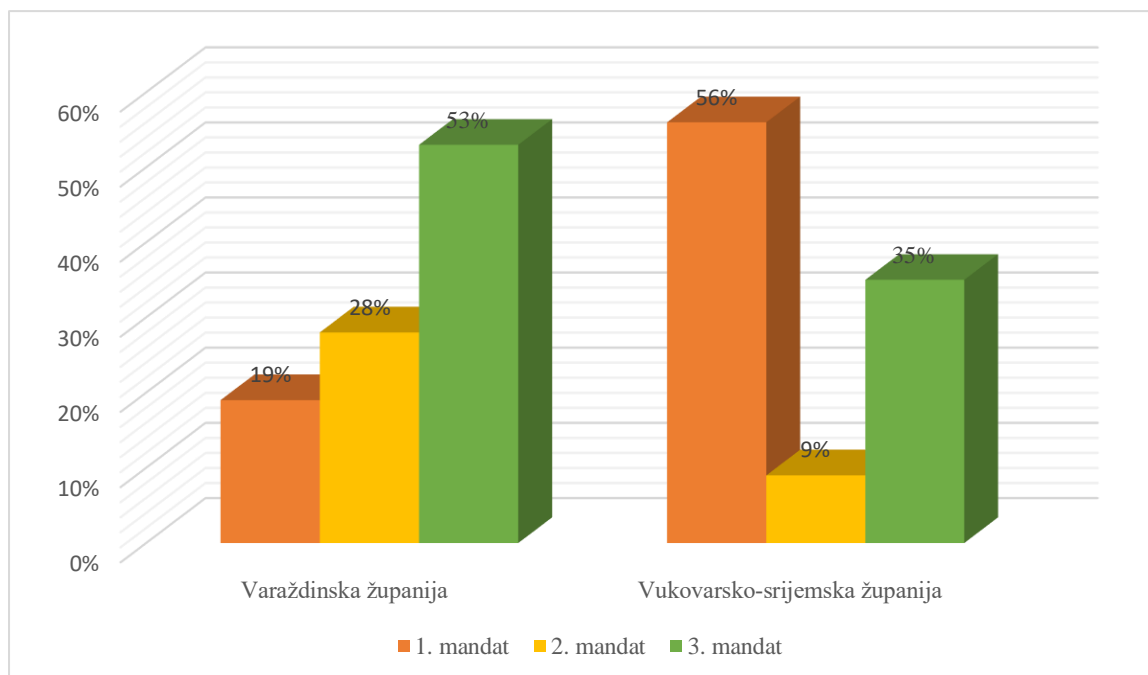
Grafikon 7. Mandatno razdoblje ispitanika

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Grafikon 8. prikazuje mandatna razdoblja ispitanika po županijama. U Varaždinskoj županiji je najviše ispitanika u 3. mandatu i više, njih 53%, 28 % ispitanika je u 2. mandatu, a u 1. mandatu je 19 % ispitanika. U Vukovarsko-srijemskoj županiji najviše ispitanika je u 1. mandatu njih 56 %, 35 % ispitanika je u 3. mandatu i više, a 9% ispitanika je u 2. mandatu.

Grafikon 8. Mandatno razdoblje ispitanika po županijama

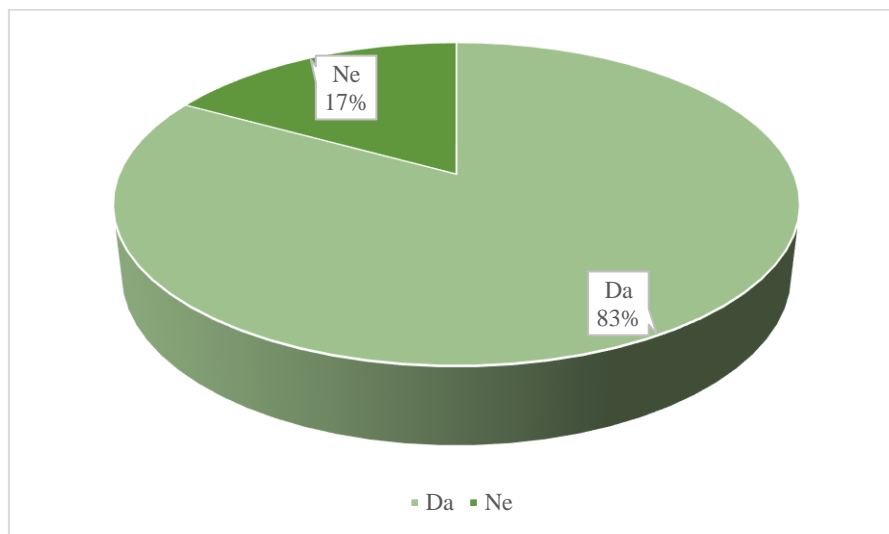
Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Zanimljivo je kako je većina ispitanika u Vukovarsko-srijemskoj županiji u prvom mandatu, dok su oni u Varaždinskoj županiji najčešće u 3. mandatu i više, što ih čini iskusnijim ravnateljima. Možda je upravo u ovom elementu ključna razlika u vođenju i upravljanju odgojnom obrazovnim ustanovama na razini županija. Preporuka je budućim istraživačima da se fokusiraju na iskustvo rukovođenja ustanovom kao varijablu u karakteristikama upravljanja.

Na pitanje jesu li sudjelovali na nekoj od edukacija o fondovima Europske unije, 83% ispitanika je odgovorilo da je sudjelovalo, a 17% ispitanika je odgovorilo da nije sudjelovalo.

U Varaždinskoj županiji je na nekoj od edukacija sudjelovalo 96 % ispitanika, a u Vukovarsko-srijemskoj županiji 76% ispitanika.

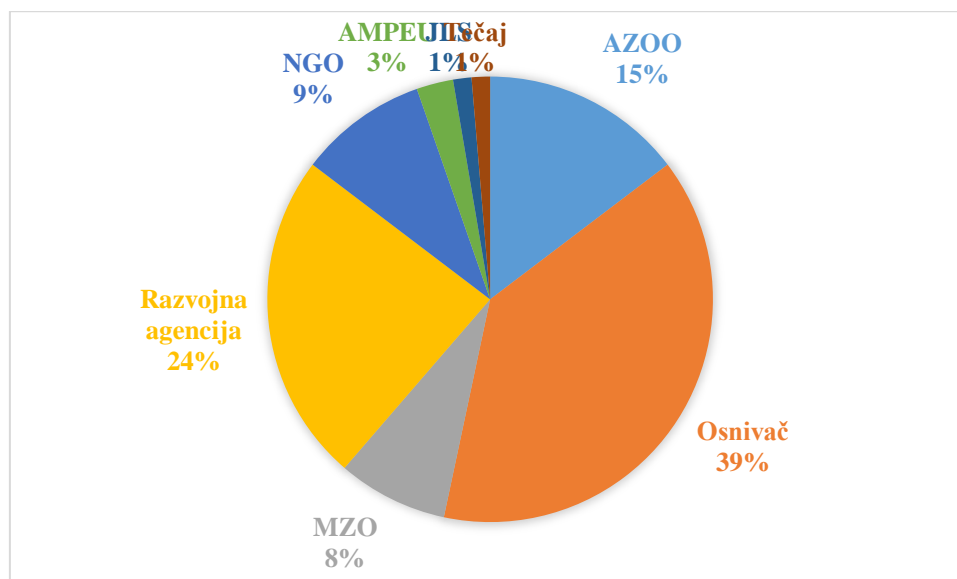
Grafikon 9. Sudjelovanje ispitanika na edukaciji o fondovima Europske unije

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Na pitanje u čijoj je organizaciji provedena edukacija o EU fondovima, ispitanici su imali mogućnost višestrukog odgovora i upisivanja drugih organizatora koji nisu navedeni. Najviše ispitanika, njih 39%, odgovorilo je da je organizator edukacije osnivač (grad, županija), 24% ispitanika je navelo razvojnu agenciju, 15% Agenciju za odgoj i obrazovanje, 9% ispitanika je navelo organizacije civilnog društva, 8% Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 3% Agenciju za mobilnost, 1% jedinica lokalne samouprave i 1 % tečaj usavršavanja s mogućnošću upisa u radnu knjižicu za menadžera za EU fondove.

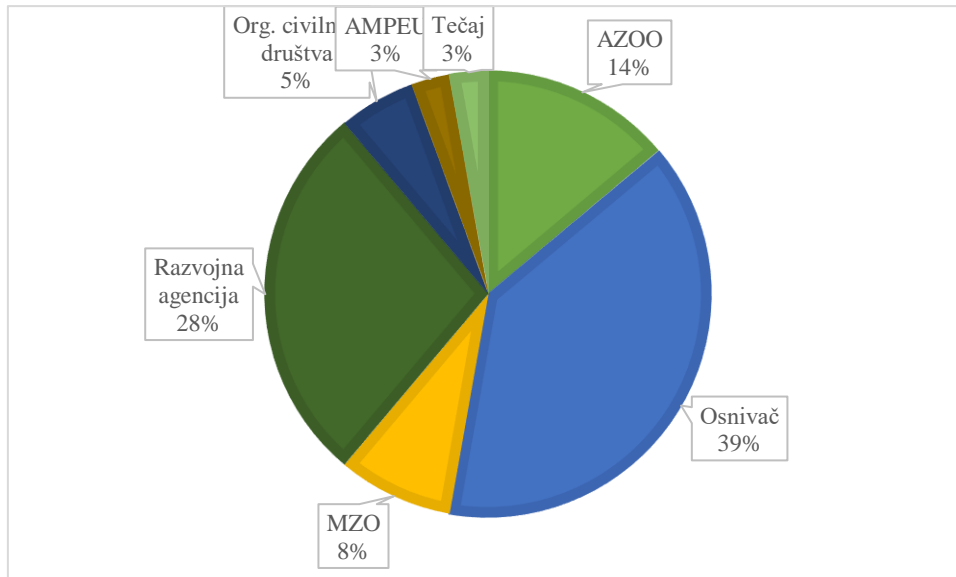
Grafikon 10. Organizacija edukacija o fondovima EU

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

Organizaciju edukacije o EU fondovima u Varaždinskoj županiji najviše je organizirao osnivač (grad, županija) kako navodi 39% ispitanika, 28% ispitanika navelo je razvojnu agenciju, 14% ispitanika Agenciju za odgoj i obrazovanje, 8% Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 5% organizaciju civilnog društva, 3% Agenciju za mobilnosti i programe EU i 3% tečaj.

Grafikon 11. Organizacija edukacija o fondovima EU u Varaždinskoj županiji

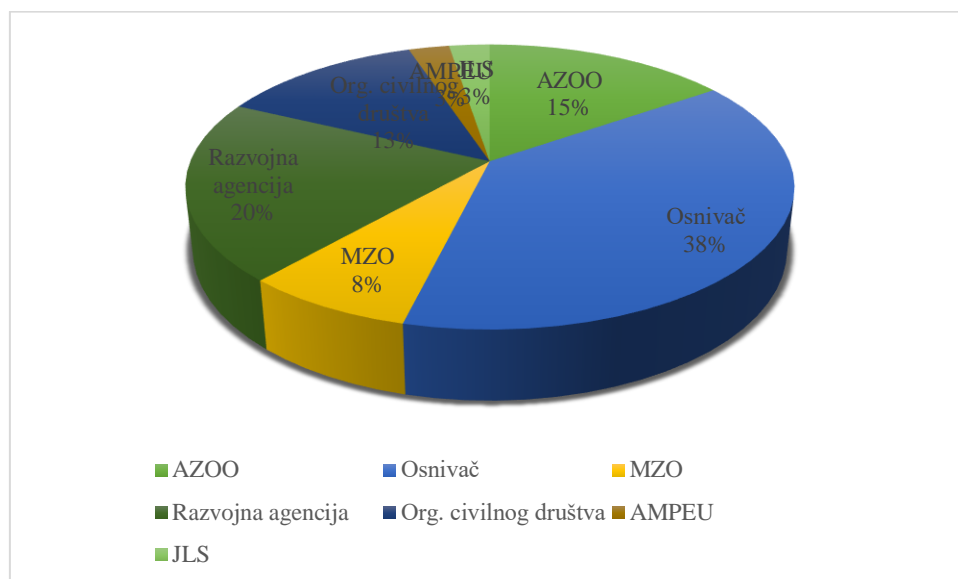

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja.

U Vukovarsko-srijemskoj županiji 38% ispitanika navodi da je edukaciju o fondovima EU organizirao osnivač (grad, županija), 20% ispitanika navodi razvojnu agenciju, 15% Agenciju za odgoj i obrazovanje, 13% organizaciju civilnog društva, 8% Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 3% ispitanika jedinicu lokalne samouprave i 3% Agenciju za mobilnost i programe EU.

Grafikon 12. Organizacija edukacija o fondovima EU u Vukovarsko-srijemskoj županiji

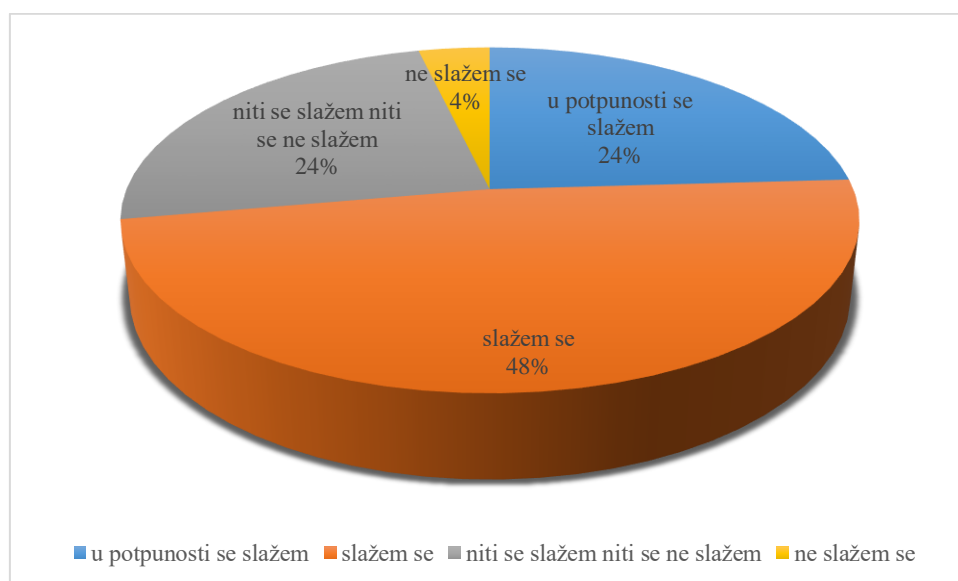

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Iz podataka je vidljivo kako ne postoji razlike između organizatora edukacija o EU fondova u istraživanim županijama.

Na pitanje jesu li održane edukacije o EU fondovima korisne za posao koji obavljaju ispitanici, 48% ispitanika se slaže s tvrdnjom, 24% ispitanika se u potpunosti slaže, 24% ispitanika se niti slaže niti se ne slaže, a 4% ispitanika se ne slaže.

Grafikon 13. Stavovi ispitanika o edukacijama o EU fondovima korisne su za posao koji obavljaju

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

U Varaždinskoj županiji 57% ispitanika se slažem s tvrdnjom da su održane edukacije o EU fondovima korisne za posao koji obavljaju, 29% ispitanika se u potpunosti slaže, a 14% ispitanika niti se slaže niti se ne slaže s tvrdnjom.

Grafikon 14. Stavovi ispitanika Varaždinske županije o korisnosti edukacija o EU fondovima za posao koji obavljaju

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Stavovi ispitanika o korisnosti edukacija u Vukovarsko-srijemskoj županiji se razlikuju od ispitanika u Varaždinskoj. Samo 43% ispitanika se slaže s tvrdnjom o korisnosti edukacija o EU fondovima za posao koji obavljaju, a 30% ispitanika se niti slaže niti ne slaže, 21% ispitanika se u potpunosti slaže, a 6% se ne slaže.

Grafikon 15. Stavovi ispitanika Vukovarsko-srijemske županije o korisnosti edukacija o EU fondovima za posao koji obavljaju

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Razlozi tome mogu biti u različitoj kvalitetu edukacije u županijama, ali i očekivanjima koje su ravnatelji imali od ovih oblika edukacije.

Na pitanje „Što vam edukacije o EU fondovima nisu pružile, a smatrate da je važno?“ ispitanici iz Varaždinske županije koji su sudjelovali na edukaciji koju je organizirao osnivač (grad, županija) naveli su da nakon održane edukacije ne raspolažu dovoljnim znanjem o izradi proračuna projekta, konkretan način ostvarivanja sredstava, kako bi izgledala projektna dokumentacija, način obrade dobivenih sredstava u računovodstvu, prijedloge zatvaranja projekata u dijelu koji treba osigurati iz drugih izvora, te da nakon održane edukacije polaznici nemaju dovoljno informacija o načinu provedbe postupka javne nabave. Ispitanici koji su sudjelovali na edukacijama koje su organizirale razvojne agencije i Agencija za odgoj i obrazovanje navode da nije jasna uloga ravnatelja u pripremi i provedbi projekta, ali i da je procedura komplicirana i da bi ju trebalo pojednostaviti. Ispitanici koji su naveli prethodne tvrdnje kao ravnatelji odgojno-obrazovnih ustanova nalaze se u 2. i 3. mandatu.

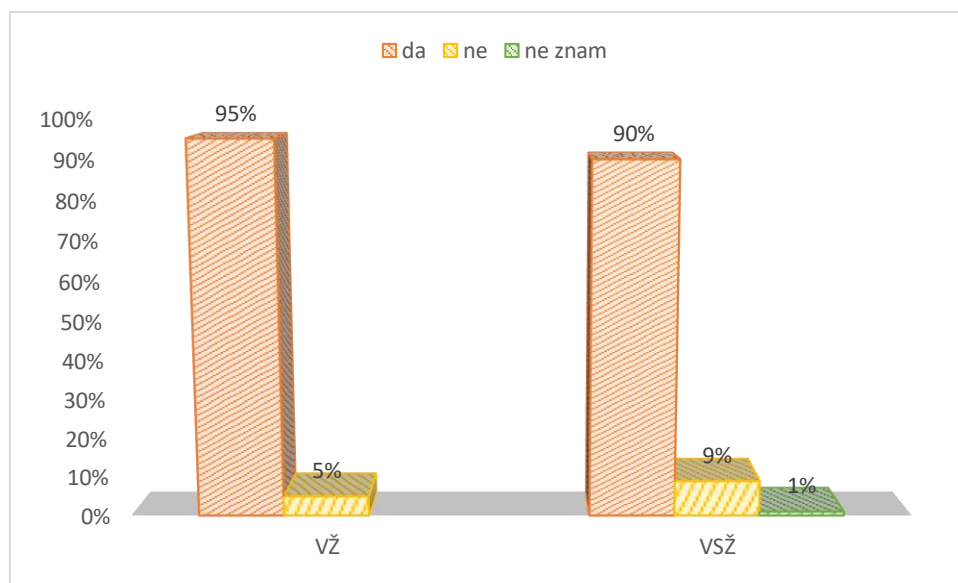
Ispitanici iz Vukovarsko-srijemske županije koji su sudjelovali na edukaciji koju je organizirao osnivač (grad, županija) na isto su pitanje odgovorili da je nedostatak edukacije rad na konkretnim projektima koji su aktualni u vremenu i specifični detalji oko prijave i provedbe projekta. Ispitanici koji su sudjelovali na edukacijama koje su organizirali osnivač i razvojna agencija odgovorili su da nisu upoznati s mogućnostima korištenja sredstava EU fondova za unapređivanje kvalitete i uvjeta rada u školi, edukacija u administrativnom dijelu je štura, gotovo nikakva, nedostaju detaljni koraci, edukacije nisu pružile informacije o mogućnostima sudjelovanja malih škola, primjere iz prakse, predstavljanje konkretnih mogućnosti financiranja projekata putem EU fondova. Edukacije koje su organizirale organizacije civilnog društva ispitanicima nisu pružile informacije o provedbi projekta koji se odnosi na poslove koje obavlja računovodstvo (knjiženje i sl.), nisu imale konkretne sadržaje te su organizirane i prezentirane tako da su namijenjene osobama koje imaju nekakvo predznanje iz područja ekonomije što otežava praćenje i razumijevanje ostalim sudionicima na edukaciji. Ispitanici koji su sudjelovali na edukaciji u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje kao nedostatak edukacije navode izostanak primjera dobre prakse s pojednostavljenim uputama. Na edukacijama Agencije za mobilnost i programe EU također je nedostajalo konkretnih primjera i ispitanici navode šturost informacija.

Na pitanje je li za radno mjesto ravnatelja odgojno-obrazovne ustanove potrebno znanje o EU fondovima, 94% ispitanika odgovorilo je da je potrebno, 5% ispitanika smatra da nije potrebno, a 1% ispitanika ne zna. U Varaždinskoj županiji 95% ispitanika smatra da je potrebno, a 5 %

smatra da nije potrebno. Ispitanici koji smatraju da nisu potrebna znanja, nalaze se u 2. ravnateljskom mandatu, a ostali ispitanici u 3. mandatu i više.

Ispitanici iz Vukovarsko-srijemske županije u manjem postotku smatraju da je ravnateljima potrebno znanje o EU fondovima, njih 90%, dok 7 % ispitanika smatra da nije potrebno znanje o EU fondovima, a 3% ispitanika ne zna. Ispitanici koji smatraju da nisu potrebna znanja o EU fondovima za posao ravnatelja nalaze se u 1. i 2. mandatu, a ispitanici koji su odgovorili da ne znaju, nalaze se u 1. mandatu ravnatelja odgojno-obrazovne ustanove.

Grafikon 16. Stavovi ispitanika na pitanje je li za radno mjesto ravnatelja odgojno-obrazovne ustanove potrebno znanje o EU fondovima

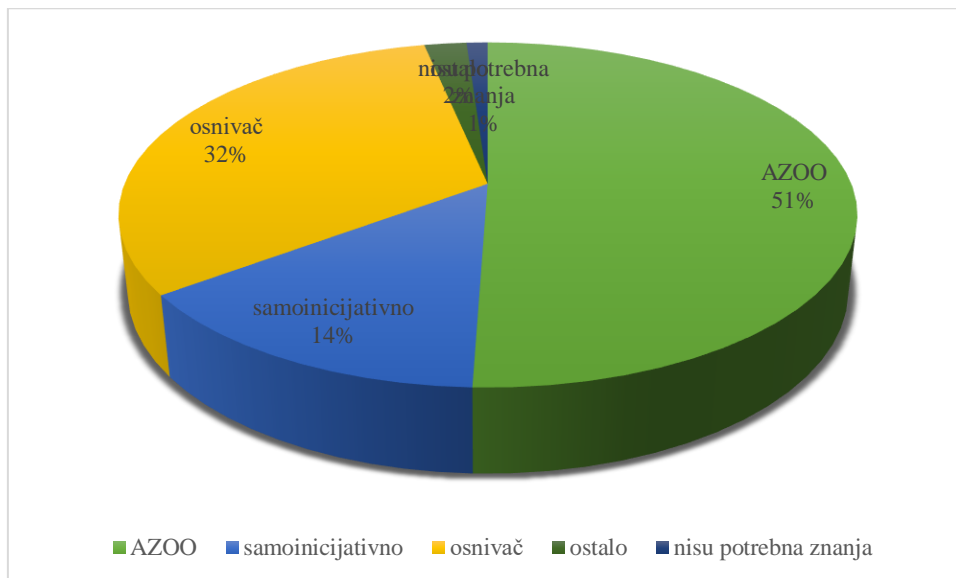
Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na pitanje „Kako bi potrebna znanja o EU fondovima trebali steći ravnatelji“ bili su ponuđeni višestruki odgovori: u sklopu stručnog usavršavanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, u sklopu stručnog usavršavanja u organizaciji osnivača, samoinicijativno, nisu potrebna znanja i „nešto drugo“.

Od 54 ispitanika koji su odgovorili na pitanje, 51% ispitanika smatra da bi znanja trebali steći u sklopu stručnog usavršavanja koje organizira Agencija za odgoj i obrazovanje, 32% smatra da bi osnivač trebao organizirati stručno usavršavanje, 14% ispitanika smatra da bi ravnatelji trebali samoinicijativno steći znanja, 2 % ispitanika odgovorilo je „nešto drugo“ i predložili edukaciju u organizaciji Hrvatske udruge ravnatelja osnovnih škola i Hrvatske udruge srednjoškolskih ravnatelja, a 1% ispitanika smatra da nisu potrebna znanja. Ispitanici iz Vukovarsko-srijemske i Varaždinske županije ponudili su jednake odgovore te je većina

odgovorila da edukaciju o EU fondovima za ravnatelje odgojno-obrazovnih ustanova treba organizirati Agencija za odgoj i obrazovanje.

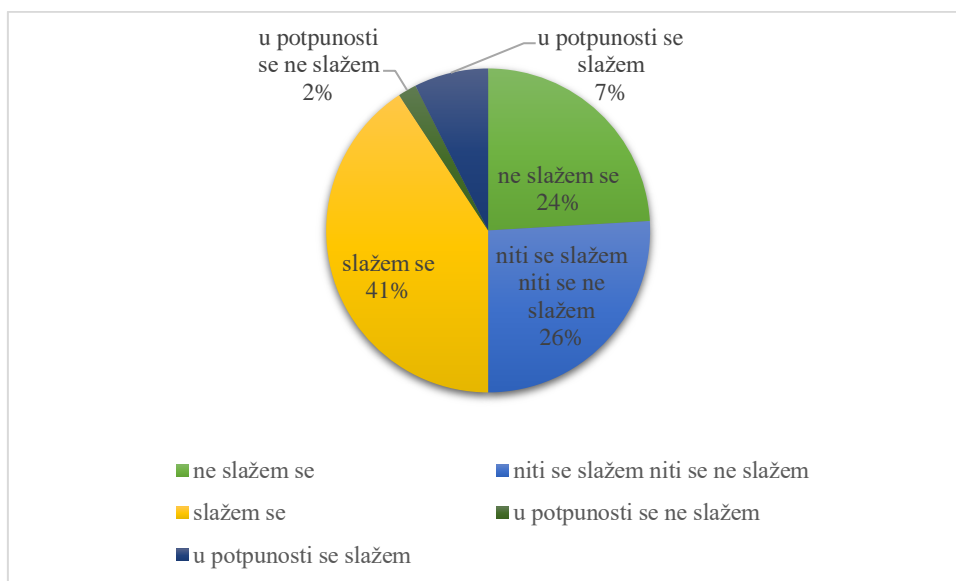
Grafikon 17. Stavovi ispitanika kako bi ravnatelji trebali steći znanja o EU fondovima

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na pitanje „Korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan je od prioriteta poslovanja“ 41 % ispitanika je odgovorilo da se slaže, 26 % ispitanika da niti se slaže niti se ne slaže, 24% ispitanika se ne slaže, 7% ispitanika se u potpunosti slaže, a 2% ispitanika se ne slaže.

Grafikon 18. Stavovi ispitanika o tvrdnji da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan je od prioriteta poslovanja

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Gledajući odgovore na razini Varaždinske županije na isto pitanje, 48% ispitanika se slaže s tvrdnjom, 19% ispitanika se ne slaže, 19% se niti slaže niti se ne slaže i 14% se u potpunosti slaže da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan je od prioriteta poslovanja.

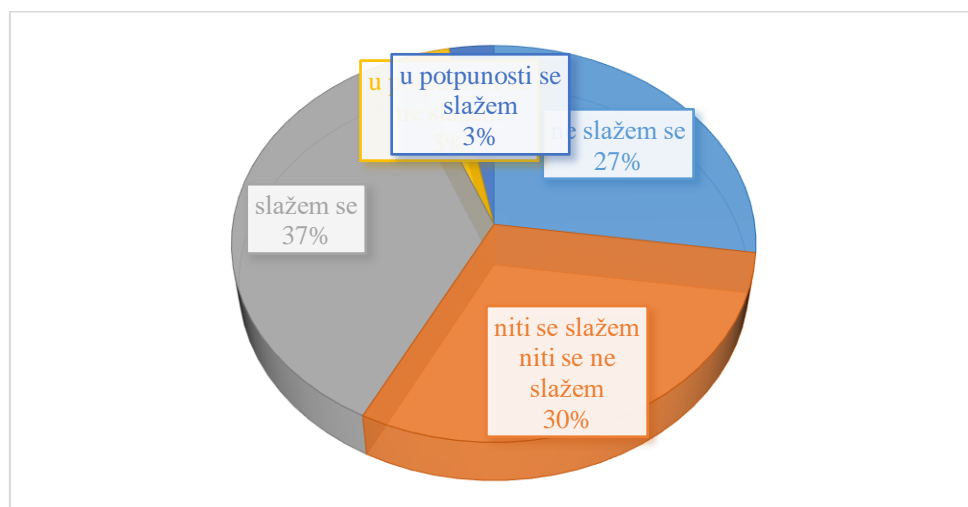
Grafikon 19. Stavovi ispitanika iz Varaždinske županije o tvrdnji da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan je od prioriteta poslovanja

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Stavovi ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije o tvrdnji da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan od prioriteta poslovanja prikazani su u grafikonu 20: 37% ispitanika se slaže s tvrdnjom, 30% ispitanika se niti slaže niti ne slaže, 27% ispitanika se ne slaže, 3% ispitanika se u potpunosti slaže i 3% ispitanika se u potpunosti ne slaže.

Grafikon 20. Stavovi ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije o tvrdnji da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan je od prioriteta poslovanja

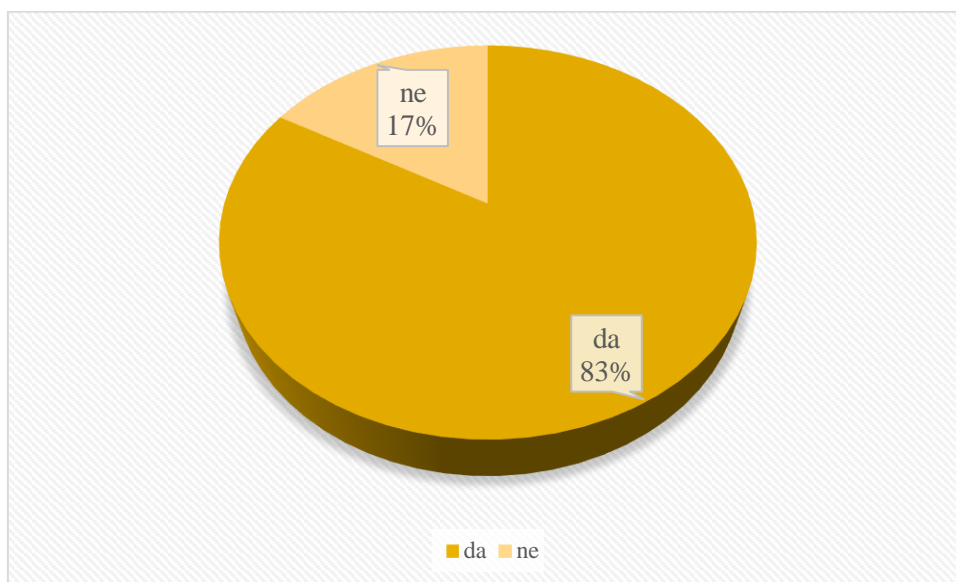
Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Značajno manje slaganje o znanju korištenja EU fondova u odgojno obrazovnim ustanovama kao jednom od prioriteta poslovanja u Vukovarsko-srijemskoj županiji kao razlog može imati manje poznavanje prednosti koje ono donosi u upravljanju odgojno obrazovnom ustanovom.

Na pitanje je li ustanova kojom rukovode ispitanici koristila sredstva EU fondova (kao prijavitelj projekta, korisnik projekta ili partner na projektu), 83% ispitanika odgovorilo je da, a 17% ispitanika odgovorilo je ne kako je i prikazano u grafikonu 21. U Varaždinskoj županiji su svi ispitanici odgovorili da je ustanova koristila sredstva EU fondova, a u Vukovarsko-srijemskoj županiji je 75% ispitanika odgovorilo da, a 25% ispitanika ne.

Iz ovog odgovora je vidljivo da je Varaždinska županija značajno kvalitetnije uključena u korištenje EU sredstava u odnosu na Vukovarsko-srijemsku.

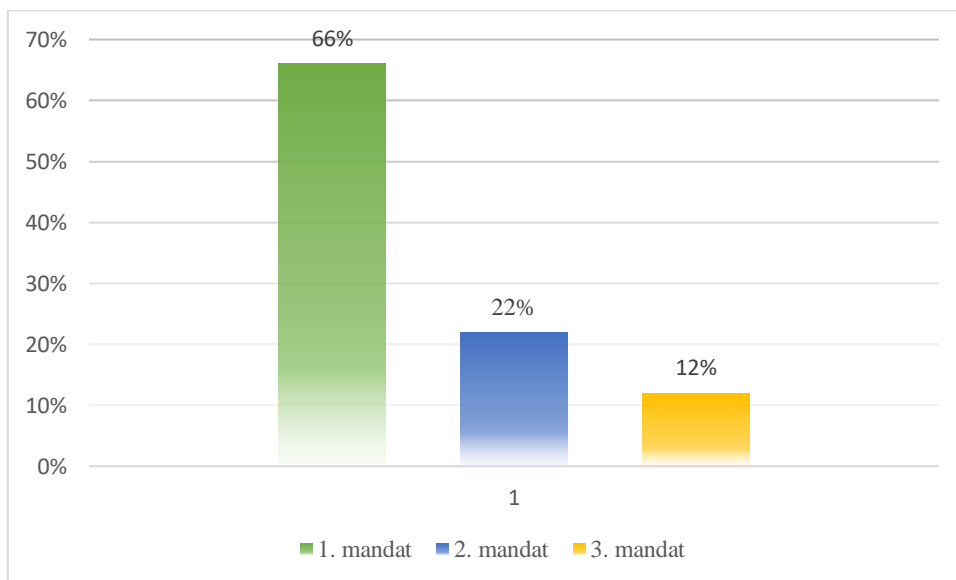
Grafikon 21. Ustanova kojom rukovode ispitanici koristila je sredstva EU fondova

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Od 25% ispitanika Vukovarsko-srijemske koji su odgovorili da ustanove kojima rukovode nisu koristile sredstva EU fondova, 66% ispitanika se nalazi u 1. mandatu ravnatelja, 22 % ravnatelja u 2. mandatu i 12 % u 3. mandatu kako je i prikazano u grafikonu 22.

Grafikon 22. Struktura ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije čije ustanove nisu koristile sredstva EU fondova

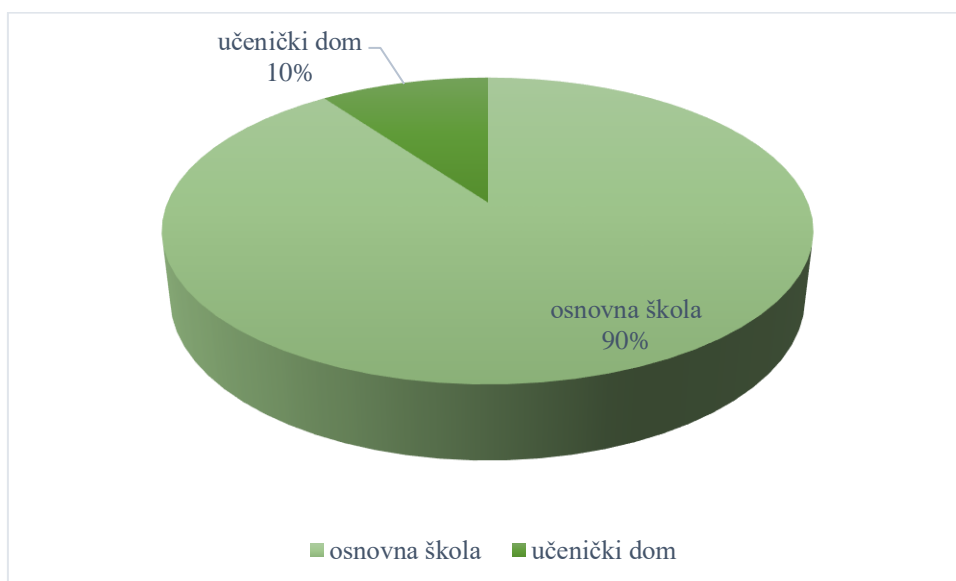

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Grafikon 23. prikazuje da među ispitanicima čije ustanove nisu koristile sredstva EU fondova 90% je onih koji rukovode osnovnom školom, a 10% učeničkim domom. Gledajući rezultate po spolu 66% ispitanika čije ustanove nisu koristile sredstva EU fondova su muškog spola, a 34% ženskog spola.

Struktura ispitanika čije ustanove nisu koristile sredstva EU fondova prema dobi je zastupljena kako slijedi: 44% ispitanika pripada dobnoj skupini od 51 do 65 godina, 34% ispitanika pripada dobnoj skupini od 41 do 50 godina i 22% ispitanika pripada dobnoj skupini od 30 do 40 godina.

Grafikon 23. Ustanove Vukovarsko-srijemske županije koje nisu koristile sredstva EU fondova

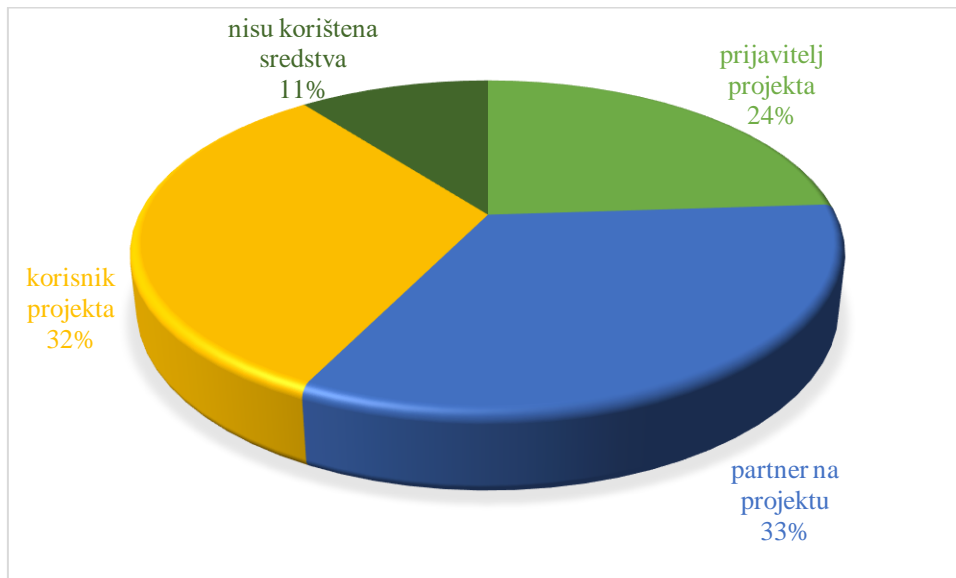

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na pitanje kako je ustanova kojom rukovode ispitanici koristila sredstva EU fondova: 33% ispitanika je odgovorilo kao partner na projektu, 32% kao korisnik projekta, 24% kao prijavitelj projekta, a 11% ispitanika je navelo da nisu koristili sredstva.

Grafikon 24. Uloga ustanova u korištenju sredstava EU fondova

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

U tablici 3. prikazano je da je u Varaždinsko županiji najviše ispitanika navelo da su ustanove kojima rukovode u korištenju sredstava EU fondova imale ulogu prijavitelja projekta 36%, a u Vukovarsko-srijemskoj je ta uloga najmanja, samo 12% ispitanika. U Varaždinskoj županiji su izjednačeni podaci što se tiče uloge korisnika projekta i partnera na projektu po 32%. U Vukovarsko-srijemskoj županiji su ustanove najviše bile partneri na projektu, kako se izjasnilo 33% ispitanika, 32% ispitanika je navelo da su bili korisnici projekta, 20% da nisu koristili sredstva, a samo 12% ispitanika je navelo da su ustanove bili prijavitelji projekta. Ustanove iz Varaždinske županije u tri puta više su prijavitelji projekata u odnosu na ustanove iz Vukovarsko-srijemske županije.

Tablica 3. Uloga odgojno-obrazovnih ustanova u korištenju sredstava EU fondova

Varaždinska županija		Vukovarsko-srijemska županija	
korisnik projekta	32%	korisnik projekta	33%
partner na projektu	32%	partner na projektu	35%
prijavitelj projekta	36%	prijavitelj projekta	12%
		nisu korištena sredstva	20%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Uspoređujući ustanove u obje županije prema podacima u tablici 4. vidljivo je da su osnovne škole koristile više projekata u odnosu na srednje škole.

Odgovori ispitanika iz Varaždinske županije prikazani su u tablici 4. koji potvrđuju da su osnovne škole više koristile sredstva EU fondova. Najviše korisnika projekata je bilo u osnovnim školama 66%, a u srednjim školama 34%. Partnera na projektu je 60% među osnovnim školama, a prijavitelja projekata 58%.

U Vukovarsko-srijemskoj je veća razlika između osnovnih i srednjih škola u korist osnovnih škola. Osnovne škole su u 87% slučajeva bile korisnici projekta, a srednje škole samo 13%. Partnera na projektu je bilo 82%, a srednjih škola 18%. Prijavitelja projekata je 66% među osnovnim školama, a 34% među srednjim školama.

Tablica 4. Tip odgojno-obrazovne ustanove koja je koristila sredstva EU fondova

Varaždinska županija	OŠ		SŠ	Vukovarsko-srijemska županija	
	OŠ	SŠ		OŠ	SŠ
korisnik projekta	66%	34%	korisnik projekta	87%	13%
partner na projektu	60%	40%	partner na projektu	82%	18%
prijavitelj projekta	58%	42%	prijavitelj projekta	66%	34%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na temelju odgovora ispitanika iz Varaždinske županije utvrđen je profil ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova koje su koristile sredstva EU fondova prema ravnateljskom mandatu u kojem se nalaze kako je i prikazano u tablici 5.

Najviše projekata je bilo u ustanovama kojima rukovode ravnatelji koji se nalaze u 3. mandatu i više. Kod ustanova koje su bile korisnik projekta 47% ravnatelja je u 3. mandatu i više, 33% u 2. mandatu i 20% u 1. ravnateljskom mandatu. Veći postotak je u ustanovama koje su bile partneri na projektu, tako je 47% ispitanika u 3. mandatu i više, 33% u 2. mandatu i 20% u 1. mandatu. Slični rezultati pojavljuju se i kod kriterija prijavitelj projekta: 53% ispitanika je u 3. mandatu, 30% u 2. mandatu i 17% u 1. mandatu.

Prema dobnoj skupini kojoj pripadaju ravnatelji odgojno-obrazovnoj skupini Varaždinske županije čije su ustanove koristile sredstva EU fondova, najviše ih je u 3. dobnoj skupini (51 godina i više) u svim kriterijima, a najmanje u 1. dobnoj skupini (od 30 do 40 godina).

Tablica 5. Profil ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske županije koje su koristile sredstva EU fondova

Varaždinska županija	1.mandat	2.mandat	3. mandat	30-40 g.	41-50 g.	51 i više g.
korisnik projekta	20%	33%	47%	26%	26%	48%
partner na projektu	13%	33%	54%	13%	26%	61%
prijavitelj projekta	17%	30%	53%	24%	29%	47%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Za razliku od Varaždinske županije, u Vukovarsko-srijemskoj županiji ravnatelji u 1. mandatu su najviše bili partneri na projektu, 65% i prijavitelji projekta 66% (tablica 6.). Kod kriterija korisnik projekta 50% ravnatelja je u 3. mandatu, 44% u 1. mandatu, a samo 6% u 2. mandatu. Najaktivniji prijavitelji projekata su ravnatelji u 1. mandatu njih 66%, a zatim 34% ravnatelja u 3. mandatu. Nijedan ravnatelj u 2. mandatu nije bio prijavitelj projekta.

Prema dobnoj skupini najviše korisnika projekta, 50% je u 3. dobnoj skupini (51 i više godina), zatim 37% ravnatelja iz 2. dobne skupine (od 41 do 50 godina) i 12% ravnatelja iz 1. dobne skupine (od 30 do 40 godina). U 3. dobnoj skupini je najviše partnera na projektu 42%, 41% u 2. dobnoj skupini i 17% u 1. dobnoj skupini. Kod kriterija prijavitelj projekata 50% je u 2. dobnoj skupini, 33% u 1. dobnoj skupini i 17% u 3. dobnoj skupini.

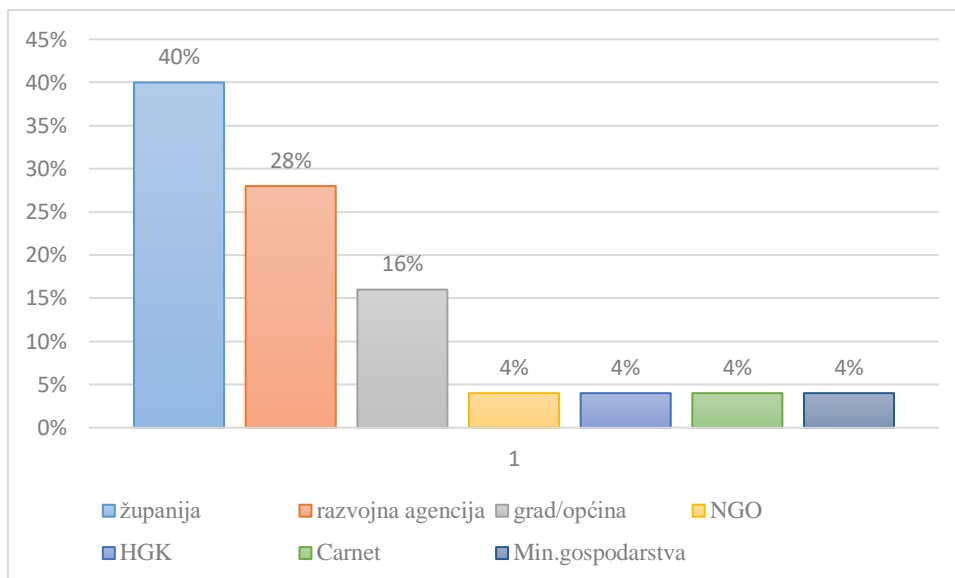
Tablica 6. Profil ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova Vukovarsko-srijemske županije koje su koristile sredstva EU fondova

Vukovarsko-srijemska županija	1.mandat	2.mandat	3. mandat	30-40 g.	41-50 g.	51 i više g.
korisnik projekta	44%	6%	50%	12%	37%	50%
partner na projektu	65%	6%	29%	17%	41%	42%
prijavitelj projekta	66%	0 %	34%	33%	50%	17%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Ispitanici iz Varaždinske županije koji su u prethodnom pitanju naveli da je ustanova kojom rukovode bila korisnik projekta, u sljedećem pitanju su naveli tko su bili prijavitelji projekta koje su koristili. Odgovori su prikazani u grafikonu 25. Najviše projekata je prijavila Varaždinska županija kako je navelo 40% ispitanika, 28% ispitanika navodi razvojnu agenciju, 16% grad/općinu, a po 4% ispitanika je navelo Hrvatsku gospodarsku komoru, Carnet, organizaciju civilnog društva (NGO) i Ministarstvo gospodarstva.

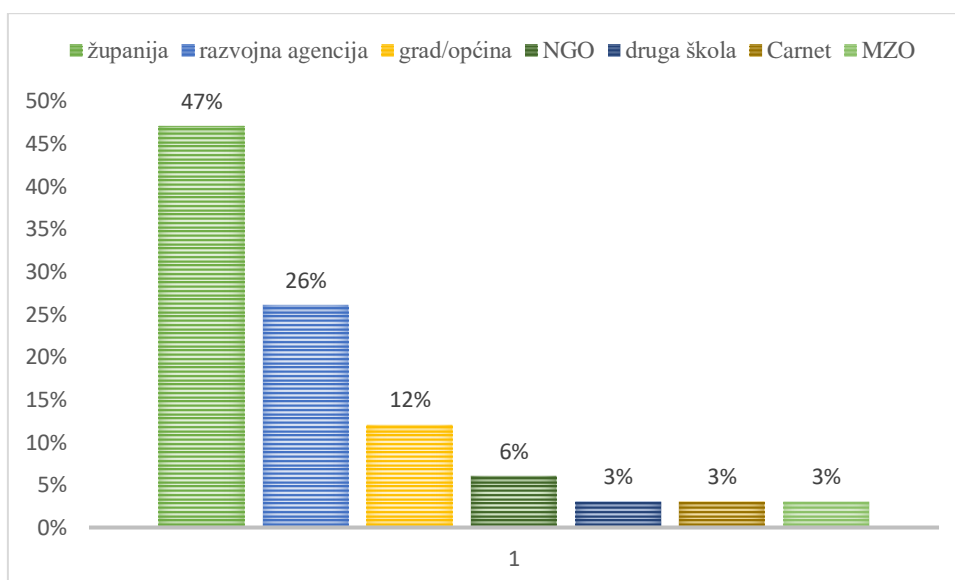
Grafikon 25. Prijavitelji projekata u ustanovama Varaždinske županije

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Podatci o prijaviteljima projekata za koje su ispitanici iz Vukovarsko-srijemske županije naveli da su bili korisnici projekta prikazani su u grafikonu 26. Kao i u Varaždinskoj županiji, najviše projekata je prijavila županija, ali više u odnosu na Varaždinsku županiju, 47%, razvojna agencija 26% projekata, 12% grad/općina, 6% organizacija civilnog društva (NGO), 3% Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 3% Carnet, i 3% druga škola.

Grafikon 26. Prijavitelji projekata u ustanovama Vukovarsko-srijemske županije

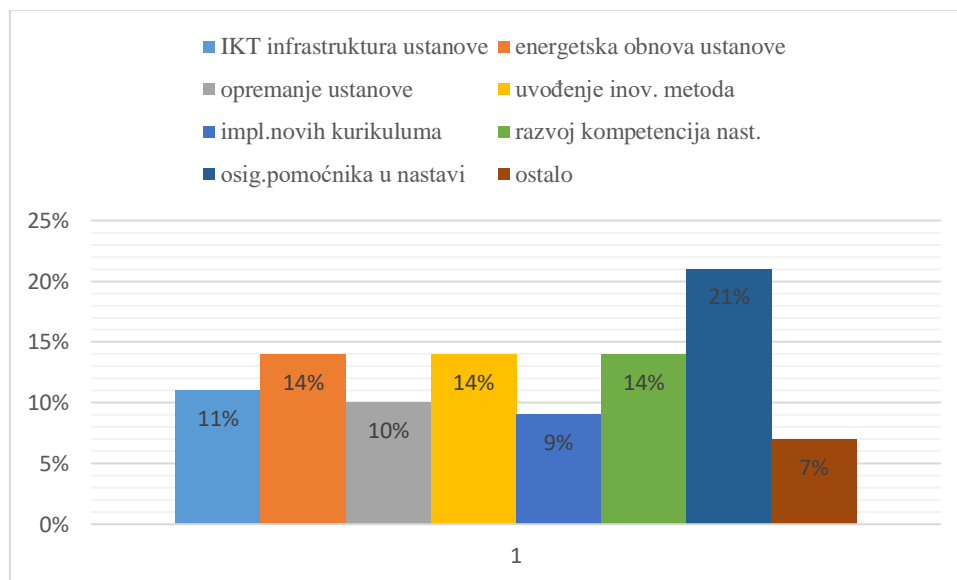

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na pitanje da navedu područja ulaganja EU projekata u ustanovama, 21 % ispitanika je navelo da su projektom osigurali učenicima pomoćnike u nastavi, 14% ispitanika navelo je energetska

obnovu ustanove, 14% uvođenje inovativnih metoda u nastavi, 14% razvoj kompetencija nastavnog osoblja, 11% ulaganje u IKT infrastrukturu ustanove, 10% opremanje ustanove, 9% implementaciju novih kurikuluma i 7% je navelo ostalo (Erasmus projekt, osiguravanje besplatne prehrane za učenike, čitalačka pismenost učenika, shema školskog voća).

Grafikon 27. Područja ulaganja EU projekata u ustanovama

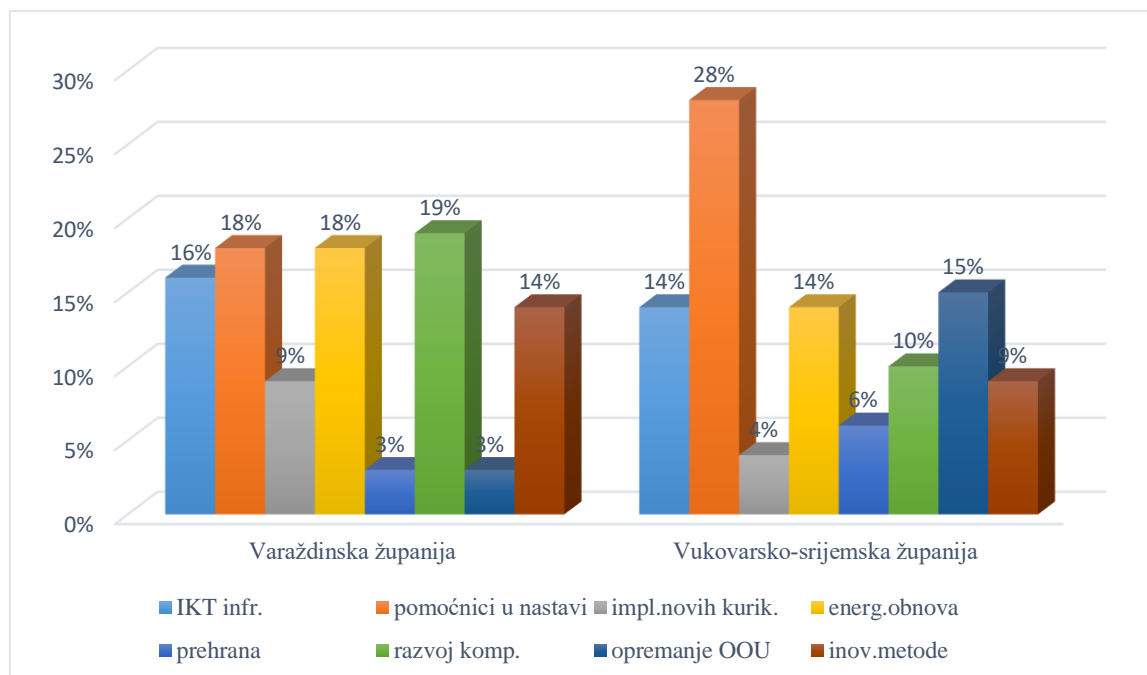

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

U grafikonu 28. prikazana su područja ulaganja EU projekata u ustanovama po županijama. Područja ulaganja provedenih EU projekata u Varaždinskoj županiji najviše su se odnosila na razvoj kompetencija nastavnog osoblja 19%, zatim se 18% projekata odnosilo na energetska obnovu ustanove, nadalje, 18% na osiguravanje pomoćnika u nastavi, 16% na IKT infrastrukturu ustanove, 14% na uvođenje inovativnih metoda u nastavu, 9% implementaciju novih kurikuluma i po 3% za osiguravanje besplatne prehrane za učenike i opremanje ustanove. U Vukovarsko-srijemskoj županiji 28% projekata se odnosilo na osiguravanje pomoćnika u nastavi, 15% na opremanje ustanove, 14% na energetska obnovu, 14% na IKT infrastrukturu ustanove, 10% na razvoj kompetencija nastavnog osoblja, 9% na uvođenje inovativnih metoda u nastavi, 6% na osiguravanje besplatne prehrane za učenike i 4% implementaciju novih kurikuluma. Područje ulaganja kao što je opremanje u Varaždinskoj županiji je najmanje zastupljeno (3%) dok je isto područje u ustanovama Vukovarsko-srijemske županije drugo po zastupljenosti (15%). Dok su područja ulaganja u Varaždinskoj županiji podjednako zastupljena, variraju od 14% do 19%, u Vukovarsko-srijemskoj županiji se ističe podatak da je

čak 28% projekata za osiguravanje pomoćnika u nastavi, a zatim slijede druga područja od 14 do 15 % (IKT infrastruktura, energetska obnova, opremanje ustanove).

Grafikon 28. Područja ulaganja EU projekata u ustanovama po županijama

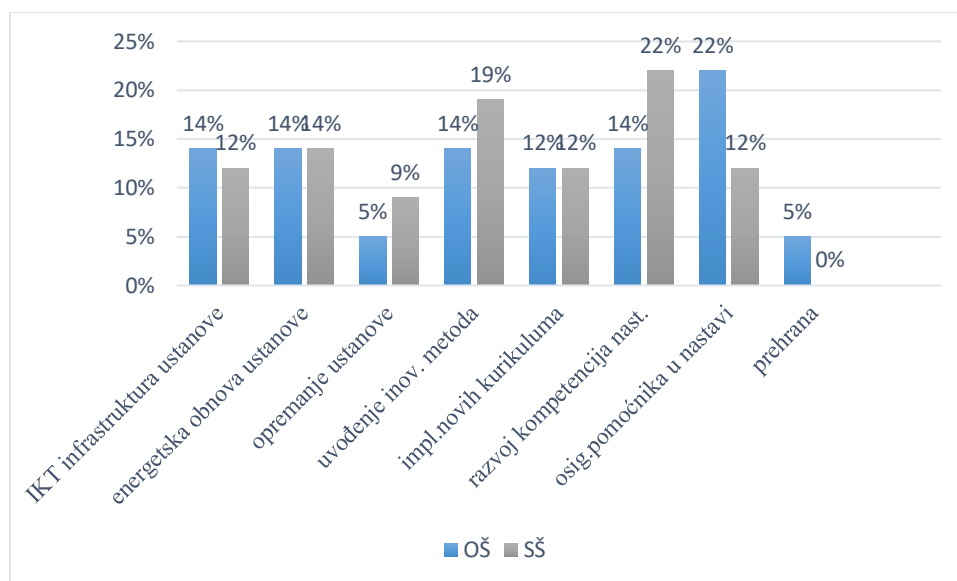

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

U grafikonu 29. prikazana su područja ulaganja EU projekata u Varaždinskoj županiji u osnovnim i srednjim školama. U osnovnim školama najviše se ulaže u osiguravanje pomoćnika u nastavi, 22% projekata, a u srednjoj školi najviše u razvoj kompetencija nastavnika, također 22% projekata. U osnovnim školama slijedi 14% projekata koji se odnose na IKT infrastrukturu, 14% na energetska obnova, 14% na uvođenje inovativnih metoda, 14% razvoj kompetencija nastavnika, 12% implementaciju novih kurikuluma, 5% na opremanje ustanove i 5% na osiguravanje prehrane za učenike.

U srednjim školama slijede projekti koji se odnose uvođenje inovativnih metoda 19%, 14% projekata odnosi se na energetska obnova, 12% na IKT infrastrukturu ustanove, implementaciju novih kurikuluma i osiguravanje pomoćnika u nastavi. Najmanji postotak od 5% odnosi se na opremanje ustanove. Srednje škole nemaju nijedan projekt kojim bi se osiguravala prehrana za učenike.

Grafikon 29. Područja ulaganja EU projekata u Varaždinskoj županiji po ustanovama

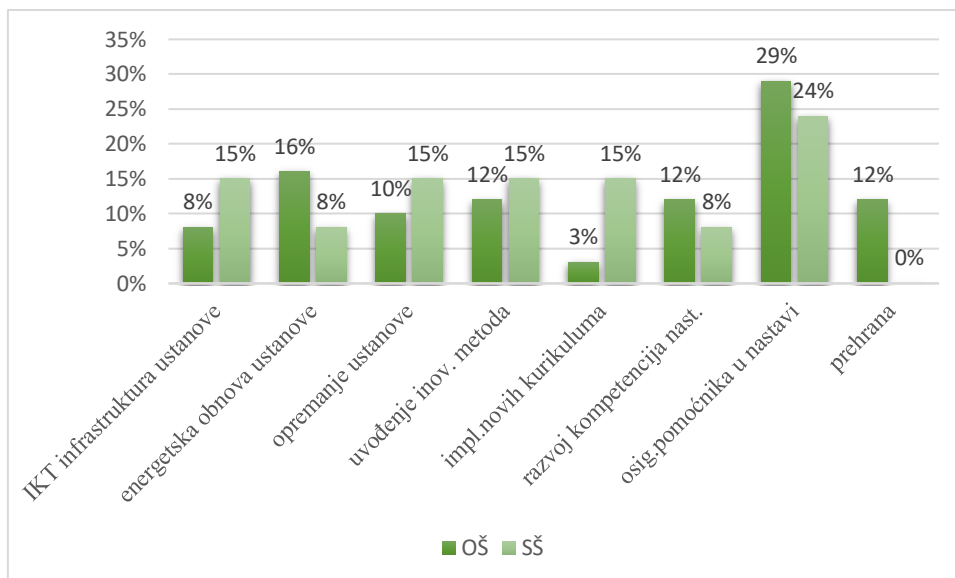
Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Najzastupljenije područje ulaganja EU projekata u Vukovarsko-srijemskoj županiji je osiguravanje pomoćnika u nastavi i u osnovnim (29%) i u srednjim školama (24%) kako je prikazano u grafikonu 30.

U osnovnim školama najmanje projekata, samo 3% se odnosi na implementaciju novih kurikulumu, a u srednjim školama najmanje projekata, 8% se odnosi na energetska obnova ustanova i razvoj kompetencija nastavnika. Kao i u Varaždinskoj županiji, srednje škole nemaju projekata kojima bi se osigurala prehrana učenika.

Grafikon 30. Područja ulaganja EU projekata u Vukovarsko-srijemskoj županiji po ustanovama

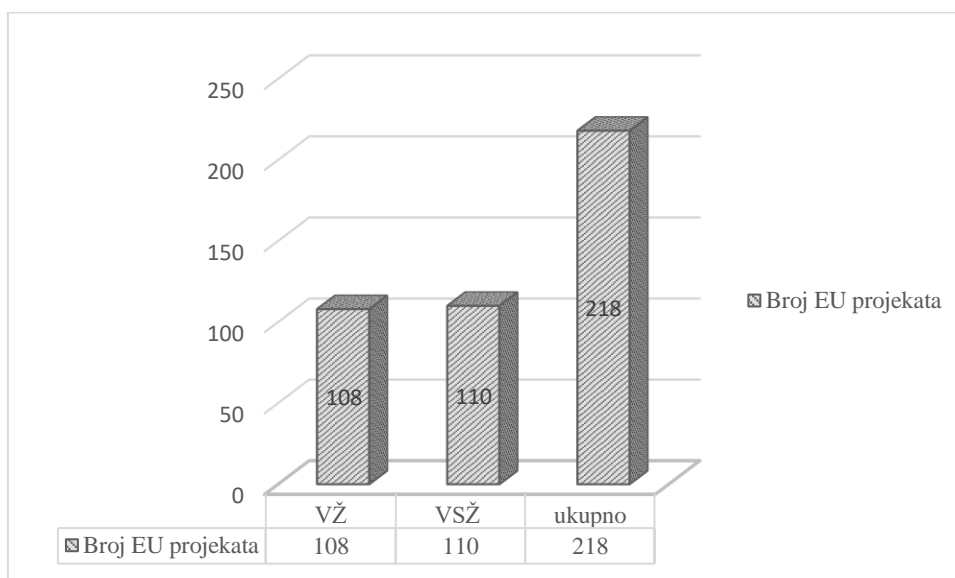

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na pitanje koliko je provedeno EU projekata u ustanovama kojima rukovode ispitanici, ukupan zbroj je 218 projekata. U Varaždinskoj županiji je provedeno 108 projekata odnosno u prosjeku je bilo 5,2 projekata po ustanovi. U Vukovarsko-srijemskoj županiji je provedeno 110 projekata u ustanovama kojima rukovode ispitanici odnosno 3,3 projekta po ustanovi. Kao što je vidljivo iz rezultata, značajne su razlike u broju provedenih projekata u ustanovama po županijama.

Varaždinska županija je znatno uspješnija prema broju provedenih projekata u odnosu na Vukovarsko-srijemsku županiju.

Grafikon 31. Ukupan broj provedenih projekata u ustanovama kojima rukovode ispitanici

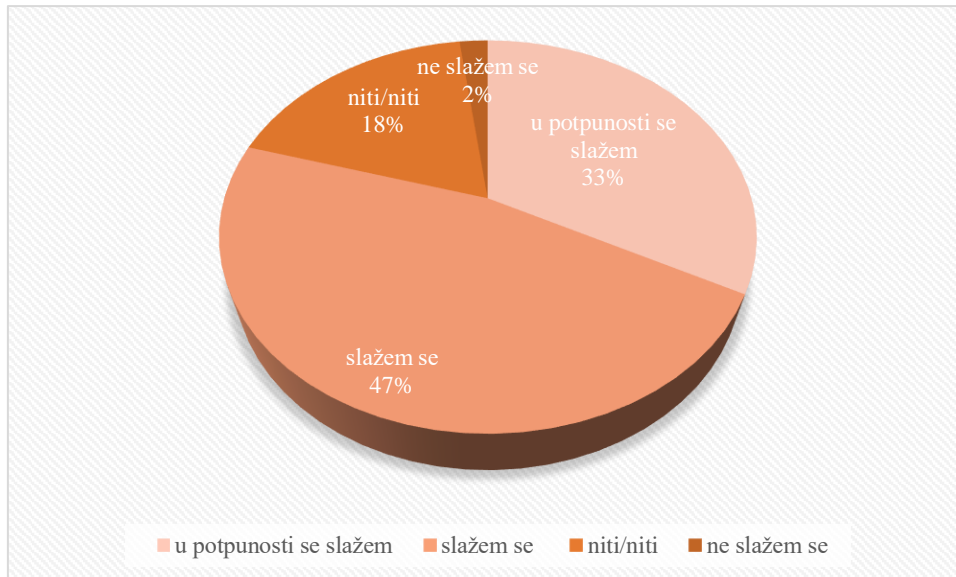
Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na pitanje „Smatrate li da su provedeni EU projekti unaprijedili rad vaše ustanove?“ 47% ispitanika je odgovorilo da se slaže, 33% u potpunosti se slaže, 18% niti se slaže niti se ne slaže i 2% ispitanika se ne slaže da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanove. Nitko nije odgovorio da se u potpunosti ne slaže.

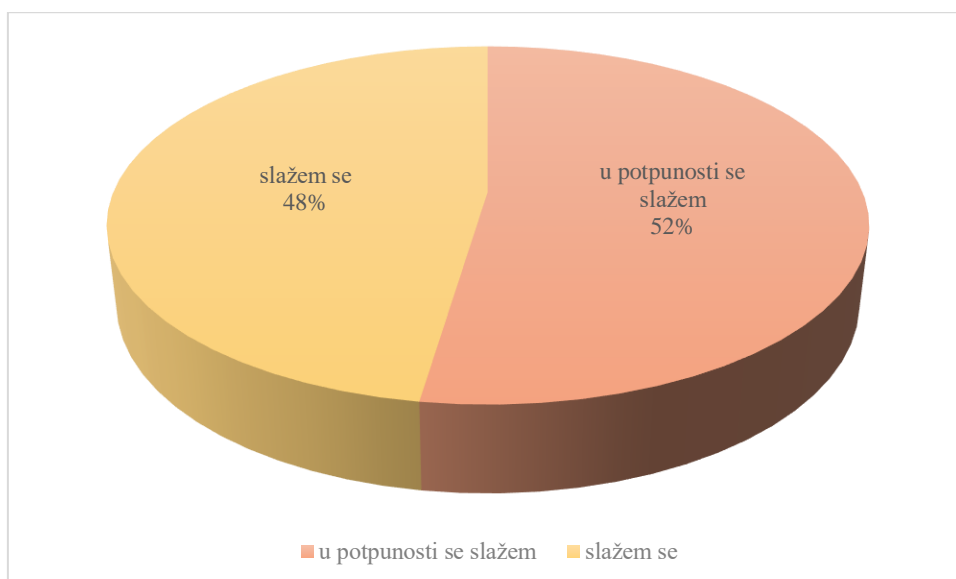
Grafikon 32. Stavovi ispitanika o tvrdnji da su provedeni EU projekti unaprijedili rad ustanova kojim rukovode

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Ispitanici iz Varaždinske županije se u potpunosti slažu (52%) ili se slažu (48%) da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode.

Grafikon 33. Stavovi ispitanika iz Varaždinske županije o tvrdnji da su provedeni EU projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

U tablici 7. prikazani su profili ispitanika iz grafikona 33. koji su odgovorili da se u potpunosti slažu i da se slažu da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode. Kriteriji za izradu profila su bili s obzirom na ustanovu kojom rukovode (osnovna ili srednja škola) i ravnateljski mandat ispitanika. Ispitanici koji se u potpunosti slažu s tvrdnjom upravljaju osnovnom školom (55%), 45 % ih je u 3. mandatu i više, 45% u 2. mandatu i 10% u 1. mandatu. Ispitanici koji se slažu s tvrdnjom upravljaju osnovnom školom, 80% ispitanika, 60% ih je u 3. mandatu i više, 30% u 1. mandatu i 10% u 2. mandatu.

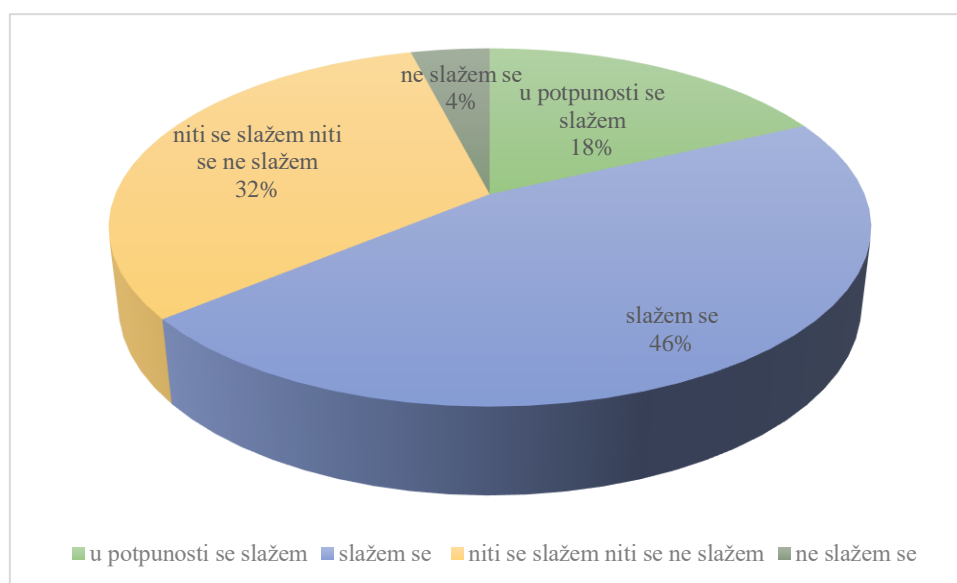
Tablica 7. Profil ispitanika iz Varaždinske županije u odnosu na tvrdnju da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode

Varaždinska županija	OŠ	SŠ	1. mandat	2. mandat	3. mandat i više
u potpunosti se slažem	45%	55%	10%	45%	45%
slažem se	80%	20%	30%	10%	60%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Ispitanici iz Vukovarsko-srijemske ne dijele pozitivan stav provedenim EU projektima kao ispitanici iz Varaždinske županije; 46% ispitanika se slaže da su provedeni projekti unaprijedili ustanovu kojom rukovode, 32% se niti slaže niti se ne slaže, 18% se u potpunosti slaže, a 4% se ne slaže kako je vidljivo u grafikonu 34.

Grafikon 34. Stavovi ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije o tvrdnji da su provedeni EU projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Profil ispitanika iz grafikona 34. prikazan je u tablici 8. Dok su u Varaždinskoj županiji ispitanici koji se u potpunosti slažu s tvrdnjom da su provedeni EU projektu unaprijedili rad ustanova podjednako zastupljeni iz osnovnih i srednjih škola, u Vukovarsko-srijemskoj županiji je čak 80% ispitanika iz osnovne škole, a iz srednje samo 20%. Što se tiče mandata ravnatelja koji obnašaju i tu su potpuno različiti rezultati u odnosu na Varaždinsku županiju; 75% ispitanika je u 1. mandatu i 25% u 3. mandatu i više. Ispitanici koji se slažu s tvrdnjom, njih 77% upravljaju osnovnom školom, a 23% ih upravlja srednjom školom. Svi ispitanici koji su odgovorili da se niti slažu niti ne slažu s tvrdnjom upravljaju osnovnom školom, 55% ih je u 1. mandatu, 34% u 3. mandatu i više, a 11% u 2. mandatu. Ispitanici koji se ne slažu s tvrdnjom upravljaju osnovnom školom i nalaze se u 1. mandatu (100%).

Tablica 8. Profil ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije u odnosu na tvrdnju da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode

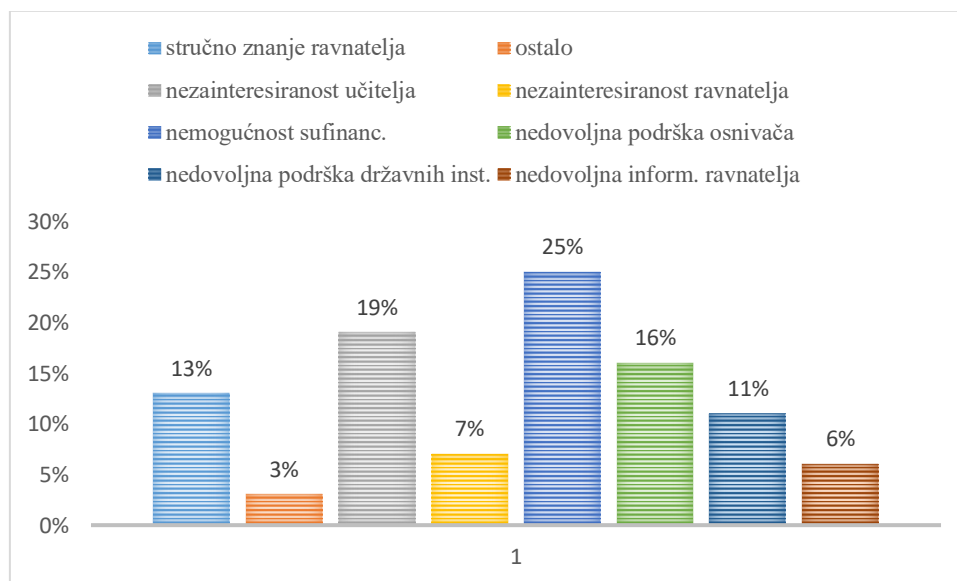
Vukovarsko-srijemska županija	OŠ	SŠ	1. mandat	2. mandat	3. mandat i više
u potpunosti se slažem	80%	20%	75%	0%	25%
slažem se	77%	23%	54%	23%	23%
niti se slažem niti se ne slažem	100%	0%	55%	11%	34%
ne slažem se	100%	0%	100%	0%	0%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na pitanje koje su prepreke za prijavljivanje EU projekata za odgojno-obrazovnu ustanovu, ispitanicima je bila ponuđena mogućnost višestrukog odgovora i pisanje drugih odgovora koji nisu bili među ponuđenima.

Najveća prepreka za prijavljivanje projekata je nemogućnost sufinanciranja projekata kako tvrdi 25% ispitanika, zatim 19% ispitanika navodi nezainteresiranost nastavnika, 16% nedovoljnu podršku osnivača, 13% nedovoljno stručno znanje ravnatelja, 11% nedovoljnu podršku državnih institucija, 7% nezainteresiranost ravnatelja, 6% nedovoljnu informiranost ravnatelja i 3% ispitanika je navela drugi odgovor („dodatni posao za sve, dodatno opterećenje nastavnicima, nepostojanje stručno osposobljenog tima koji bi uz sve obveze radio na projektima, EU projekti nisu osnovna djelatnost škole”).

Grafikon 35. Prepreke za prijavljivanje EU projekata za odgojno-obrazovne ustanove

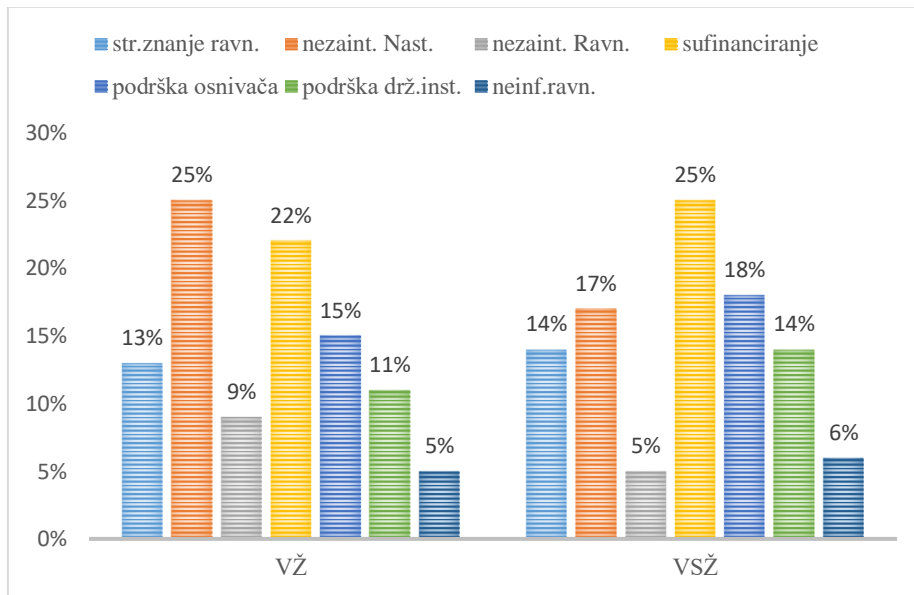

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Grafikon 36. prikazuje da je najveća prepreka za prijavljivanje EU projekata u odgojno-obrazovnim ustanovama Varaždinske županije nezainteresiranost nastavnika (25%), a u Vukovarsko-srijemskoj županiji nemogućnost sufinanciranja projekata (25%).

U Varaždinskoj županiji 22% ispitanika navodi da je prepreka nemogućnost sufinanciranja, 15% nedovoljna podrška osnivača, 13% nedovoljno stručno znanje ravnatelja, 11% nedovoljna podrška državnih institucija, 9% nezainteresiranost ravnatelja i 5% nedovoljna informiranost ravnatelja. Ispitanici iz Vukovarsko-srijemske županije nakon nemogućnosti sufinanciranja projekta, navode u visokom postotku od 18% nedovoljnu podršku osnivača, 17% nezainteresiranost nastavnika, 14% nedovoljno stručno znanje ravnatelja, 14% nedovoljna podrška državnih institucija, 6% nedovoljna informiranost ravnatelja i 5% nezainteresiranost ravnatelja. Kao što je iz rezultata vidljivo ne postoje značajne razlike u prepoznatim preprekama među županijama.

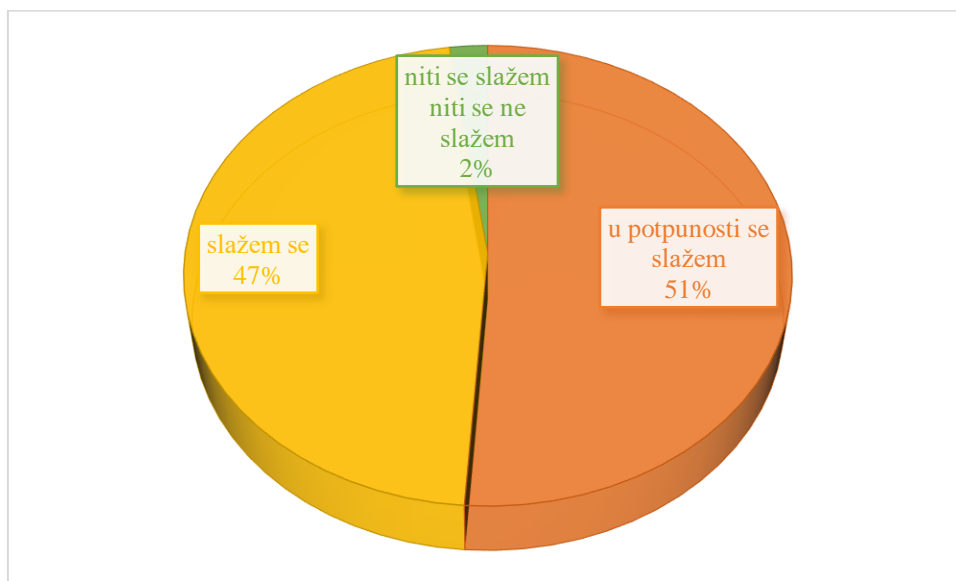
Grafikon 36. Prepreke za prijavljivanje EU projekata po županijama

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

U sljedećem pitanju ispitanicima je bila ponuđena tvrdnja „Ustanova kojom rukovodite u budućnosti će prijavljivati projekte na natječaje EU fondova“, a uz tvrdnju je bilo ponuđeno pet mogućih odgovora: 46% ispitanika je odgovorilo da se u potpunosti slaže, 42% se slaže, a 2% se niti slaže niti ne slaže. Iznimno je dobar podatak da nitko od ispitanika nije naveo da se ne slaže s ovom tvrdnjom.

Grafikon 37. Stavovi ispitanika o budućem prijavljivanju projekata na natječaje EU fondova

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Od 21 ispitanika iz Varaždinske županije, 62% se u potpunosti slaže da će ustanova kojom rukovode u budućnosti se prijavljivati na natječaje EU fondova, 33% se slaže, a 5% se niti slaže niti ne slaže.

Od ispitanika koji se u potpunosti slažu, 54% ih rukovodi osnovnom školom, a 46% srednjom školom. Postotak osnovnoškolskih ravnatelja je veći među ispitanicima koji se slažu, čak 72% ih rukovodi osnovnom školom, a 28% srednjom školom. Svi ispitanici koji se niti slažu niti ne slažu rukovode osnovnom školom.

Svi ispitanici su ranije naveli da ustanova kojom rukovode je provodila projekte financirane EU sredstvima što je u tablici 9. prikazano u posljednjem stupcu.

Tablica 9. Profil ispitanika Varaždinske županije o budućem prijavljivanju projekata na natječaje EU fondova

Varaždinska županija	Ukupno	OŠ	SŠ	iskustvo projekata(<i>da</i>)
u potpunosti se slažem	62%	54%	46%	100%
slažem se	33%	72%	28%	100%
niti se slažem niti se ne slažem	5%	100%	0%	100%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Od 33 ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije, 48% se slaže da će prijavljivati projekte na natječaje EU fondova, 37% se u potpunosti slaže, a 15% se niti slaže niti ne slaže s tvrdnjom. Među ispitanicima koji se u potpunosti slažu, 75% ih rukovodi osnovnom školom, 25% srednjom školom, a 84% je navelo da ustanova kojom rukovode ima iskustvo provođenja projekata.

Veći postotak ravnatelja osnovnih škola je među ispitanicima koji se slažu s tvrdnjom, 87% dok ih 13% rukovodi srednjom školom. Među njima je 63% onih koji su naveli da su ustanove provodile EU projekte, a 37% čije ustanove nisu.

Svi ispitanici koji su naveli da se niti slažu niti ne slažu rukovode osnovnom školom, a 80% njih je navelo da su ustanove kojom rukovode provodile EU projekte.

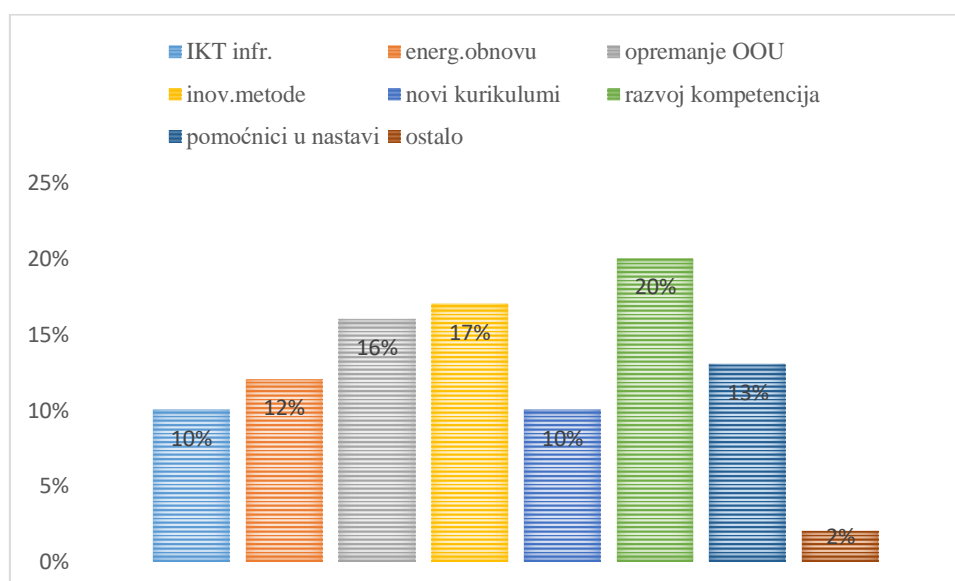
Tablica 10. Profil ispitanika Vukovarsko-srijemske županije o budućem prijavljivanju projekata na natječaje EU fondova

Vukovarsko-srijemska županija	Ukupno	OŠ	SŠ	iskustvo projekata (da)	Iskustvo projekata (ne)
u potpunosti se slažem	37%	75%	25%	84%	16%
slažem se	48%	87%	13%	63%	37%
niti se slažem niti se ne slažem	15%	100%	/	80%	20%

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Na posljednje pitanje u upitniku „Projekti koje planirate prijaviti na natječaje EU fondova odnosit će se na“ ispitanici su imali mogućnost višestrukog odgovora i dodavanja odgovora koji nisu ponuđeni. Ispitanici su kao prioritet najviše puta odgovorili da će se projekti odnositi na razvijanje kompetencija nastavnog osoblja (20%), zatim uvođenje inovativnih nastavnih metoda (17%), opremanje ustanove (16%), osiguravanje pomoćnika u nastavi (13%), energetska obnovu ustanove (12%), IKT infrastrukturu ustanove (10%), implementaciju novih kurikuluma (10%), te nekoliko novih odgovora (2%): izgradnja novih laboratorija, osiguravanje besplatne prehrane za učenike i Erasmus+ projekti.

Grafikon 38. Područja ulaganja u budućim projektima EU fondova

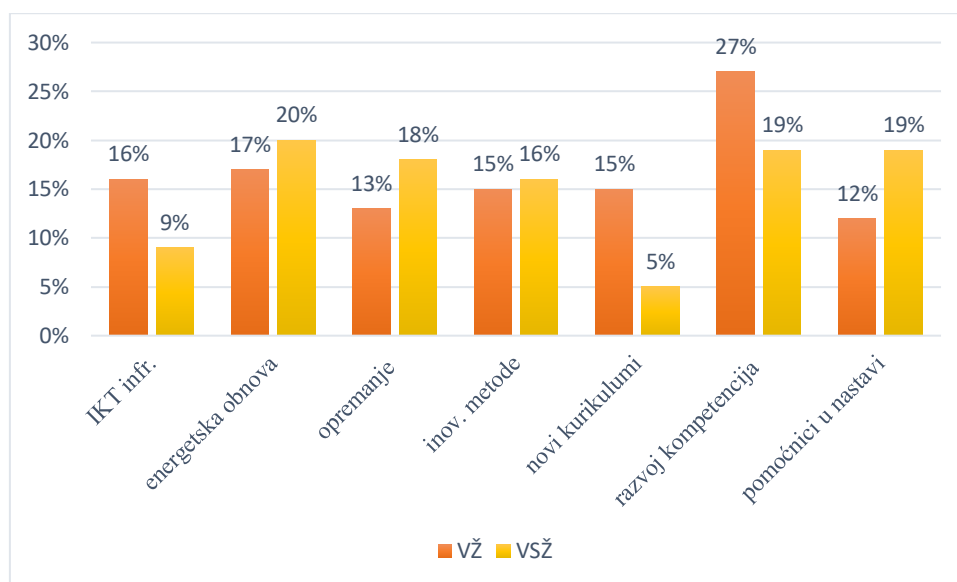

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Prioritetno područje ispitanicima iz Varaždinske županije u budućim projektima EU fondova je razvoj kompetencija nastavnika kako je odgovorilo 27% ispitanika, a ispitanicima iz Vukovarsko-srijemske županije je energetska obnova ustanova za što se opredijelilo 20% ispitanika.

Nakon kompetencija nastavnika, ispitanici iz Varaždinske županije navode: 17% energetska obnova, 16% IKT infrastruktura ustanove, 15% uvođenje inovativnih metoda poučavanja, 15% uvođenje novih kurikuluma, 13% opremanje ustanove i 12% osiguravanje pomoćnika u nastavi. Ispitanicima u Vukovarsko-srijemskoj su drugačije posloženi prioriteti, nakon energetske obnove, 19% ispitanika navelo je osiguravanje pomoćnika u nastavi u istoj mjeri kao i razvoj kompetencija nastavnika, 18% ispitanika je navelo opremanje ustanova, 16% uvođenje inovativnih metoda, 9% IKT infrastrukturu ustanove i 5% uvođenje novih kurikuluma.

Grafikon 39. Područja ulaganja u budućim projektima EU fondova po županijama

Izvor: izrada autora prema rezultatima provedenog istraživanja

Prema navedenim područjima ulaganja u budućim projektima EU fondova vidljive su razlike u potrebama odgojno-obrazovnim ustanovama po županijama. U Varaždinskoj županiji naglasak je na unaprjeđenju nastavnog procesa kroz razvoj kompetencija nastavnika, uvođenje inovativnih metoda i uvođenje novih kurikuluma, a u Vukovarsko-srijemskoj županiji je najveća potreba kroz EU fondove ulaganje u infrastrukturu ustanova (energetska obnova) i osiguravanje pomoćnika u nastavi. Iz prethodnih grafikona vidljivo je da su u Varaždinskoj županiji već provedeni projekti koji se odnose na obnovu i opremanje ustanove IKT-om, a to tek čeka veliki broj ustanova u Vukovarsko-srijemskoj županiji koje zaostaju za

ustanovama Varaždinske županije. Iz odgovora je vidljivo da Varaždinska županija ulaže u ljudske potencijale kao pokretač unaprjeđenja obrazovanja, a Vukovarsko-srijemska županija se još uvijek bavi infrastrukturom.

Daljnja analiza napravljena je uz pomoć Hi kvadrat testa, koji je utvrđeno da postoje razlike u stavu ispitanika o utjecaju EU projekata na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova s obzirom na županiju iz kojih dolaze ispitanici ($H=7.837$, $df=2$, $p=0,02$, na razini značajnosti $P=0,05$).

Tablica 11. Testiranje razlika hi-kvadrat testom u stavovima o pozitivnom utjecaju sredstava EU fondova na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na županiju iz koje dolaze ravnatelji

	Value	df	AsymptoticSignificance (2-sided)
PearsonChi-Square	7.837 ^a	2	.020
LikelihoodRatio	7.951	2	.019
N ofValidCases	54		

Izvor: obrada autora

Hi kvadrat testom testirano je postoji li povezanost demografskih karakteristika ispitanika (dob, završeni stupanj obrazovanja, staž u odgojno-obrazovnom sustavu) s tvrdnjom s njihovim stavom da sredstava EU fondova pozitivno utječe na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove.

Tablica 12. prikazuje da ne postoje razlike u stavovima o pozitivnom utjecaju sredstava EU fondova na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na dob ispitanika, navedenom tvrdnjom na razini značajnosti od 5% .

Tablica 12. Testiranje razlika hi-kvadrat testom u stavovima o pozitivnom utjecaju sredstava EU fondova na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na dob ispitanika

	Value	df	AsymptoticSignificance (2-sided)
PearsonChi-Square	5.313 ^a	4	.257
LikelihoodRatio	5.938	4	.204
N ofValidCases	54		
N ofValidCases	54		

Izvor: obrada autora

U tablici 13. prikazano je da ne postoje razlike u stavovima o pozitivnom utjecaju sredstava EU fondova na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na završeni stupanj obrazovanja ispitanika uz značajnost od 5% ($H=9.938$, $df=12$, $p=0,621$)

Tablica 13. Testiranje razlika hi-kvadrat testom u stavovima o pozitivnom utjecaju sredstava EU fondova na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na završeni stupanj obrazovanja ispitanika

	Value	df	AsymptoticSignificance (2-sided)
PearsonChi-Square	9.938 ^a	12	.621
LikelihoodRatio	12.143	12	.434
N ofValidCases	54		

Izvor: obrada autora

Nadalje je utvrđeno da ne postoje razlike u stavovima o pozitivnom utjecaju sredstava EU fondova na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na ukupan broju godina staža u odgojno-obrazovnom sustavu uz značajnost od 5% ($H=46.116$; $df=52$, $p=0,703$)

6. RASPRAVA

Pomoću istraživačkog pitanja „Utječe li korištenje sredstava iz fondova EU na unaprjeđenje OOU?“ ispitana je povezanost korištenja sredstava iz EU fondova i unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije. Grafikonu 32. i 33. i tablice 6. i 7. potvrđuju istraživačko pitanje da sredstava EU koja su koristile ustanove kroz projekte, utječu na unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove. U grafikonu 32. je prikazano da se 47% ispitanika slaže, a 33% se u potpunosti slaže s tvrdnjom da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanove kojom rukovode.

Ispitanici iz Varaždinske županije se u potpunosti slažu (52%) i slažu se (48%) da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode. Ispitanici koji se u potpunosti slažu s tvrdnjom upravljaju većim dijelom srednjom školom (55%) i nalaze se podjednako (45%) u 2. i 3. mandatu. Ispitanici koji se slažu s tvrdnjom, velikom većinom upravljaju osnovnom školom (80%) i nalaze se u najviše u 3. mandatu i više (60%).

Ispitanici iz Vukovarsko-srijemske županije su na istu tvrdnju ponudili raznolikije odgovore u odnosu na ispitanike iz Varaždinske, 46% ispitanika se slažu da su provedeni projekti unaprijedili ustanovu kojom rukovode, 32% se niti slaže niti ne slaže, 18% se u potpunosti slaže, 14% se ne slaže (tablica 6.) Većina ispitanika koja se u potpunosti slaže i slaže s tvrdnjom rukovodi osnovnom školom i nalaze se većinom u 1. mandatu. Svi ispitanici koji se ne slažu, rukovode osnovnom školom i nalaze se u 1. mandatu.

Slike 2. i 3. prikazuju dobrobiti provedenih EU projekata po županijama: unaprjeđenje ljudskih potencijala, energetska obnova, provedene edukacije, ulaganje u kompetencije nastavno osoblja, uvođenje inovativnih metoda u nastavu, obnova i opremanje škole (Varaždinska županija), osiguravanje pomoćnika u nastavi i prehrane za učenike, poboljšanje radnih uvjeta u školi (Vukovarsko-srijemska županija).

Grafičkim prikazom 16. utvrđeni su stavovi ispitanika kojima se potvrđuje da je za radno mjesto ravnatelja odgojno-obrazovne ustanove potrebno znanje o EU fondovima, 94% ispitanika se slaže s tvrdnjom, a grafikonom 17. utvrđeno je da se 41% ispitanika slaže, a 7% u potpunosti slaže da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan od prioriteta poslovanja ustanove. Sve ustanove kojima rukovode ispitanici iz Varaždinske županije koristile su sredstva EU fondova, a iz Vukovarsko-srijemske županije 75%. Ukupno je 83% ispitanika odgovorilo da je ustanova kojom rukovode, koristila sredstva EU fondova.

Prvo pomoćno istraživačko pitanje „Uspješnost korištenja EU fondova povezana je s karakteristikama ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova“ potvrđeno je grafičkim prikazima,

grafikonima 21., 22., 23. i 24. i tablicama 3., 4., 5., 6. i 7. U ranijim grafičkim prikazima je utvrđeno da su svi ispitanici iz Varaždinske županije naveli da su njihove ustanove koristile sredstva EU fondova. Od 33 ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije, 25% ih je navelo da ustanove kojima rukovode nisu koristile sredstva EU fondova. Većina ispitanika (66%) koji su odgovorili da nisu koristili sredstva EU fondova, nalaze se u 1. mandatu ravnatelja, gotovo svi su ravnatelji osnovnih škola (90%), 6% ih je muškog spola, 44% pripada dobnoj skupini od 51 do 65 godina.

Ispitanici koji su naveli da ustanove imaju iskustva korištenja EU fondova, najviše su se izjasnili kao partneri na projektu (33%), zatim kao korisnik na projektu (32%), a 24% kao prijavitelj projekta. Najviše prijavitelja je među ispitanicima Varaždinske županije (36%), a podjednaki su kada su u ulozi korisnika projekta i partnera na projektu (32%). Ispitanici Vukovarsko-srijemske županije najaktivniji su kao partneri na projektu (35%), korisnici projekta (33%), a najmanje kao prijavitelji projekta (12%). Više projekata su koristile osnovne škole u odnosu na srednje škole (učenički dom nije koristio EU fondove) prema sva tri kriterija (prijavitelj, korisnik, partner). Najviše projekata u Varaždinskoj županiji je bilo u ustanovama čiji su ravnatelji u 3. mandatu i više (47%) prema sva tri kriterija (prijavitelj, partner, korisnik) i ravnatelji koji su u 3. dobnoj skupini (51 godina i više). Najmanje projekata je u ustanovama čiji su ravnatelji u 1. mandatu i u 1. dobnoj skupini (od 30 do 40 godina).

Profil ravnatelja ustanova u Vukovarsko-srijemskoj županiji koje su koristile sredstva EU fondova je takav da su najaktivniji ispitanici kao korisnici projekta, većinom iz osnovne škole 87%, kao partneri na projektu 82%, a najmanje kao prijavitelji projekta odnosno 66%.

Ravnatelji u 1. mandatnom razdoblju (66%) najaktivniji su kao prijavitelji projekta te pripadaju 2. dobnoj skupini (od 41 do 50 godina), zatim slijede kao partneri na projektu (65%) gdje većina pripada 3. dobnoj skupini (51 godina i više). Polovica ispitanika koji su najviše puta bili korisnici projekta su u 3. mandatu i više i najviše ih je u 3. dobnoj skupini (51 godina i više).

Drugo pomoćno istraživačko pitanje „Ravnatelji Varaždinske županije značajno više koriste EU fondove u odgojno-obrazovnim ustanovama od ravnatelja Vukovarsko-srijemske županije“ potvrđeno je grafikonom 31. Ustanove Varaždinske županije u prosjeku su imale 5,2 projekata po ustanovi, a ustanove Vukovarsko-srijemske županije 3,3 projekata po ustanovi.

Grafikon 37. i tablice 8. i 9. prikazuju stavove ispitanika o budućem prijavljivanju projekata na natječaje EU fondova. Od svih ispitanika iz Varaždinske županije, 62% se u potpunosti slaže da će se ustanova kojom rukovode u budućnosti prijavljivati na natječaje EU fondova, 33% se slaže, a 5% se niti slaže niti ne slaže.

Od ispitanika koji se u potpunosti slažu, većina ih rukovodi osnovnom školom. Postotak osnovnoškolskih ravnatelja je veći među ispitanicima koji se slažu, čak 72% ih rukovodi osnovnom školom, a 28% srednjom školom. Svi ispitanici koji se niti slažu niti ne slažu rukovode osnovnom školom.

Od svih ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije, 48% se slaže da će prijavljivati projekte na natječaje EU fondova, 37% se u potpunosti slaže, a 15% se niti slaže niti ne slaže s tvrdnjom. Među ispitanicima koji se u potpunosti slažu, 75% ih rukovodi osnovnom školom, 25% srednjom školom, a 84% je navelo da ustanova kojom rukovode ima iskustvo provođenja projekata.

Veći postotak ravnatelja osnovnih škola je među ispitanicima koji se slažu s tvrdnjom, 87% dok ih 13% rukovodi srednjom školom. Među njima je 63% onih koji su naveli da su ustanove provodile EU projekte, a 37% čije ustanove nisu.

Svi ispitanici koji su naveli da se niti slažu niti ne slažu rukovode osnovnom školom, a 80% njih je navelo da su ustanove kojom rukovode provodile EU projekte.

Područja ulaganja u budućim projektima prikazana su u grafikonu 38. Prioritetno područje ispitanicima iz Varaždinske županije u budućim projektima EU fondova je razvoj kompetencija nastavnika kako je odgovorilo 27% ispitanika, a ispitanicima iz Vukovarsko-srijemske županije je energetska obnova ustanova za što se opredijelilo 20% ispitanika.

Nakon kompetencija nastavnika, ispitanici iz Varaždinske županije navode: 17% energetska obnova, 16% IKT infrastruktura ustanove, 15% uvođenje inovativnih metoda poučavanja, 15% uvođenje novih kurikuluma, 13% opremanje ustanove i 12% osiguravanje pomoćnika u nastavi. Ispitanicima u Vukovarsko-srijemskoj su drugačije posloženi prioriteti, nakon energetske obnove, 19% ispitanika navelo je osiguravanje pomoćnika u nastavi u istoj mjeri kao i razvoj kompetencija nastavnika, 18% ispitanika je navelo opremanje ustanova, 16% uvođenje inovativnih metoda, 9% IKT infrastrukturu ustanove i 5% uvođenje novih kurikuluma.

Različiti prioriteti ulaganja po županijama vidljivi su i u grafikonu 28. gdje su prikazana područja ulaganja provedenih projekata. Varaždinska županija nastavlja politiku ulaganja u razvoj kompetencija nastavnika i energetska obnovu, dok ustanove Vukovarsko-srijemske županije i dalje imaju prioritet osigurati projekte iz socijalnog programa (pomoćnici u nastavi, besplatna prehrana) i opremanje ustanove.

Hi kvadrat analizom utvrđeno je da postoje razlike u stavu ispitanika o utjecaju EU projekata na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova s obzirom na županiju iz kojih dolaze ispitanici. Utvrđeno je postojanje razlika u slaganju s tvrdnjom „korištenje EU sredstava

pozitivno utječe na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove“ kako je prikazano u tablici 11.

Rezultati dobiveni hi kvadrat analizom pokazuju da nema povezanosti demografskih karakteristika ispitanika s pozitivnom stavom o korištenju EU sredstava u odgojno-obrazovnim ustanovama, ali ima razlika prema županijama.

Rezultati dobiveni hi kvadrat analizom pokazuju da nema razlika u pozitivnom stavom o korištenju EU sredstava u odgojno-obrazovnim ustanovama, s obzirom na demografske karakteristike ispitanika, ali ima razlika prema županijama iz kojih ispitanici dolaze.

7. ZAKLJUČAK

Tema ovog istraživanja je utjecaj korištenja sredstava EU fondova na odgojno-obrazovne ustanove Vukovarsko-srijemske županije i Varaždinske županije. Ispitanici u istraživanju su ravnatelji odgojno-obrazovnih ustanova. Analizirani su njihovi stavovi, iskustva i mišljenja kao korisnika sredstava EU fondova i budućih korisnika. Utvrđeno je da je korištenje EU fondova jedan od prioriteta poslovanja odgojno-obrazovnih ustanova, ispitanici se slažu da bi ravnatelji trebali sudjelovati na edukacijama o korištenju EU fondova u sklopu stručnog usavršavanja koje organizira Agencija za odgoj i obrazovanje i osnivač, te da su provedeni projekti koji su financirani sredstvima EU fondova unaprijedili ustanove u kojima su provedeni.

Prvo istraživačko pitanje: „Uspješnost korištenja EU fondova povezana je s karakteristikama ravnatelja OOU“ potvrđeno je obradom podataka dobivenih upitnikom i grafičkim prikazima (grafikoni, tablice, slike). Ispitanici koji imaju više radnog iskustva kao ravnatelji (3. mandat i više) najviše su koristili sredstva EU fondova, upravljaju osnovnom školom, ženskog su spola, nalaze se u 3. dobnoj skupini (51 godina i više), većina ih je sudjelovala na nekoj od edukacija o fondovima EU, najčešće u organizaciji osnivača (grad, županija), gotovo svi smatraju (94%) da su ravnateljima za vođenje odgojno-obrazovne ustanove potrebna znanja o EU fondovima.

Drugo istraživačko pitanje „Ravnatelji Varaždinske županije značajno više koriste EU fondove u odgojno-obrazovnim ustanovama kojima rukovode od ravnatelja Vukovarsko-srijemske županije“ potvrđeno je stavovima ispitanika prikazanim u grafikonima i tablicama. U upitniku je sudjelovalo 33 ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije i 21 iz Varaždinske županije koji su ukupno naveli da je provedeno 218 EU projekata, 100 u Vukovarsko-srijemskoj županiji i 108 u Varaždinskoj županiji. Ispitanici iz Varaždinske županije najaktivniji su kao prijavitelji projekata, a u neznatno manjem postotku su aktivni kao korisnici i partneri na projektu, čime su posebno ističu ravnatelji osnovnih škola.

Prosjeck provedenih projekata po ustanovama je 3,3 projekta u Vukovarsko-srijemskoj županiji i 5,2 projekata u ustanovama Varaždinske županije. Ispitanici iz Varaždinske županije imaju više iskustva u korištenju EU fondova kao prijavitelji projekata nego ispitanici iz Vukovarsko-srijemske županije. Unatoč teškoćama s kojima su se suočavali tijekom provedbe projekta (velika količina administracije, nesređena zakonska regulativa, nerazumljive upute, kratki rokovi) ispitanici planiraju prijavljivati nove projekte kako bi unaprijedili ustanove kojima rukovode.

S obzirom na iskustva provedenih projekata, područja ulaganja budućih projekata su različita prema županijama. Primjerice, u Varaždinskoj županiji su kroz provedene projekte proveli u većoj mjeri energetske obnovu ustanova nego u Vukovarsko-srijemskoj županiji te to područje ulaganja nije prioritet ispitanicima iz Varaždinske županije.

S obzirom na širok spektar potreba ulaganja (ljudski resursi, infrastruktura, socijalne mjere), ustanovama je potrebna veća podrška osnivača i državnih institucija koja će im olakšati prijavu i provedbu projekata.

Ono što je zajedničko ispitanicima iz Vukovarsko-srijemske i Varaždinske županije je pozitivan stav prema prijavljivanju na EU projekte u budućnosti, ali i prepreke za prijavljivanje EU projekata za odgojno-obrazovnu ustanovu: nemogućnost sufinanciranja projekata, nezainteresiranost nastavnika i nedovoljna podrška osnivača.

8. POPIS LITERATURE

Literatura

- Brnčić, Ana [et al.], 2005. *Mali leksikon Europskih integracija*. Zagreb: Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija. Dostupno na:
- Burić Pejčinović, Marija. 2010. Učinkovitost korištenja pretpristupnim fondovima Europske unije u Hrvatskoj. *Hrvatska i komparativna javna uprava* 10, br. 3 (2010): 651-663.
- Fontaine, Pascal. 2011. *Europa u 12 lekcija*. Zagreb: Europska unija.
http://www.mvep.hr/files/file/publikacije/mali_leksikon_europskih_integracija_20101.pdf
- Koprić, Ivan. Prilagodbe hrvatske javne uprave europskim standardima. *Godišnjak Akademije pravnih znanosti Hrvatske V*, br. 1 (2014): 8-39.
- Musladin, Marijana. Europska politika proširenja i Republika Hrvatska: specifične okolnosti. *MediAnali* 6, br. 12 (2012): 105-122.
- Nikolić, Nikša. 2007. Financijska decentralizacija obrazovnog sustava u Hrvatskoj. *Ekonomski misao i praksa*, br. 2 (2007): 213-228.
- Perica, Joško. Politički aspekti proširenja Europske unije. *Pravnik* 40, br. 83 (2006): 163-185.
- Puhovski, Tamara. 2010. *Europska unija i kako poučavati o njoj*. Zagreb: Forum za slobodu odgoja.
- Rudolf ml., Davorin i Ivana Vrdoljak. Europska Unija i Republika Hrvatska. *Adrias* br. 12 (2005): 173-191.
- Šimunković, Mario. 2016. Fondovi Europske unije: Vrste EU fondova. *Suvremena trgovina*. vol 41, broj 2: 64-66.
- Zelenika, Ratko. 2000. *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog rada*. Rijeka: Ekonomski fakultet u Rijeci i Ekonomski fakultet Univerze u Ljubljani.
- Internet stranice:
1. Agencija za razvoj Varaždinske županije
https://www.azra.hr/attachments/article/135/AZRA_Izvjestaj_o_radu_2013.pdf
  2. Agencija za razvoj Varaždinske županije
https://www.azra.hr/attachments/article/135/AZRA_Izvjestaj_o_radu_2014.pdf
  3. Agencija za razvoj Varaždinske županije
https://www.azra.hr/attachments/article/135/Plan_rada_2015_finalna%20verzija.pdf
  4. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
http://www.asoo.hr/UserDocsImages/DEFECO%20tekstovi_provedba/Implementacija%20novih%20kurikuluma.pdf

5. Europa u Hrvatskoj <http://mei.multilink.hr/pregovori.html>
6. Europska komisija http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/funding/cohesion-fund/
7. Europska unija <https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/screening.html?locale=hr>
8. Europska unija https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_hr
9. Europska unija „Što je i što ju čini“<http://publications.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/hr/>
10. Europska unija https://europa.eu/european-union/about-eu/presidents_hr
11. Europska unija https://europa.eu/youreurope/business/finance-funding/getting-funding/eu-funding-programmes/index_hr.htm
12. Europska unija https://europa.eu/youreurope/business/finance-funding/getting-funding/eu-funding-programmes/index_hr.htm
13. Europski fondovi, <http://europski-fondovi.eu/vijesti/uloga-i-aktivnosti-europske-komisije>
14. Europski parlament: Glas građana u europskoj uniji: Kratak vodič kroz europski parlament <http://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/home-page/hr-ep-brochure.pdf>
15. Europski socijalni fond <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=hr>
16. Europsko vijeće, <https://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2017/03/09/european-council-president-election/>
17. Grad Vukovar <http://www.vukovar.hr/vijesti/sve-vijesti/upravni-odjeli/287-upravni-odjel-za-drustvene-djelatnosti/13142-grad-vukovar-je-od-1-sijecnja-2019-godine-osnivač-osnovnih-skola-s-područja-nasega-grada>
18. Hrvatska gospodarska komora <https://www.hgk.hr/documents/pregled-gospodarstva-vs-20165996c2005277b.pdf>
19. Hrvatska udruga poslodavaca
<https://www.hup.hr/EasyEdit/UserFiles/Me%C4%91unarodna/Sandra/Prakticni%20vođic%20za%20korisnike%20EU%20fondova.pdf>
20. Hrvatska udruga poslodavaca
<https://www.hup.hr/EasyEdit/UserFiles/Me%C4%91unarodna/Sandra/Prakticni%20vođic%20za%20korisnike%20EU%20fondova.pdf>
21. Hrvatski zavod za zapošljavanje <https://e-usmjeravanje.hzz.hr/srednje-skole-vs>
22. Hrvatski zavod za zapošljavanje <https://e-usmjeravanje.hzz.hr/srednje-skole-vs>

23. <http://www.nacelnik.hr/vijesti/rekorderi-po-ulaganju-u-obrazovanje-varazdinska-i-osjecko-baranjska-zupanija>
24. Informacijski centar Europe Direct Šibenik <http://www.edic-sibenik.eu/stranice/eu-izvori-financiranja/25.html>
25. Kako funkcionira Europska unija, http://publications.europa.eu/resource/cellar/9a6a89dc-4ed7-4bb9-a9f7-53d7f1fb1dae.0011.03/DOC_1
26. Ministarstvo financija <http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Hrvatska%20u%20Europi,%20Europa%20za%20Hrvatsku.pdf>
27. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije <https://razvoj.gov.hr/hrvatskoj-na-raspolaganju-10-7-milijardi-eura-iz-eu-fondova/1917>
28. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije https://mzoip.hr/doc/prof_dr_sc_branko_grcic_potpredsjednik_vlade_i_ministar_regionalnoga_razvoja_i_fondova_europske_unije_velike_mogucnosti_za_razvoj_hrvatske.pdf
29. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages/Istaknute%20teme/Iskori%C5%A1tenost%20EU%20fondova%20po%20%C5%BEupanijama_2018.pdf
30. Ministarstvo uprave <https://uprava.gov.hr/kako-se-i-o-cemu-pregovara-u-pregovorima-s-europskom-unijom/12414>
31. Ministarstvo uprave <https://uprava.gov.hr/sto-je-donio-status-zemlje-kandidatkinje-republici-hrvatskoj/13826>
32. Ministarstvo uprave, <https://uprava.gov.hr/osnove-sustava-europske-unije-12944/12944>
33. Ministarstvo uprave, <https://uprava.gov.hr/sto-je-donio-status-zemlje-kandidatkinje-republici-hrvatskoj-14013/14013>
34. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova <http://www.mvep.hr/hr/hrvatska-i-europska-unija/institucije-europske-unije/>
35. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova <http://www.mvep.hr/hr/hrvatska-i-europska-unija/pregovori/>

36. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova [http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi-staro-ijvhj/europska-unija-\(eu\)/proces-stabilizacije-i-pridruživanja/](http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi-staro-ijvhj/europska-unija-(eu)/proces-stabilizacije-i-pridruživanja/)
37. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova [http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi-staro-ijvhj/europska-unija-\(eu\)/proces-stabilizacije-i-pridruživanja/](http://www.mvep.hr/hr/vanjska-politika/multilateralni-odnosi-staro-ijvhj/europska-unija-(eu)/proces-stabilizacije-i-pridruživanja/)
38. Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/rubrike/operativni-program-ucinkoviti-ljudski-potencijali-2014-2020>
39. Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/divjak-raspisan-natjecaj-vrijedan-563-milijuna-kuna-za-strukovne-skole-buducnosti>
40. Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/projekti>
41. Ministarstvo znanosti i obrazovanja <https://mzo.hr/hr/unaprjedenje-pismenosti-temelj-cjelozivotnog-ucenja>
42. Ministarstvo znanosti i obrazovanja
https://mzo.hr/sites/default/files/dokumenti/2017/OBRAZOVANJE/OPULJP-2014_2020/up.03.2.2.03_odluka_o_financiranju.pdf
43. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
<https://zaklada.civilnodrustvo.hr/programi-eu>
44. Narodne novine https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_68_1398.html
45. Novine Hrvatske komore medicinskih biokemičara, siječanj, 2007., br 15
<http://www.hkmb.hr/dokumenti/novine-hkmb/novine15/novine15.pdf>
46. Osječko-baranjska županija <http://www.obz.hr/index.php/component/k2/item/518-osjecko-baranjska-najuspjesnija-zupanija-po-koristenju-fondova-eu>
47. OŠ Josip Matoš Vukovar http://www.os-jmatosa-vu.skole.hr/nastava?cal_ts=1512082800
48. Pet godina članstva u EU.2011. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
<http://www.mvep.hr/files/file/publikacije/pet-godina-clanstva-hrvatske-u-europskoj-uniji.pdf>
49. Poslovne novine <http://www.poslovenovine.com/propisirhizbor/iqzhbshcz.htm>
50. Predstavništvo Europske komisije u Hrvatskoj https://ec.europa.eu/croatia/about-us/the-eu_hr
51. Predstavništvo Europske komisije u Hrvatskoj https://ec.europa.eu/croatia/about-us/the-eu_hr

52. Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija zemalja jugoistočne Europe <http://www.seecel.hr/hrvatska-nova-clanica-europske-unije>
53. Srednja Ekonomska škola Vukovar http://ss-ekonomska-vu.skole.hr/eu_projekti/zajedno_k_novom_kurikulumu?news_hk=6061&news_id=1662&mshow=1864
54. SŠ Tehnička škola Nikole Tesle Vukovar http://ss-tehnicka-ntesla-vu.skole.hr/skola/projekti/zajedno_k_novom_kurikulumu
55. Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/>
56. Strukturni fondovi https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2017/06/EU_fondovi_1.pdf
57. Strukturni fondovi <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/>
58. Suvremena trgovina, vol 41, broj 2 str 64-66 <https://issuu.com/st-1-2015-online/docs/suvremena-trgovina-2-2016>
59. Školski portal <https://www.skolskiportal.hr/clanak/9703-u-projektu-eu-a-visejezicnost-u-digitalnom-i-multikulturalnom-okruzenju>
60. Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/kontakti/os/Popis-Osnovne-skole.pdf>
61. Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/%C5%BEupanija/opce-informacije/>
62. Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/upravna-tijela/gospodarstvo-eu/zrs/2211-zupanijska-razvojna-strategija-final.pdf>
63. Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/upravna-tijela/gospodarstvo-eu/zrs/2211-zupanijska-razvojna-strategija-final.pdf>
64. Varaždinska županija <http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/kontakti/ss/ss.pdf>
65. Vijeće Europske unije <https://www.consilium.europa.eu/hr/policies/education-economic-growth/>
66. Vlada Republike Hrvatske <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/Arhiva//44.-28.3.pdf>
67. Vukovarsko-srijemska županija <http://www.ravs.hr/UserDocsImages/dokumenti/Razvojna%20strategija%20VS%C5%BD%202020.%20-%20s%20Analiza%20stanja%20sa%C5%BEetak.pdf>

68. Vukovarsko-srijemska županija

http://www.vusz.hr/Cms_Data/Contents/VSZ/Folders/dokumenti/upravni2/~contents/VTU276UCVPCTXS2C/analiza-stanja---nacrt.pdf

69. Vukovarsko-srijemska županija

http://www.vusz.hr/Cms_Data/Contents/VSZ/Folders/dokumenti/upravni2/~contents/QCQJH6TBML6QBTHN/razvojna-strategija-vs--2020.---s-analiza-stanja-sa-etak.pdf

8.1. Popis slika

1. Slika 1. Shematski prikaz EU fondova
2. Slika 2. Raspodjela alokacije iz ESI fondova za RH 2014.-2020.
3. Slika 3. Dobrobiti provedenih EU projekata u ustanovama Varaždinske županije
4. Slika 4. Dobrobiti provedenih EU projekata u ustanovama Vukovarsko-srijemske županije

8.2. Popis tablica

1. Tablica 1. Popis projekata iz projekta Implementacija novih kurikuluma - shema dodjele bespovratnih sredstava
2. Tablica 2. Stupanj obrazovanja ispitanika
3. Tablica 3. Uloga odgojno-obrazovnih ustanova u korištenju sredstava EU fondova
4. Tablica 4. Tip odgojno-obrazovne ustanove koja je koristila sredstva EU fondova
5. Tablica 5. Profil ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske županije koje su koristile sredstva EU fondova
6. Tablica 6. Profil ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova Vukovarsko-srijemske županije koje su koristile sredstva EU fondova
7. Tablica 7. Profil ispitanika iz Varaždinske županije u odnosu na tvrdnju da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode
8. Tablica 8. Profil ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije u odnosu na tvrdnju da su provedeni projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode
9. Tablica 9. Profil ispitanika Varaždinske županije o budućem prijavljivanju projekata na natječaje EU fondova
10. Tablica 10. Profil ispitanika Vukovarsko-srijemske županije o budućem prijavljivanju projekata na natječaje EU fondova

Tablica 11. Testiranje razlika hi-kvadrat testom u stavovima o pozitivnom utjecaju sredstava EU fondova na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na županiju iz koje dolaze ravnatelji

Tablica 12. Testiranje razlika hi-kvadrat testom u stavovima o pozitivnom utjecaju sredstava EU fondova na razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne ustanove s obzirom na dob ispitanika

8.3. Popis grafikona

1. Grafikon 1. Broj ispitanika prema županijama
2. Grafikon 2. Struktura ustanova kojima rukovode ispitanici
3. Grafikon 3. Struktura ispitanika prema spolu
4. Grafikon 4. Zastupljenost ispitanika prema spolu po županijama
5. Grafikon 5. Struktura ispitanika prema dobi
6. Grafikon 6. Prosjek radnog iskustva ispitanika
7. Grafikon 7. Mandatno razdoblje ispitanika
8. Grafikon 8. Mandatno razdoblje ispitanika po županijama
9. Grafikon 9. Sudjelovanje ispitanika na edukaciji o fondovima Europske unije
10. Grafikon 10. Organizacija edukacija o fondovima EU
11. Grafikon 11. Organizacija edukacija o fondovima EU u Varaždinskoj županiji
12. Grafikon 12. Organizacija edukacija o fondovima EU u Vukovarsko-srijemskoj županiji
13. Grafikon 13. Stavovi ispitanika o edukacijama o EU fondovima korisne su za posao koji obavljaju
14. Grafikon 14. Stavovi ispitanika Varaždinske županije o korisnosti edukacija o EU fondovima za posao koji obavljaju
15. Grafikon 15. Stavovi ispitanika Vukovarsko-srijemske županije o korisnosti edukacija o EU fondovima za posao koji obavljaju
16. Grafikon 16. Stavovi ispitanika na pitanje je li za radno mjesto ravnatelja odgojno-obrazovne ustanove potrebno znanje o EU fondovima
17. Grafikon 17. Stavovi ispitanika kako bi ravnatelji trebali steći znanja o EU
18. Grafikon 18. Stavovi ispitanika o tvrdnji da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan je od prioriteta poslovanja

19. Grafikon 19. Stavovi ispitanika iz Varaždinske županije o tvrdnji da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan je od prioriteta poslovanja
20. Grafikon 20. Stavovi ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije o tvrdnji da je korištenje EU fondova u odgojno-obrazovnim ustanovama jedan je od prioriteta poslovanja
21. Grafikon 21. Ustanova kojom rukovode ispitanici koristila je sredstva EU fondova
22. Grafikon 22. Struktura ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije čije ustanove nisu koristile sredstva EU fondova
23. Grafikon 23. Ustanove Vukovarsko-srijemske županije koje nisu koristile sredstva EU fondova
24. Grafikon 24. Uloga ustanova u korištenju sredstava EU fondova
25. Grafikon 25. Prijavitelji projekata u ustanovama Varaždinske županije
26. Grafikon 26. Prijavitelji projekata u ustanovama Vukovarsko-srijemske županije
27. Grafikon 27. Područja ulaganja EU projekata u ustanovama
28. Grafikon 28. Područja ulaganja EU projekata u ustanovama po županijama
29. Grafikon 29. Područja ulaganja EU projekata u Varaždinskoj županiji po ustanovama
30. Grafikon 30. Područja ulaganja EU projekata u Vukovarsko-srijemskoj županiji po ustanovama
31. Grafikon 31. Ukupan broj provedenih projekata u ustanovama kojima rukovode ispitanici
32. Grafikon 32. Stavovi ispitanika o tvrdnji da su provedeni EU projekti unaprijedili rad ustanova kojim rukovode
33. Grafikon 33. Stavovi ispitanika iz Varaždinske županije o tvrdnji da su provedeni EU projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode
34. Grafikon 34. Stavovi ispitanika iz Vukovarsko-srijemske županije o tvrdnji da su provedeni EU projekti unaprijedili rad ustanova kojima rukovode
35. Grafikon 35. Prepreke za prijavljivanje EU projekata za odgojno-obrazovne ustanove
36. Grafikon 36. Prepreke za prijavljivanje EU projekata po županijama
37. Grafikon 37. Stavovi ispitanika o budućem prijavljivanju projekata na natječaje EU fondova
38. Grafikon 38. Područja ulaganja u budućim projektima EU fondova
39. Grafikon 39. Područja ulaganja u budućim projektima EU fondova po županijama

9. ŽIVOTOPIS

Osobni podaci

Ime i prezime: Đurđica Babić

Datum i mjesto rođenja: 13.4.1982., Slavonski Brod

Obrazovanje

1996.-2000. Opća gimnazija Županja

2000.-2006. Studij knjižničarstva i hrvatskog jezika i književnosti, Filozofski fakultet u Osijeku, Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Radno iskustvo

1.9.2006.-17.9.2006. nastavnica engleskog jezika u OŠ Mate Lovraka, Županja, Vukovarsko-srijemska županija

18.9.2006.-31.08.2008. Školska knjižničarka u OŠ „Ivan Meštrović“, Vrpolje, Brodsko-posavska županija

1.9.2008.-20.11.2014. Školska knjižničarka u OŠ „Mijat Stojanović“, Babina Greda, Vukovarsko-srijemska županija

21.11.2014. –danas. Ravnateljica OŠ „Mijat Stojanović“, Babina Greda, Vukovarsko-srijemska županija

Osobne vještine i kompetencije

Poznavanje engleskog jezika. Dobre komunikacijske vještine stečene kroz desetogodišnje radno iskustvo u odgojno-obrazovnom sustavu. Usavršavanje nastavničkih kompetencija kroz seminare i edukacije za školske knjižničare (stručna vijeća i državni skupovi), ravnatelje (skupovi u organizaciji AZOO, HUROŠ-a, HZOŠ-a, CARNET-a). Razvijanje digitalnih kompetencija kroz pilot projekt E-škole (pisanje prijave na natječaj, sudjelovanje u edukaciji, radionicama, državnim konferencijama). Dobre vještine vođenja tima.

Iskustvo koordinacije glavnih ispitivanja međunarodnih projekata TIMSS 2011. i PIRLS 2011. Sudjelovanje na neformalnim edukacijama (obrazovni program „Edukacija za građansku pismenost“ (GONG)), obrazovni programi „Integralno građansko obrazovanje“ i „Lideri/ce za lokalnu zajednicu“ Foruma za slobodu odgoja.

Završen osnovni stupanj medijacije (Forum za slobodu odgoja).

Konferencije

Izlaganje na Međunarodnom okruglom stolu Urbani Šokci 11: Zemlja u panonskoj kulturi hrvatskih subetničkih skupina, Šokačko-bunjevačka terrafilija” u Vinkovcima 2016. godine
Izlaganje na državnom skupu Proletna škola školskih knjižničara RH u Vodicama 2012.
godine: 160 godina tradicije čitanja u Babinoj Gredi

10. SAŽETAK

Tema završnog rada utjecaj korištenja sredstava iz EU fondova na unaprjeđenje odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije. U radu je prikazan teorijski dio vezan za temu rada, a odnosi se na definiranje financijskih pomoći iz Europske unije te iskustva korištenja EU fondova u odgojno-obrazovnom sustavu. Uz pomoć anketnog istraživanja koje je provedeno među ravnateljima odgojno-obrazovnih ustanova Varaždinske i Vukovarsko-srijemske županije, utvrđena su i uspoređena iskustva dviju županija u korištenju EU fondova i ispitana je povezanost uspješnosti korištenja EU fondova s karakteristikama ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova. Na temelju dobivenih rezultata izrađen je zaključak koji daje odgovore na prethodno postavljena istraživačka pitanja.

Ključne riječi: EU fondovi, odgojno-obrazovne ustanove, obrazovanje, europski projekti, Varaždinska županija, Vukovarsko-srijemska županija

SUMMARY „Impact of using EU funds for the advancement of educational institutions in Varaždin and Vukovar-srijem county“

The topic of this thesis is the impact of EU funding use on the advancement of educational institutions in Varaždin and Vukovar-Srijem County. The thesis gives a theoretical overview concerning the topic of the thesis, referring to defining the financial aid from the European Union and the experience of EU funds use in the educational sector. With the help of the survey research that was conducted among the headmasters of educational institutions in Varaždin and Vukovar-Srijem County, the experiences of the two Counties in using EU funding were determined and compared, and the interconnection of efficacy of EU funding use and the headmasters' characteristics was examined. The conclusion was made based on the obtained results, giving the answers on the previously posed research questions.

Key words: EU funding, educational institutions, education, european projects, Varaždin County, Vukovar-Srijem County